

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

af Johannes Jørgensen.

Foraarssagn : Fortælling

Kjøbenhavn : P. Hauberg, 1888

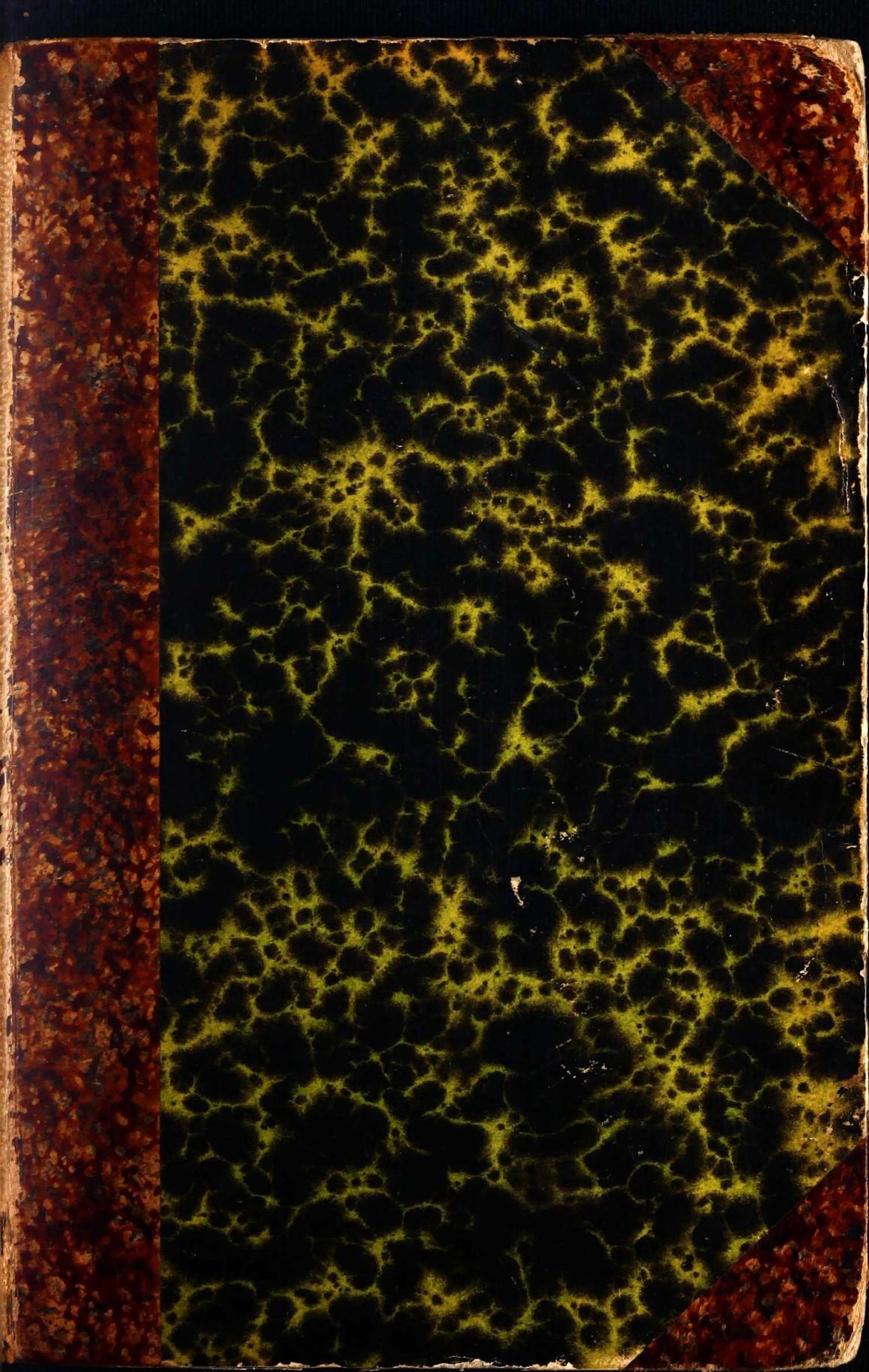
149 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

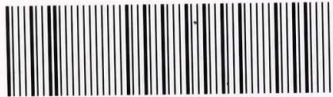
The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

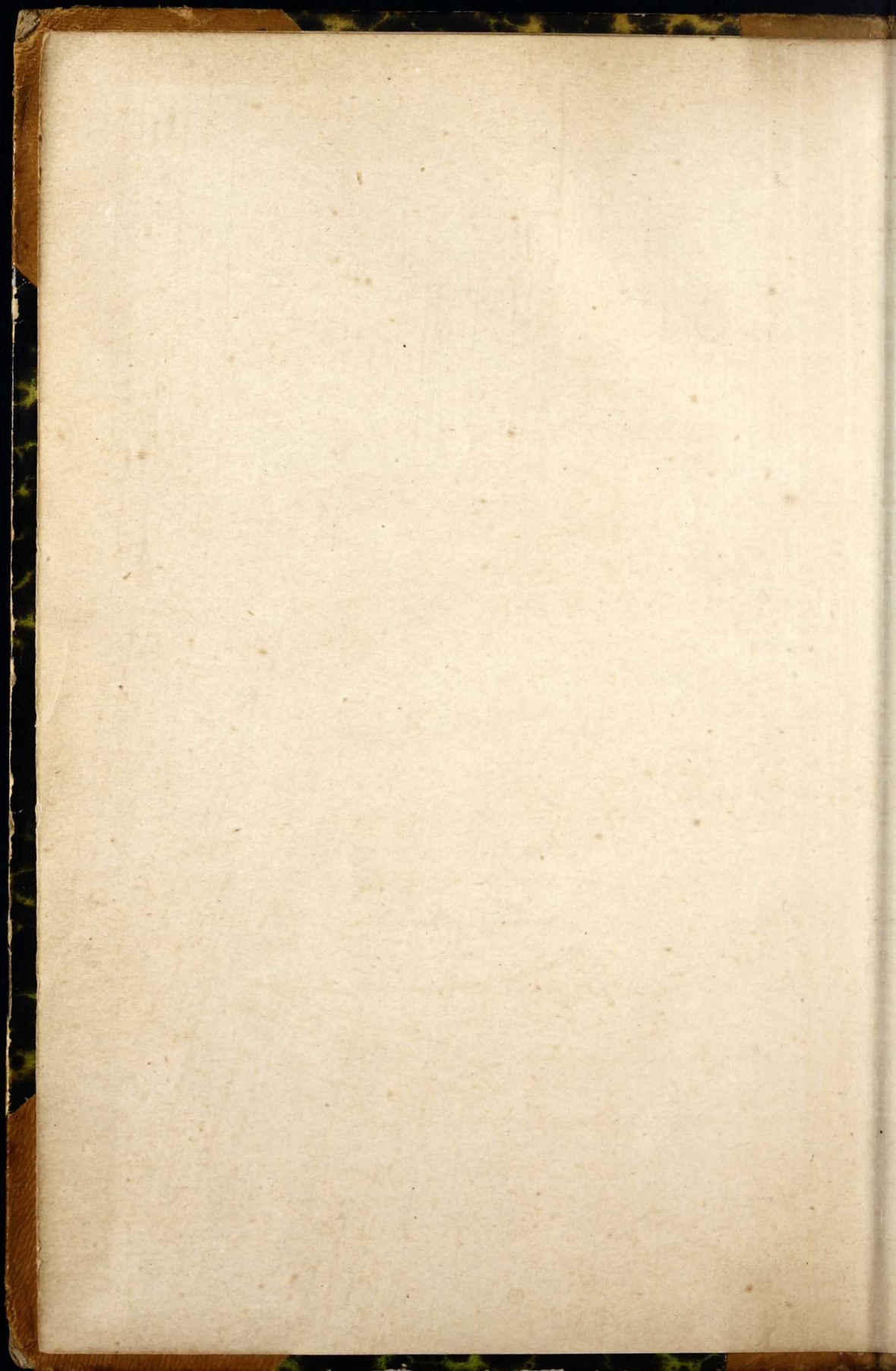
57-186-8

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130012449209

Foraarssagn.

Fortælling

af

Johannes Jørgensen.

Kjøbenhavn.

P. Hauberg & Comp.

Hoffensberg & Traps Etabl.

1888.

I.

Det var et stort, bredt, grødebugnende Land. Et Land, der fladed sig frem fra Synsrandens solblaa Skovmure i lange Bølger af grøngraa Havre og gul Rug og Engbund og Brakjorders Brune. Et hegntavlet Land med gærdebræmmede Vejes støvhvide Streger — med Pletter af Bøndergaardens lysende Længer og rudeøjede Gavle. Et stille, solhedet Land under tusinde Lærkesanges Rislen — et Land med Langvejslyd og Længsler vide af Led.

Og Landet løb ned mod matblaat Vand i bløde Bankefald, der skyllend Stjernes hvide Baand og Tjørnenes Kratpletter og de bindingstærkede Huse sammen i Dalskaalens Bund til en By. Med solrøde Tage og skyggeblaa Gavle og Skorstenes smalle Røgvimpler laa den dernede om to graa Blyspir og trykked sig sammen i Havernes grønne Løvpunder og mumled spæd Larm og vage Lyd op mod det store, tyste Land.

Men bag Bystrimlen gik Jorden fed og enggrøn ned mod Sundets smalle Sølvbaand og skød sig ind under Vandet som nogen Stenbund og dukked op paa den anden Side i Slæb af lange Agerbølger og med tunge Skove paa sin Ryg. Og spejded Blikket videre ud, saa lyste der bredt

solhvidt Hav bag, og længst borte drog sig en taageblaa Strime, og dér var Verdens Ende.

Der laa et gammelt Hus paa Møllergaden nede i den lille By. Et højt magert Hus med det nat-huespidse Tag dybt ned over de smaa, grønbrillede Vindusøjne og med sin brede Karnap-Hage støttet paa en Svalegangs sindige Stolper. Mellem to af de Piller løb en gammel Trappe op til første Sal og ind gennem en Dør, hvis øvre Karm bar Ordene »*Soli Deo Gloria*« i blegede Guldbogstaver. Til Siden for Karnappen gabede en bred Vognport med en graagul Rendestensflod ud igen, som kom tværs over Gaardspladsens stubbede Stenbro fra Værkstedbygningen bagved. Dér hvinede Save, og Høvle skured, og Luften lugted af Fyrreplankers Harpix, og Gulvet laa strøt med Savsmul og Spaandynger og Bræddefliser. Og Vinduerne dér saa igen bag Slør af grønt Hylde-løv ud i en stor, vild Have med brede Frugttrær over græsfrodige Plæner, med Buxbom om snørklede Gange og med Lysthus af Siren og af Guldregn og Bede med Buske af Roser.

Der kom en Dag en Mand gaaende ude fra det store Land med de brede, stille Marker. Han havde mange Mile bag sig, og da han naade Bydalens Rand, standsed han og smed sig op ad en Græsskrænt. Dér laa han med Ranselen under Nakken og kunde ikke se andet end blaa Luft og to lange Græsstraa, der korsedes og skiltes i Luften lige over hans Øjne. Og hans Tanker gik hjem

til Landsbyen — til de gamle, hvis Vrede fulgte ham paa Vej . . . Men hvad nytted nu det? Man skulde se sig om i Verden — man skulde slaa sig frem til at blive noget, før Ungdommens Aar randt fra én — — Han rejste sig, tung og stærk, og gik ned mod Byen med de vinkende Vejrmøller og Kirkernes blanke Fløje.

Og han kom op gennem de soldøde, middagshede Gader, hvor hans Fodtrins Lyd drog blege Ansigter frem bag Husenes toppede Ruder, og han naaede det gamle Sted med »*Soli Deo Gloria*« over Salsdørens Karm. Ud ad Porten kom Sang og Fløjten og Hamres Slag og hvinende Savlyd. Og han gik derind og tingede sin tyveaars Krop i Lære.

Saa stod han og sled derinde i det lave Værksted, som Hyldeløvet for Vinduerne fyldte med syvalt Mørke, store runde Solstænk dansed i. Men ude i Havens friske Skygge, hvor Fugle sang og Græs blinkede, der gik Husbonds Datter, syttenaarsslank, med lige Skuldre og lav Barm og brede Høfter, der rundede sig blødt og langt. Og Svenden aabned sit Vindu og fløjtede og tralled sine bedste Viser, mens Smulet stod fra hans Sav som Skum fra et Kværnhjul. Og saa kunde det hænde, han fik et hastigt Blik, naar hun gik hans Vindu forbi med Forklædet fuldt af gule, jordede Kartofler eller et Bundt lange Gulerødder og en Dusk Persille i de stærke, røde Hænder. Til sidst hilste de hinanden med et Nik og et »Goddav«

og den Hilsen voxede til Samtaler ud og ind gennem Vinduet. Men saa begyndte de andre Svende at lægge Mærke, og de to blev enige om, de kunde vist snakke i bedre Ro en anden Tid paa Døgnet. —

Og saa begyndte den gamle Snedker at undre sig over, hvor hans Datter kunde være saa silde og saa tit. En Juliaften med Maanedis og Jasminduft over Haven traf han da de to sammen nede i Hyldelysthuset. Og Svenden blev jaget paa Porten, og Tøsebarnet fik Hugg. Men ud paa Høsten hviskedes det i Byen, at Anne Marie var kommen grædende til sin Far og havde sagt, nu maatte han dog tage sin fordums Svend til Svisgersøn. Sligt er ikke nemt at vide, men det er sikkert, at der stod Bryllup i Snedkergaarden ved Kyndelmissetid.

Og Aarene led.

Den gamle døde og hans Svisgersøn tog Hus og Værksted og Have i Arv efter ham. Og han begyndte med at ældes og hans Kone ogsaa og deres Børn voxed til og spredtes over al Verden. Kun den ældste Søn blev hjemme og passede Bedriften. Ham var det, der fik Faderen til at sætte sit Kistebundssølv i Jorder — Enge nede langs Aaen og Agre paa Bankerne oppe om Byen. Og han købte Kør og lod dem græsse i Maen og Heste til at drage Agrenes Grøde i Hus, og han byggede Stalde og Lader.

Og saa døde Forældrene, og Sønnen var alene

i Gaarde. Men længe blev han ikke ved at gaa Ungkarl. Hans Morbror — rige Christian Brygger i Bagergade — havde en Datter. Ikke ganske ung — og ingen Skønhed — og vist lidt svagelig — men Jens Snedker fride alligevel, og Jens Snedker fik Ja. Konen døde et Aar efter Brylluppet, da hun bragte lille Ingeborg til Verden. Saa lagde Jens Snedker Flor om sin Hat, og det bar han sit Liv til Ende. En gammel Pige styrede Huset — selv havde han nok med sit Værksted og sine Jorder. Efter Konens Død havde han faaet sig en Bænk øverst paa Salstrappen, hvorfra han kunde se over Bytagene ned til Engmaen og til Agrene ude ved den solbrune Skovmur. De lange Sommeraftener saa man ham sidde deroppe med Pibe i Mund og et Krus Tyndtøl ved Siden. Dér røg han saa Time efter Time bort, mens Drengene hujed og lo nede paa Gaden, og Koner og Piger stod i passiarende Klynger paa Trappestenen lige overfor, og Svalerne kredsede højt oppe i den aftenblege Luft og skreg. Først naar Tiklokkens dirrende Bedeslag var døde, og Sommernattens Halvmørke sænkede sig over sovende Gader, over Engene, hvor Mosekonerne bryggede, og over de fjærne, hvide Veje, hvor en Vognrullen blegned bort langt ude — først da rejste den gamle sig, bankede sin Pibe ud og gik ind.

I dette Hus, hvor alle Stuer var saa stille, med fint Sand over de hvidskurede Gulve og stive

Stole langs Væggenes malede Paneler, voxed Ingeborg til. Hendes Legeme blev stort og svulmende, men over hendes Laden laa der en Lød af sky Indadvendthed, som mindede om Moderens svagelig stiltfærdige Puslen. Sin megen Fritid — for Borger-skolens Smule Lektier var hurtig lært — sad hun mest i Haven og læste hvad fremmede Bøger, hun kunde fange ind. Faderen var glad ved at se hende saa fjærn fra de andre halvvoxne Tøses Drengerend og gav hende gjerne en Bog til Foræring om Højtiderne.

Blev Ingeborg saa træt af at læse, gik hun over i Værkstedet og stilled sig op ved en Høvlebænk og gav sig til at se paa, hvordan Spaanerne krummed sig op langs Jærnet og vælted ud oventil som en Rede gule Snoge og løb ned mod Gulvet i lange, snode Bændler. Eller hun krøb op paa den gamle Holstener ovre i Vognskuret, satte sig til Rette i et Hjørne af Agestolen og gav sig saa til at drømme om Kørsel langt af Led — ud gennem alle Æventyrriger, Bøgerne meldte om.

Hendes egne Ture gik sjælden videre end paa Høstvogn til Faderens Marker eller med Høkarren ned i Maæn. Der kunde hun ligge Time paa Time i en Hegnskygge og se op i den blaa Himmel, til der blev helt fuldt af bitte hvide runde Prikker, som mylred og gled og krydsedes i myre-travl Vrimlen.

— Ingeborg blev konfirmeret og kom ud for at lære Husholdning. Der var andre unge Piger

paa Gaarden, og Ingeborg omgikkes dem daglig et helt Aar igennem. Men det var al Tid, som havde hun ikke hjemme i deres Verden — de lo saa højt og saa meget, og havde hundred Ting at hviske med hverandre om og fnise ad. Og de var lystige — tog hinanden om Livet og legede og løb. Ingeborg stod og så til — disse unge Kvinder bevæged sig saa let og saa rapt — hun turde slet ikke være med. Hun følte sig saa gammel — saa kejtet og tung — af at se paa dem. De lange Sommeraftener listed hun heller op paa sit Kammer og lagde sig ud ad Vindvet og hørte paa Frørnes Kvækken i Enge og de glade Raab fra Haven og Køernes fjærne Brøl ud over de mørknende Marker.

— Saa kom Ingeborg hjem fra Landet og gik og læste Fransk hos gamle Frøken Lacour i Jomfruklostret udenfor Byen. Lige hvor Landevejen begyndte med sine brede Grøfter og sin stive Poppelallé laa et lille lavstammet Hus. Straa-tagskalotten sad det langt ned over de smaa grønne Vinduer, der så ud, som om de stirrede efter noget langt borte. Der bode gamle A-i-s Fisker med sine Sønner, som ogsaa fiskede. Det morede altid Ingeborg at kigge det Hus ind i de matte Øjne og se op til Svalerne under Tagbrynet. Men en skønne Morgen, da hun kom forbi og vilde sende det sin vante Hilsen, havde det lukket sin ene Glug vidt aaben, og midt i det sorte Gab sad en ung Fyr med solbrun Hud og blanke Øjne

og blankt, sort Haar. Ingeborg fik hurtig Blikket til sig, men da hun gik hjem, kunde hun dog ikke dy sig for at se ind — og ganske rigtig sad han der igen og stirred. Og det blev han ved med baade i Dage og Uger.

Hvordan de to saa fik hinanden i Tale, ved man ikke med Sikkerhed, men Folk gætter almindelig paa et Skovbal. At de traf hinanden, er bestemt nok. Og han fortalte om, hvordan der var inde i Varmen — om Hajer og Flyvefisk — om Morild og Maaneskin over det store Hav — om Baadtoget op ad vilde Floder, hvor »Alligeters« gled af Sted i Vandskorpen, og Kæmpeslanger dinged fra hældende Trær — om Tordenvejr og »Musketter« og Ananas og Bananer og Konkyljer og Kolibrier . . .

Og hun hørte til, og han maatte blive ved at fortælle. Og en Maanedes Tid efter det første Møde gik Anders — for han hed Anders ligesom Faren — op til gamle Jens Snedker paa Trappen og anholdt, med mange zirlige Vendinger fra Formularbogen hjemme paa Hylden, om Ingeborgs Haand. Og Ingeborg forsikrede, hun maatte have ham til at fortælle for sig hele Livet igennem. Saa holdt Jens Snedker Brylluppet for dem. Det første Barn, de unge fik, var en Søn, og han blev kaldt op efter Morfar.

II.

Det første, Jens kunde huske af sit Liv, var, at han gik sammen med en høj, hvidhaaret Mand i lang Skødefrakke ud ad en Landevej. De havde nylig været i grøn, sval Skygge, syntes han, men nu var det altsammen hed, hvid Sol, og der stod støvede Burrer i Grøften. Han havde været glad ved at gaa med den høje Mand, og han knugede en Pilefløjte i Haanden. Han blæste ikke paa den — han var falden i Tanker over noget, Bedstefaderen nylig havde sagt, noget med Ordet »Børn« i. Det Ord var saa underligt, syntes han — der var noget ved det, som mindede ham om en Halvmaane.

En anden Gang gik Jens hen ad en smal hvid Sti mellem høje gule Kornvægge. Han var alene og kunde ikke se ud over Kornet. Solen skinnede hedt, og det sang højt oppe i den blaa Himmel. Saa drejede Stien om bag et Hegn af lave Pile, og en Mand i graa Klæder og Morgensko kom imod ham og smilte, og Jens gav sig til at løbe hen mod Manden.

Der var en Aften, det var sort og silde. Moderen og han havde været ude sammen — nu laa Jens i sin knirkende Kurveseng og tænkte tilbage paa den lange, lave Stue med de smaa grønne Ruder, hvor han nylig havde siddet. Der havde været mange Mennesker og meget at spise, men ingen havde let eller snakket højt — blot svag Mumlen omkring i Krogene. Udenfor paa Gaden havde det været saa ravende mørkt, at man ikke kunde se sine egne Hænder, selv om man holdt dem lige for Ansigtet. Hele Vejen hjem havde Jens haft en frygtelig Fornemmelse af, at der listede nogen efter dem.

Saa kom Moderen ind til Sengen og bøjede sig ned over ham. Jens syntes, han kunde mærke, hendes Næse var vaad af Taarer, og sagde saa for at trøste hende:

— Aa Mor, jeg har moret mig saa dejligt i Aften!

Og Moderen sagde til Pigen, der gik og tog Tæpper af Sengene:

— Herre Gud, det lille Skind, han har moret sig til sin Bedstefaders Begravelse!

Saa kom der noget med en Trappestige, han stod ovenfor og ikke turde gaa nedad, skønt Moderen stod ved Foden og nikkede og lo — og der var en Mørkningsaften inde i Stuen med Kakkelovnsflimmer ud over Gulvet og lange Skyggestrimer efter Stolefødder og Bordben.

Og Moderens Billed atter og atter. Lyse

Formiddage med brede varme Solflager over det oliebrune Gulv sad hun og stavede med ham henne ved det lille Bord med det filerede Tæppe og Frugtskaalen, hvis Glasfod gnistrede grønt og rødt i Solen. Naar han løb nede i Haven og legede sine enlige Lege med Slotte af hærdnet Dynd og snavsede Vandpytter til Søer og broget Kisel for Kvæg og Kræ, saa klirrede Laagens Krampe med ét, og saa kom hun, smilende og stor, i blaastribet Bomuldskjole, med Kaffe og Snegl paa en Tallerken. Da Skolen begyndte, var det hende, som fik ham rusket vaagen de kolde, tidlige Morgener, og som klædte ham paa og pakkede Tornystret og stak Madbundtet i hans Frakkelomme. Og naar han svingede bort om Hjørnet, saa maatte han altid vende sig og hilse tilbage og faa det sidste Glimt af hendes store, milde Ansigt derinde bag Blomsterne i Vindvet.

En Gang imellem blev Jens sat paa en Stol ved Bordet og fik et Stykke Papir foran sig, hvorpaa Moderen førte hans Haand med Pennen. Det var »til Far«. Og Oktobernætter, naar det buldred og smælded løs udenfor med Storm og Regn, kunde han vaagne ved at høre Mor græde. Saa fik han at vide, det var ogsaa for »Far« — og han trykkede sig tæt til hende og bad hende dog holde op — ellers kom han ogsaa til at græde. Og Moren kyssede ham og sagde, han var en god Dreng, men han kunde mærke,

Taarerne blev ved at trille ned langs hendes Næse, der laa op mod hans Kind.

En Vinteraften, de lige havde faaet Lampen tændt, hændte det saa, at Døren gik op, og en Mand kom ind med Sne i Kager over den tykke, blaa Kavaj og blinkende Draaber i det store, brune Skæg. Hele Stuen blev kold af ham, syntes Jens — men Mor sagde, han skulde kysse ham — for det var Far. Og Far tog ham op paa Skødet og lavede Papirsbaade og Generalhatte af Aviser og saa havde han Konkyljer og røde Bønner med til ham og grønne Biller og udstoppede Fugle, der lyste som Gløder mod Lyset. Men det varede aldrig længe, saa forsvandt Far igen. Og Dagene efter græd Mor altid meget.

*

*

*

Men én Gang kom Faderen hjem og saa underlig træt og gulhudet ud og legede ikke med Jens som ellers. Og han rejste ikke mere — men Moderen græd alligevel. Og der begyndte at komme fine Herrer med alvorlige, skæggede Ansigter og Briller over Næserne, og de vilde tale med Mor og Far.

Ude paa Skolen spurgte de andre Drenge ham, om det var i den spanske Sø eller paa Guinea, hans Far havde gjort Havari — men Jens vidste ingen Ting. En Dag, han stod ude i Køk-

kenet og såa paa gamle Anes Opvaskning, tog han Mod til sig og spurgte, hvad Far havde gjort, siden han aldrig kom ud at sejle mer. Men Ane såa bare hen til ham med sine graa, rødkantede Øjne og sagde, at det skulde han ikke spankulere over — han ku saammen tidsnok faa at vide, hvaadden de sad i'et.

Fra den Tid gik Jens og var bange for Faderen. Naar Mor — som saa tit gik paa — kom hjem sent paa Eftermiddagen efter Timers Fravær og faldt ned paa en Stol i al Overtøjet og sad og stirrede ned for sig med halvlukkede Øjne og fremskudt Mund, saa maatte Jens altid hen til hende. Saa begyndte hun at stryge ham over Haaret — hurtigere og hurtigere — til hun med ét brast i høj, stønnende Hulken. Og saa kom Jens ogsaa til at græde, og Moderen tog ham ind til sig og kyssede ham med taarebitre Læber. Men hørte de Trin ude paa Trapperne, rejste Moderen sig ilsomt og begyndte at tørre sine egne og Drengens Øjne.

Jens turde heller ikke sidde nede i Stuen, naar Faderen var der. For enten begyndte han at spørge ud om, hvad det var, Jens læste — det var vel da noget til Skolen? Traf det modsatte til, sagde han altid, det var ikke værd at sidde og fordærve sine Øjne med det Skidt! Selv sad han helst henne ved Vinduet og såa ud paa den mørke Gade med sit store, sorthaarede Hoved i de brede, brune Hænder. Timelænge kunde han

sidde og tie for saa med ét at fare op i vilde, leddeløse Udbrud mod alle de rige Redere, der bare tænkte paa at fylde deres egen Vom og brød sig Pokker om en stakkels Sømand — mod de fede Kulgrosserere, der ikke undte en fattig Stodder et Fjerdingkar til Givendes af deres store Lagere — mod Sjoerne nede ved Broen, der trængte alle andre til Side, hvor der var Arbejde at faa, skønt de bare drak Fortjenesten op i Bajer og Brændevin — — »men en ærlig Mand, der vil tjene lidt til sin Familie, ham er der ingen Plads til, naar han ikke forstaar at gaa og snakke de store efter Munden — —«

Jens blev altid uhyggelig til Mode, naar Faren var saadan. De sad jo der saa rart og fredeligt i deres lille lyse, lune Stue — der havde ikke været anden Lyd end Raslet af Moderens Strikkepinde og det sagte Knæk, naar Jens vendte Bladene i sin Bog — nu kom alt dette som en stor, sort Stormflod og skyllede Nat og Kulde ind over dem.

Men Moderen sagde bare:

— Ja Herregud, lille Far, det nytter jo ikke noget, at sige alt det til os — vi kan jo ikke gøre for det? Saa for Faderen op med store Armfagter og ivrige Ord — og saa kyssede Jens Godnat og listede op paa sit Kammer.

Jens' Værelse var oppe i Gavlen med vid Udsigt over Byens krusede Virvar af røde Tagflader og hvide Skorstene og kalkede Gavle med

sorte Vinduspletter — over Haverne, som løb ud og ind som løvbrusende Flodarme om Husenes stejle Klippeør — over et Glimt af Saudet bag et tæt Mastegitter — og rundt om alt de brede hegndelte Marktavl med de tre Popler ude paa Vejrmøllebanken og Græsholmeskovens lange, murskarpe Kam.

Dér kunde Jens sidde i Fred og læse — og dér sad han ogsaa sin meste Tid. Lærerne laante ham af deres Bogskabe — Sagnbøger og Romaner, Digte, Rejsebeskrivelser og populær Videnskab. Af Romaner var det Cooper, som blev tygget mest. Jens fulgte »Læderstrømpe« gennem alle hans bevægede Livs Aldre, som man følger sin Barndoms bedste Ven. Han sejlede i »Hjortedræbers«, Kano paa Glimmerglassøens morgenblanke Vande — han kæmpede i Fællig med ham mod Huronerne paa Hudsonsflodens Klippeør — de sørged tilsammen, Falkeøje og han, ved Chingackgooks forkullede Lig, og hans bitreste Drengetaarer faldt paa den gamle Fældjægers Grav i den øde Præri.

Om Aftenen stod han tit nede i Haven og så mod Vesthimlens sære guldrandede Skyrids og længtes bort til den stille Sø mellem Amerikas fjærne Bjærge — til Susquehannahs tungsindige Vande og de store Urskove, hvor den sidste Mohikaners Vagtbaal var tændt.

Ogsaa i de andre Bøger drog alt fjærnt og underligt. Stjærnetydervisdom og Guldmager-

drømme — hieroglyfgemt Mystik og Kabbalas Cifre, der giver Magt over Engle og Troner og Fyrstendømmer. Jens slugte begærlig al denne Frugt, der smagte saa forbuden og dog var groet i Verdens ældste og helligste Tankehaver. Og denne tunge Tumlen med Forestillinger, han vidste, ingen af de andre Drengene aned, og Ideer, de intet kendte til, den løftede ham op som paa Bjærgetinder, hvor Gud Herren talte med ham i Ildsluer. Naar han gik ned for at spise til Aften efter slig Læsning, traadte han uvilkaarligt langsomt, som var der en sid Talar om hans Ben, han let kunde snuble i.

Som lille havde Jens altid tænkt sig Gud i en høj alvorlig Vorherremands Lignelse med langt Skæg og Vinger paa Ryggen og en Ligkiste højt i bærende Hænder — som Billedet i H. C. Andersens Æventyr. Den Gud døde under Jens' teosofiske Grublen — og af hans Lig udvældede taagevage Æon-Væsner, der sejled fjærne og store gennem Rummet som mægtige sjælfyldte Skyr. Men ogsaa de drog længer og længer ind i Natteødet, og tilbage stod kun en knugende Fornemmelse af noget vældigt deroppe i det høje.

I stjärnetætte Avgustnætter, naar Jens stod ude og så op mod Himlen, som blinkede med blaa, blanke Øjne og lyste med Dynger af Guld-sæd, saa kunde det pludselig være, som om hele det Tankespind, der hang saa lavt og trygt over Dagligdagens Liv, revned fra øverst til nederst,

og fra det store Sorte derude bagved pustede bundløs Gru og klam Uhygge ned over Drengen og Gaarden og Huset og hele den lille fyenske By med alle dens syvtusind Sjæle.

For det flakkede med ét frem for Jens, at den Verden, hvori han og alle andre stedtes, den Tilværelse, hvori alt levende var bunden — han selv og hans Mor og Faderen og Tante Else og Tante Mine — og Præsten og Kongen og alle Mennesker i alle Riger og Lande — den var den allereneste, som var til — der var ingen over den — den var intet Forhæng ind til noget — den var ingen Drøm, der vilde rinde bort med den lyse Dag — den var Vorherres ramme Alvor — den eneste Jord med den eneste Gud i Verdens eneste Himmel ...

Og den Rædsel kunde snige sig midt ind blandt Dagens travleste Timer — i pludseligt, lydløst Sæt kunde dens Marebyrde vælte sig stentung over hans Bryst. Mest var det sén Høstes, i Eftermiddagsgraavejr, naar Jens sad ved Sovekammervinduet paa Faderens gamle grønne Skibskiste med Lektiebøgerne i den hvidmalede Vinduskarm og skulde læse. For saa vilde Blikket altid vige ned i den nøgne Have, hvor de vaade Trær stod sorte og tynde mod kold Skyluft — og saa var den frygtelige Fornemmelse der igen, til Jens ikke vidste sit levende Raad for knugende Vaande.

*

*

*

Ude paa Skolen sagde de, at Jens ingen rigtig Dreng var. Han legede aldrig med i Fri-kvartererne men stod henne for sig selv i et varmt Hjørne og soled sig og spiste sit Smørrebrød. Der kunde man altid finde ham, hvis ikke én eller anden onskabsfuld Kammerat havde faaet fat i ham og var ved at »gøre ham gal«. Naar nogen drillede Jens, blev han nemlig hidsig — slog og bed og rev om sig — til Jubel for de andre.

Lærerne syntes godt om ham. Han kunde for det meste sine Ting og vidste meget, de andre ikke kendte Besked paa. Men Nummer ét blev han aldrig — Bestyreren sagde, han læste for mange Romaner.

Udenfor Skolen kom han ikke sammen med nogen. Han var bange for Kammeraternes hele Leven — deres tumlende Slagsmaalslege, deres Røture og Kapsvømning, deres Banden og Rygen Tobak. Og hjemme drev man ham ikke ud. Moderen var altid ængstelig for, at han skulde »komme noget til mellem alle de vilde Dreng« — og Faderen brummede ét: »Ja, pas du bare dig selv og lad alt det Rak til Kammerater være!«

En Gang havde Duxen, som han sad ved Siden af og som plejede at være skikkelig mod ham, faaet ham med »ned bag Lunden«, hvor hele Skolen plejede at gaa i Vandet de lange varme Eftermiddage. Jens fik da ogsaa Ydertøjet af, men da han skulde kaste Skjorten og Uldtrøjen og virkelig for Alvor ud i det vaade,

dønnende Vand mellem alle de andre hvide Drengeskroppe — saa sled han sig løs med ét, samlede sit Tøj, rev det paa sig oppe i Krattet og løb hjem.

Naar han gik ud, var det altid alene og altid til Græsholmeskoven. Der havde han vandret i lysgrøn Vaar under friske Bøgehvælvinger og følt sig løftet som paa Vinger af al den sarte Lød, der bredte sig endeløst over ham og om ham i gyldengrøn Solglans. Hede Junidage havde han ligget i en Buskskygge over saftigt Græs og stirret sig Øjnene fulde af Vand mod den solblændende Himmel og følt sig saa kirkehøjtidelig mellem Græshoppernes Strengespil og Biernes Orgelbrummen og Fuglenes lyse Fløjtekvidr. Og naar Høsten kom, saa drog han paa Opdagelsesfærd langs stille Bækkeløb gennem skyggeskumle Slugter og ud over brede Skovsletter, hvor de rødgyldne Straa glimtede gyldent i den sene, synkende Sol.

Omgikkes han saaledes kun lidt med sine Kammerater, kendte han endnu mindre til Smaapigerne. Han kunde ikke danse — og foragtede følgelig alle, der gik paa Bal. Han vidste, at de andre 12—13-aars Drenges løb efter Tøsene paa Gaden, naar det var mørkt, men det fyldte ham blot med nidkær Asket-Harme. Og han æklede, naar han hørte, med hvor raa Ord og hvor sjofle Grin de talte om disse samme Piger.

Men om Aftenen, naar han vel var i Seng og havde bedt sit Fadervor og følte sig varm og

hyggelig, saa laa han og drømte sig al Elskovens rosenrøde Lykke til. I nogen Dejlighed kom de, Ungdom efter Ungdom, og sank i hans begærende Arme — og han nød dem, én for én, i langsom Dvælen og suged dem ud og slap dem ned i deres Skændsels nagende Flammer. Til han blev træt og led, og Angeren kom, og han lovede sig selv og sin Gud, nu skulde det være den sidste Gang . . .

En Septemberaften, der var Skolebal, havde han faaet Billet forærende — d. v. s. Tilskuerbillet, til at staa paa Bænkene langs Væggen og se. Jens vilde helst været fri, men det var én af Lærerne, der havde spenderet, saa han maatte af Sted. Moderen havde givet ham Stadstøjet paa — blaat med gule Ankerknapper — og vandkæmmet ham. Jens kom ind i den store Midterkorridor — der stod Bestyreren paa en Stol og var ved at hænge kulørte Lamper op. Den tykke Hr. Nielsen rakte ham dem — nu var der ikke flere paa Bakken. Bestyreren stod ned igen og gav sig til at børste Stolesædet, idet han sagde:

— Saa, nu blev her da en Bitte lysere.

— Naa, De siger ogsaa »Bitte« — De er efterhaanden bleven en god Fyenbo, sagde Hr. Nielsen og lo, saa Spyttet drev ud i det sorte tykke Skæg. Og saa lo Bestyreren med — en lang, glad Latter, saa han maatte staa stille og ryste færdig.

Jens listede forbi med Kasketten i Haanden.

Paa Skolen plejede Bestyreren ellers aldrig at le — gik bare om og saå fortrædelig ud med sin Cæsarprofil og sin svære Dobbelthage.

— Naa, det er ret, du ogsaa kommer med en Gang, sagde Hr. Nielsen og gav Jens et fornøjet Puf i Maven. Jens sagde ikke noget — sænkede bare Haanden med Kasketten dybere endnu.

Ovre i Dansesalen — til daglig Gymnastikhuset — var der Pavse. Jens kom ind mellem et snakkende og leende Mylr af Damer og Herrer og et Brus af stive Kjoler og en Raslen af Vifter. Hvert Øjeblik strejfede han en nøgen Arms varme Hud. Jens blev ved at bore sig frem — ikke for at naa paa Plads, i det hele taget ikke for at naa nogen Steder hen — bare blive ved at gaa her, hvor alle disse unge, bløde Arme var — —. Saa vendte en ung Pige sig med ét om mod ham — en høj, køn én med lange, mørke Lokker ned over Skuldrene. Hun maalte ham blot op og ned, trak paa Munden og drejede sig atter mod sin Kavalér. Jens saå hende sige noget til ham — og luskede hurtig bort i Mængden, veg i Knæene og med bankende Puls. Kort efter spillede Musikken op og Dansen begyndte.

III.

Det var aarle paa Foraaret.

De grønnende Marker var endnu fugtige af Tø vandet, og den sidste, smudsiggraa Snestump laa endnu og drev bag et Gærde, men Hylden brød, og Bøgen knopped og Vintergækkene stod i runde Klynger nede i de sølede Haver, hvor Efteraarets sortbrune Løv laa og muldned bort.

Og ude i Skoven hvidned der Anemoner langt ind mellem vædesorte Stammer, og paa syd-
vendte Bakkehæld stod Kodriveres bleggule Kraver med de orangerfarvede Svælg og dufted Stimer af violette og hvide Lærkesporer. Og den bløde
Mosegrunds sorte Fløjel var gyldenstænkt af Ra-
nunkler og af store, saftsvulmende Kabbelejer, som blinkende Skovbække mumled forbi, og oppe over de røde, harpixlakerede Kvistes Myr af løvbruds-
nære Knopper stod Himlen skinnende høj og sendte en klingende Regn af Lærketriller ned gennem en Luft, der var lydt af den første Solevarme.

*

*

*

Jens sad ene hjemme og læste for aabnede Vinduer og nedrullet Gardin.

Det var Eftermiddag — henad Firetiden.

Han kunde høre, hvor Fuglene skogred og hujed nede i det store Pæretræ, og hvor Snedkersvendene ovre i Baghuset sang og fløjted, og Hønsene nede i Gaarden kagled og klukked og galed, og Naboens Børn hvined og raabte i tumlende Lege.

Han vidste, at nu gik de andre Drenge og drev Kødsel ude paa de solhvide Gadesten — eller hopped til Maane paa Grusvejene omme bag Byen — eller smitted og klinked oppe mod Kirkegavlens store Granitkvadre.

Men ind til ham sneg sig kun en fattig Solstrime for hver Gang, Gardinet bovned sig ud fra Karmen i Vinddraget — en tindrende Støtte af Lysstøv, der gjorde Skrivebordspladens Farver lyse og blanke, gnistred i Blækhushets Glasfacetter, strejfed et Par guldstrimede Bogrygge henne paa Reolhylden — og saa sluktes, idet Gardinet sugedes tilbage og slog ind mod Karmranden med et Smæld.

Jens lod Bogen smække ned mod Bordet.

— Det var ikke til at holde ud heller. Nu havde han læst to lange Timer og vidste knap, hvad der stod paa Lektienes første Side. Det var ham umuligt, virkelig, komplet umuligt at holde sine Tanker samlede om Bogen — nu, da Solen skinnede saa varmt som aldrig før paa denne Side

Nytaar — nu skulde han sidde her og lære Beviser og Læresætninger og Undtagelser og Ramser — mens han kunde høre Hendes Stemme derinde i Nabohaven som en klar Flamme op over alle de andres — —

Jens trak en af Bordskufferne ud og fik fat paa en lille sort Brevmappe med Messinglaas. Den aabnede han — ledte et Papir frem af Mappens skjulteste Rum — og læste højt:

Jeg sad derinde paa Skolen
med Bøgerne i Færd —
jeg kunde ikke læse
for Mindernes hviskende Hær.

Resten mumlede han sagte.

Under Digtet stod en Række Data.

— Aa ja, nu var det snart Aar siden alt sammen!

Sidste Foraar var det, han og Anna havde leget nede i Haven langt ud paa de stille halvdunkle Aftner, til Duggen faldt i Plænerne Græs, og Svalerne holdt op med deres skrigende Kredsen i den lyse Luft — til det sidste Solskær var slukt bag Træernes mørke Kronevifter, og Stjærnerne tændtes, og Anna og han, hede og aandeløse, sagde hverandre de mange Godnat.

Sidste Sommer var det, de havde siddet sammen hede Middagstimer igennem under det vedbendtættede Lysthus, hvor kun enkelte Solblink sivede

ned, mens Haven udenfor dirred under et Spind af Lys — mens hvide Kaalsværmere og Humlebier med brede Ordensbaand og Hvepser i gulsribede Uniformer surred om og suged Honning, og Stimer af summende Myg og svirrende Fluer fór frem og tilbage med smaa iltre Sæt som Guld-fisk i Glas.

Der var en Gang, de kom ned i den mørke Brændekælder sammen — hun skulde hjælpe ham med at bære Sand op — saa satte hun sig paa hans Skød og slog Armene om hans Hals i kaad Vildskab — — Men han skød hende lempelig fra sig — sæt Far kom og saå dem! Næste Gang, de var dernede, længtes han alligevel efter, at hun skulde gøre som sidst. Men Anna holdt sig rolig — og Jens gik og fortrød.

Og der var en Foraarsaften, de kom gennem Mølleslugten, oppe fra Spaserestien over Ovinehøj. Solen var nede. Myggene summed i store Sværme over den smalle Vejstriben, som bored sig frem mellem høje tjørnkronede Skrænter. Anna og han gik til midt paa Livet i et Myr af vilde, blegbladede Roser, af rødstænglede Brombærranker, af grønne Snerleslyng med hængende Blomstrertrage, af kandelaberblomstrende Dueurter og lange Ranunkler og Skabioser med de sovende Hoveder ned mod Brystet og gyldenblomstret Perikon og Cikoriens blegblaa Stjærner. Ude fra den store, skjulte Verden kom Lyden af spredte, raabende Stemmer og af Børnenes Leg i Enge. En Ko

brølede oppe fra Marken, og de hørte en Tøjrepæl blive slaaet i. Saa glammede en Hund et Steds langt borte, og fra Byens Kirketaarne slog Klokken ni med sitrende Slag. Hvert Øjeblik standsede Anna for at plukke Blomster, og med alle Hænder fulde naade de ned mod Aaen.

Paa Vesthimlen laa endnu et stærkt Guldskær, der blødt gled ud i rødblaa, bleggrønne og sølvlyse Toner. Helt oppe i den rene Glasluft hang enkelte brandrøde Skyflosser, men Bakkekammens Silhuet af Trær og Huse og Hegn ridsede sig mørk mod staalhvid Himmel. Den lille Skov ved Vandmøllen stod med vage, sortgrønne Rande. Foran den en stor, ubevægelig Havremark som et grøngraat Vand, en Mand vadede igennem med en Ko efter sig. Det blev mere og mere stille. Henne fra Møllen hørtes et Vindu blive lukket, og en Vogn kom knirkende og skrabende ned ad den høje Grusvej. Helt foran laa stille, halvlys Engjord med lange blege Tidsler under et Væv af tynd, hvid Em. Flaggermusene begyndte deres lydløse Flugt nede over Aaen, der som en matlys Strime mumled og skvulped sig frem gennem Engrandens hviskende Sivskove ind under store hældende Pile. Det duftede fra Spaserestiens blomstrende Løn, og fra de flade, skyggebrune Haver langs Aaen, hvor Folk endnu gik og vanded, slog Muldlugten op. Og over det alt hvælved sig en matviolet Himmel, hvor de første rødgyldne Stjærner stod tændt.

Saa var de kommen op gennem Gaderne, der laa stille og dunkle. I de aabne Døre sad Mænd og røg Piber og snakkede — Piger og Karle fjasede paa Gadehjørner og i Portrum — nu og da hørte Anna og Jens inde fra en skumringsdunkel Gaard Pumpeslag og Plasken af Vand og Træskos Klapren over Stenbro.

Endnu længe efter at Klokken i vor Frue havde ringet Titimen ud over Byen med malmrungende Slag, sad de sammen paa Gadetrappens Stenfliser og snakked og lo i forlegen Glæde ved hinanden, til det blev tomt i Strædet, og Stilheden om dem kun nu og da brødes af fjærne genlydende Trin eller Hundeglam langt borte eller en Vogns døende Rullen vidt ude i Vejene. Saa aabnede Annas Mor Vindvet lige over dem og raabte, nu maatte hun ikke være nede længer.

— — Men hen paa Somren var Bruddet sket. Det kom sig af, at Anna havde begyndt at underholde sig med Banevogterens Theodor, som indfandt sig om Aftenen og forærede hende Æbler — hvad Jens ikke havde Raad til — og stod og passiarede inde i Forstuen. Det havde Jens bebrejdet hende — og saa var hun bleven fornærmet — og saa hilste de ikke paa hinanden, næste Gang de saas, og de begyndte at undgaa hinanden, og til sidst puffede Jens Anna i Rendestenen, naar hun kom imod ham paa Fortovet.

— — — Jens havde lænet sig tilbage i Stolen, mens alt dette drev hans Tanke forbi.

Det tyngede saa sært for Brystet, og der sad Graad i Halsen. Papiret laa endnu foran ham paa Bordet, og Gardinet stod stadig og smækkede. Han bøjede sig frem og skrev under alt det andet:

*Nessun maggior dolore
che ricordarsi del tempo felice
nella miseria.*

*

*

*

Jens sad og så ud ad Klassevinduet.

Ud over den grønne Plæne lige nedenunder i Skolens store Slagskygge — over Taxbuskene og de høje, harpixbladede Popler paa den anden Side den brede Grusgang, som kom ud ad Skoleporten — ned i den hvide, solstegte Gade med det lille, kalkskinnende Hus lige overfor, hvor en hvid Kat sad i Vinduet og lugtede til en Gyldenlak i Blomst. Fra Huset gled hans Blik langsomt til Siden — ind over det skimmelgrønne Stakit — ind i Haven bagved, hvor violette Syringer og hvide — tunge og duftberusede — hang slapt over Buskenes silkeglatte Bladehjerter, og hvor Guldregnen stod med sin levende Drypstenskuppel, hvis Lød er sart som Sommersolfaldets bleggyldne Glans. Der var ingen ovre i den Have andre end Træerne og den varme Vind, der pustede i Løvet, og de store guldbrune Bier, som lignede svirrende Gnister. Men dybest inde gik Blikket frit ud mellem Stammerne og så de grønne og gule Marker ligge som Skaktavl bagved med jagende Lys og jagede Skygger hen-

over — saa de støvhvide Veje, der smelted bort i den hededisede Himmelrand, og fjærne Skoves bjærgblaa Kamme og længst ude en Bondegaards lysende Længer som et hvidt Punkt.

Jens sad og stirrede paa det Punkt.

Det var saa underligt at tænke paa den Bondegaard derude! Tænke sig, at dér langt ude over de hvide Veje, hvor han kunde sé Vognene krybe som langsomme Biller — dér blev Heste vandet ved en knirkende Post midt paa en græs-grot Gaardsplads, og der stod Kør og gümled i mørke, kølige Stalde, hvor kun en enkelt gul Solstrime listed sig ind; der gik Mennesker i store tomme Lader og i Loer med stampet Lergulv, hvor Høstængets duftende Masser hang ned fra oven. Og rundt den straatækte Gaard laa vide, solvarme Marker med gult, valmuspættet Korn og Lærkesang højt oppe i den skinnende Himmel.

Og naar det saa mørknedes derude!

I Skumringen leger Børnene paa den store Gaardsplads — men Karle og Piger forsvinder i hviskende Par ned mod Engene. Og Øje paa Øje lukkes, og der tændes Stjærner over den sovende Gaard. Kun nu og da rører en af Hestene sig i Drømme, eller en Due farer op med et pludseligt Skrig for atter at falde til Ro. Saa bliver der Fred. Nede over Engene staar en Sø af hvide Taager, og grønne Sankthansorme lyse i det duggvaade Græs. Fuldmaanen staar op. Vej-popperne kaste svage Skyggestrimer ud over den

brede Støvflade, og Aaløbets Vande glide med Sølvskæl mellem dunkle Bredder. Og der er ingen anden Lyd i den sovende Natur end Vandets hemmelighedsfulde Klukken og Mumlen og en Hunds korte, skarpe Anslag langt ude i den maanedæmrende . . .

En rutsjende Lyd — et Bums — et til — og endnu et.

Jens for op — alle hans Bøger laa paa Gulvet, og lange Harreskov trak en Lineal til sig under Bordet og begyndte at gnide sine Laar i kaglende Latter.

— Begynder den gamle Krybbebider dernede nu ogsaa at sparke ud?

Hr. Frandsens røde Ansigt lo ned over Klassen med smaa blaa Øjne bag Staalbriller og gule, brede Tænder. Hele Klassen lo med.

Jens sad og var rasende. Han mærked det kippe saa smaat i Mundvigene og blev endnu mere rasende.

— Jens er ved at græde, sagde Duxen, der sad ved Siden af ham. Men Hr. Frandsen bad ham lade lille Jensine være i Fred og hellere gaa ud og hente en Mursten til at tørre hendes Øjne med.

Klassen lo igen — langt og bragende.

Saa kom Fogh op og kunde ikke *»Je ne me louerais pas«*. Jakobsen kom op og kunde det. Vilmann ovre ved Genbobordet havde klistret en Lap Papir paa Ryggen af en Flue og sad nu og

foreviste den som »den store Havskildpadde fra de maskarenske Ør« mod en Godtgørelse af en Buxeknap *pro persona*.

Saa ringede det længe og lystigt ude i Korridoren.

Alle Bøger smældede i, og der blev en Skratten med Penalhuse og Klapren af Bogbærere og Raaben »Skal vi føl's ad hjem?«

— Næste Gang til *passé défini* — skreg Hr. Frandsen ud gennem Tumlen med Eftertryk paa første Stavelse i begge Ordene.

Saa forsvandt han, og bag ham væltede Drengene ud i Korridoren, ud gennem Skoleporten. Der deltes den brede Flod og sivede bort til begge Sider i smaa Grupper.

Jens gik længe og drev om i Klasseværelset, inden han fik sine Ting samlede. Saa gik han langsomt hjemad — langsomt, for ikke at indhente nogen af de andre.

Det summede endnu i ham af Harmen. Den ene Hævnplan efter den anden dansede forbi. Han — Teosofen — Mystikeren — grint ud af denne Plebejerhob — denne Sværm »Kakodæmoner«, hvem intet var helligt!!! Men de skulde en Gang komme til at fortryde det!! De skulde komme og krybe for ham, skulde de — alle de, som i Dag havde lét med Haan — — de skulde kende, i hvem de havde stunget — —

Og der strøg ham noget forbi om Begfakler og Musik paa Torvet og Flag i alle Gader

. . . som den Gang, Prinsesse Thyra holdt
Bryllup . . .

*

*

*

Der laa en underlig Lød af Længsel over alt,
Jens tænkte sig og drømte det Foraar. En sær,
vag Længsel og et vegt, tungt Vemod, der bar
bort paa Svalevinger gennem aftenblaa Luft —
ind over stille Skumringsmarker, hvor Høet dufted
og Græshopper sang og Maanen stod rød og stor
over sorte Skove.

Og alle de Drømmefugle stimed sig tæt om
Annas Navn og om døde Dages maanebløde Minde-
glans.

I sagtelig Sorg drev Jens alle deres Veje rundt
fra forrige Vaar. Og der sang vemodige Folke-
viser gennem Luften, naar han stod paa Bankerne
oppe bag Byen og stirred ned mod hendes Hus,
hvis gule Gavl med de sorte Bindingsværkstærner
steg spids og sollys over grønt Haveløv og blinked
op med et luende Rudeøje — —

hinaus in das Land und weiter,
vielleicht gar über die See — — —
vorüber, Ihr Schafe, vorüber —
dem Schäfer ist gar zu weh . . .

Og med graadtungt Mod drog han ned gen-
nem Mølleslugten, hvor Slaaentornen nu laa i

fygende Sne af Blomster, og ind under Aastiens lange Allé af Kastanjer, der løfted de blanke Knoppekærter mod silkesart Solluft.

Hele Eftermiddage kunde han holde til deroppe i Bakkerne — vandrende og hvilende. Først naar Græsset dugged og Luften svaled og Emmen steg over Enge, gik han hjemad. Saa mødte han Folk, der kom fra Arbejd med Værktøj over bluseblaa Skuldre — Bøndervogne rulled forbi — og i en Landsbykirke langt ude ringed de Solen ned.

Hjemme holdt han mest af at ligge sine Aftener bort paa Bænken nede i Hyldelysthuset — ligge paa Ryggen og stirre mellem de grønne Blade op i den blege Himmel. Og mens de kredsene Svalers Skrig og de sagtelig puslende Lyd af River og Vandkander og stille Passiaren rundt i de mørk-nende Haver fyldte hans Øre, laa han og skrev Annas Navn i Luften — Gang paa Gang — skrevet og slettet og skrevet paa ny:

Dér blev han, til det var helt Nat, og Moderen raabte fra Vinduét, at han skulde komme op og i Seng. Saa rejste han sig, træg og uvillig, og vandrede op ad den lange buxbomrandede Gang langs Blomsterrabatten og Kartoffeljorden — ind over Gaarden, hvor hans Trin skræmte Høns-huset op af Drømme — og satte saa Bagdørens Krampe i efter sig med et sidste fortrydeligt Blik ud til den lyse Foraarsnat.

Men Anna kom tilbage i Nattens Drømme.

Naar det var saa dunkelt i Skove og saa
Foraarssagn.

stille — næppe et Sus af Vind gennem mørke Kroner og næppe et Maanestænk dryppet paa fløjelssort Bund — — Saa havde han lagt sin Arm om hendes myge Liv — Brystet steg og sank mod hans Fingerender.

Langsomt . . . langsomt . . . langs Vand, som mumler og skvulper . . . men det er ikke at se uden i Maanestriben — dér vugger det blankt som Sølv i bløde, flydende Flager . . .

Og en Nattergal synger et Sted — Fløjtelyd som Tordenregns tunge Draaber og gyldne Jubeltriller som Kornmod langs Himmelens Rand . . . Saa bøjed han ned sit Hoved — hendes Læber søgte hans Mund — der risled Ild over — — — Jens før op fra sine Puder. Sengen laa i Uorden. Han blev siddende halvt over Ende og så sig om.

— Bare Drøm igen!

Dér stod jo det gamle røde Klædeskab ovre og grinede med sin halvaabne Dør, og den lange, brunfrakkede Bornholmer stirrede haanligt hen paa ham med sit store, hvide Kyklopøje, og dens Tik-Tak drypped ned gennem Tavsheden som Skovl paa Skovl med Muld over hans Drømmes Kiste. Gennem det tynde Brædegulv kunde han høre den sagte, durende Snorken nede fra, og udenfor Vinduet laa Natten lys og stille med Havens Trær i fine Rids mod den sølvblege Himmel.

IV.

Det var paa en Bænk i Æbletræers Skygge.

Ude over den sollyse Have summed Fluier og flagred Sommerfugle, og det kvidred oppe i det graagrønne Løv. Jens sad og så paa Blade-skyggernes sagte Flimren nede paa den brune Jord og op over Annas Kjole og Hænder, helt op paa Halsen og Kinden. Inde i Huset bagved var der to Stemmer, som talte sammen for aabnede Vinduer, og en Hane galede langt borte. Ellers stille — solhedt sovende stille.

Jens og Anna var gaaet fra Byen tidlig paa Eftermiddagen. Hun havde været saa frisk og fin, da hun kom ud ad sin Gadedør i den opkrampede Straahat og Jaket'en med Staalknapperne. Da de vel var naade om Hjørnet, begyndte hun at trække et Par sorte, filerede Halvhandsker paa — de var ellers kun til om Søndagen, sagde hun og så smilende paa ham. Mad var der i en lille Spaankurv, hun gik med i Haanden, og som han endelig vilde bære. Men det fik han ikke Lov til — »det passer sig ikke for en Herre«.

Men ude paa den solhede Landevej havde han maattet tage hendes Jaket over Armen. Varme i Hovederne naade de endelig Klostret — der skulde de besøge Annas Tante. De kom gennem en lang, kølig Korridor med Gulv af gule Mursten og dybe Vinduer og løvgrønt Lys ind over hvidkalkede Vægge. For Enden af Korridoren stod der aabent ind til et lavtloftet Værelse med en gaminel kruset og pibet Dame i, som ikke kunde rejse sig af sin Stol. Saa kyssede Anna hende paa de runkne Læber, og den gamle sagde »Ih — Herregud — Ih — Herregud — er det dig, lille Anna — er det dig, lille Anna«, og bad dem sidde ned. Og Anna fik Lov at gaa hen i Dragkisteskuffen og hente en Karaffel frem med Kirsebærvin, og saa skænkede den gamle for dem i smaa, grønne Glas.

— Kærrestens Skaal, lille Anna — havde hun sagt og let, saa de røde, nøgne Gummer kunde ses. Jens havde givet sig til at se ud gennem Vinduets smaa Ruder, der vrænged og vred alt Havens solgyldne grønne og alle Blomsterne og de hvide Sommerfugle derude sammen i en broget Hvirvel af Lys og Farver.

Saa skulde de udenfor.

Den gamle havde betydet dem, hvilke Buske de maatte spise af og hvilke ikke, men »Skidt være med det«, sagde Anna, da de først var kommen derned. Saa havde de staaet Side om Side og spist Snese paa Snese af Bær og spyttet

Skaller ud, til Jorden var plettet af rødt og gult som ved Løvfald. De prøvede Ribsene en Overgang — saa dejlig store og røde og gennem-sigtige som en Menneskefinger mod Solen. Men Anna erklærede, at de var altfor skrækkelig sure — og saa kastede hun en hel Haandfuld i Hovedet paa Jens.

Og der begyndte en lystig Krig med Buske til Skanser og Bær for Skyts og røde Spor over Annas Kjole og Jenses lysstribede Kadettøj. Til han samlede Modet sammen og brød gennem Kugleregnen ind bag Fjendens Volde og fik Anna fast om de runde Arme og rysted hendes Hænder, saa de saftige Kastevaaben røg til alle Sider. Hun drejede sig rundt for at slippe ud fra hans Tag, og han kom til at staa bag hende. Hendes lyse, leende Ansigt bøjed sig tilbage mod ham, og han kunde skimte Halsens Hvide langt ned under Kjolen.

Jens blev staaende med Blikket nedover dette Hvide, der gik under i bløde Skygger. Han følte sig med ét saa lang og grim og kejtet, som han stod der og holdt om hendes Arme og stirrede. Og saa kom han til at fryse, og der samlede sig noget som Hæshed i Halsen. Jens slap langsomt, og Anna gik langsomt foran ham hen til Bænken. Ingen af dem sagde noget.

Og nu havde de siddet der en lang Tid og tiet.

Jens tænkte tilbage paa, hvordan han var bleven udsonet med Anna.

En Aften for knap en Maaned tilbage havde der været Opløb nede paa Gaden — en tysk Matros, som var fuld, med en Bunke hujende Dreng efter sig. Jens gik og saa, til og Anna gik og saa til. Saa havde Jens listet sig til at staa lige bag Anna. For han havde mødt hende flere Gange i den sidste Tid og hilst meget ærbødigt og faaet smaa Nik til Svar. Og nu — for et Par Dage siden — en Aften, hun var ude at gaa Tur med sin Moder, havde baade hun og Moderen gengældt hans »God Aften«.

Saa vovede Jens sig til at spørge, »om Anna forstod alt det, den fulde Tysker brækkede af sig.«

Anna vendte Hovedet halvt —

Nej, hun forstod det ikke.

Om han skulde oversætte det for hende?

Og uden at vente Svar begyndte han.

Anna lyttede efter, alt mens de fulgtes ad ned gennem Gaden. Jens stødte hvert Øjeblik Skosnuden mod en Brosten eller løb nogen paa Ærmet. Til sidst var de alene bagude. Og de stod længe ved Annas Dør og snakkede om Spøgelset, der gik ude i Bagergade om Aftenen, og om Amtmanden, der var falden igennem ved sidste Rigsdagsvalg. Jens havde ikke Øjnene fra hendes Pandehaar under den lille, brede Hatteskylge, fra Næsens fine Svajning og den røde Mund med de korte, fulde Læber.

Saa havde han været derinde en Aften, og de havde leget sammen »som i gamle Dage«.

Og de havde været nede i Kælderen og baaret Brænde op, og dèr havde Jens listet sin Arm om hendes Liv og trykket hende lempelig til sig. Kysse hende voved han ikke. Men om Aftenen, da han vel var i Seng, laa han og recitered for sig selv:

»Ja! Pris for den, der stundom dog har lagt sin Arm omkring et smækkert Liv og følt et Hjertes Slag mod sine Fingerspidser —«

Og saa havde det svulmet gennem ham som i en Knop mod Løvspring, og han havde fornummet det, som om brede Porte blev slaaet aabne for ham fra muggen Klosterluft ud mod Livets lyse Skove, og som vented Lykken derude i bøgegrøn Silke og Skarlagensol.

— Skal vi saa ikke spise, spurgte Anna — hun havde siddet og pakket Maden ud.

Jens kiggede forstyrret hen paa hende — og tog saa det Stykke Frikadellemad, hun rakte ham paa sin flade Haand.

— — — —

Siden gik de ned til Stranden.

Anna havde nær snublet paa den gamle hulslidte Trappe ned over Skrænten og maatte støtte sin Arm til Jens' Skulder. Jens gik stille og stolt og førte hende, og hun lod Armen ligge til helt hen paa Bænken. Dér satte de sig, inde i Brinkes Skygge, og spiste af Jordbærrene, de havde plukket Kurven fuld med oppe i Haven.

Ud for dem laa Sundets brede blegblaa Vand,

der løb op mod den skyggeviolette Sandkyst i flade, sprøde Bølger. Taasings runde Banker løfted sig ovre paa den anden Side i tynd Solrøg — gule af Rug og grønne af Enge. Ind langs Landskyggen løb en Strime sitrende Sølv, og en Jagt gled langsomt midt ad Sundet for store, brunrøde Sejl. De kunde høre Folkene gaa derude paa Dækket. Saa var der nogen, som raabte langt borte — en Ankerkætting raslede ned med kvækkende Larm — og fjærne Aaretag — og Vandets bløde Kluk i Strandens Singels.

*

*

*

I de samme Dage blev Jens budt ud paa Landet til Fødselsdag. Der var en Kammerat, som fyldte fjorten Aar, og Faderen — den Terndrup Præst — havde givet ham Lov at invitere hele Klassen.

Hjemme hos Jens'es kom Indbydelsen ikke helt belejligt. For Jens' Støvler var lige bleven sendt over for at gøres i Stand — de var helt saaleløse — og han maatte gaa i Gymnastikskoene saa længe. Det var jo Sommerdage. Men nu til denne Tur maatte han ha ordenligt Fodtøj paa — de skulde gaa hele den lange Vej.

Saa tog Mor det franske Sjal om sig og gik over til Skomagerens og hørte, om det havde lange Udsigter med Støvlerne. Det plejede nemlig altid at drøje noget længe — Skomager

Jakobsen gav sig saa gode Stunder med Fodtøjet fra Jens'es Hjem.

Nej, hun kunde ikke faa dem med — men i Morgen tidlig skulde de ganske bestemt være i Stand.

Og Jens lagde sig med Bønner til Vorherre om godt Vejr og nye Sko næste Dag.

Morgenen kom med hed Sol og høj Sommerhimmel. Klokken ni skulde Klassen samles ude ved Jærnstøber Vinges. Jens var færdig til at gaa Klokken halvni — i Kadettøj og med et ganske rent Tørklæde om Halsen. Han gik nemlig altid med hvide Lommetørklæder i Steden for Flipper.

Men Skoene manglede stadig. Jens laa ud ad Vinduet og kiggede — ingen at se. Den forgyldte Viser oppe paa Taarnurets bronzerte Skive drejede sig som en langsom Vejrmøllevinge — fem Minutter over halv — tyve Minuter i — mon den Skomagerdreng dog aldrig kom — et Kvarter — ti Minuter — det var da ogsaa en evig Tid med de Støvler — man burde ikke unde Jakobsen sin Søgning længer — saadan et Smøl — synes du vel, Mor?

Moderen sagde ikke noget. Men da Klokken slog ni, og Jens endnu gik lige barsokket om, saa hun et Øjeblik op fra Stoppestrømpen —

— Saadan er det altid, naar Stakler skal i Himmerig, min Dreng — — det blir ikke sidste Gang, du faar det at mærke —

I det samme kom der Trin op ad Trappen.
Endelig!

Jens fór til Døren og lukkede op. Men den, der stod udenfor, var én i fine, sorte Klæder og med blanke, spidse Sko paa Fødderne. Jens stirrede betuttet paa ham — — Naa — aa — det var jo Duxen —

— Skal du ikke med, maa jeg spørge? Alle de andre er kommen . . .

— Værsgod og træd' nærmere, raabte Moderen ud gennem Døren — hun havde hørt, hvem det var.

Duxen kom da indenfor og hørte om »Jenses Malør«. Saa satte han sig og ventede med en Stund.

Klokken otte Minutter over hel kom en Dreng i Skødskind og Bluse langsomt daskende op ad Trappen med Støvlerne. Jens rev dem af Haanden paa ham, pressede Fødderne i dem — det sved svært over Tæerne — og de to Drengetravede af Sted. Nede fra Gaden kunde Jens høre Moderen klirre med Vinduet deroppe, men han turde ikke vende sig og kysse paa Finger, som han plejede. Duxen skulde ikke ha det at gøre Nar ad ogsaa.

Hele Bagergade ud gik Jens alligevel og var i daarligt Humør, fordi han ikke havde faaet hilst. Han tænkte sig Moderen siddende alene deroppe ved Vinduet — og se ned efter ham — og glæde sig saadan til at faa hans sidste Farvel — og

holde et Nik og et Smil rede til ham — — Og saa hendes Skuffelse og Sorg, da han svingede om Hjørnet og blev borte uden saa meget som at se sig tilbage — — Og hun sad alene tilbage paa Stolen deroppe ved Vindvet — og blev ved at se ned paa det Hjørne med den høje Sten-trappe ind ad Karetmagerens Dør og Gaslygten som en Galgearm ud fra Muren —

Jens gik og blev underlig om Mundvigene og kunde ingen Ting sige.

Ude ved Jærnstøberiet traf de kun en lille Klat af Klassen. Resten var allerede vandret i Forvejen med Fødselsdagsbarnet. Men naar de skyndte sig, kunde de nok indhente dem.

Saa gik Marschen ud ad den lige Landevej. De andre Drengene gik i brede Rækker og fortalte Pige historier og sagde uartige Ord. Et Par røg — Cigaret eller Shagpipe.

Jens havde faaet Duxen hen for sig selv. Ham kunde man i det mindste snakke med uden at faa Raaheder for hver anden Sætning. Det var ogsaa underligt med alle disse stygge Udtryk, der var dukket op i Verden nu for et Par Aar tilbage. Da Jens var lille, hørte han aldrig noget til dem. Men saa havde han en Sommerferie været ude paa Landet hos en Onkel, og der gik alle Ka'lene og sagde saadan noget til ham. Og hans to Fætttere var akkurat ligedan — og de lo allesammen saa ækelt til. Jens kom græ-

dende til sin Mor og klagede sig. Men Moderen slog det hele hen.

— Er det noget at bryde sig om? Sig du bare det samme igen, som de siger til dig!

Jens tav stille. Moderen maatte sikkert ikke kende de Ord — ellers kunde hun aldrig have raadet ham saadan. I hvert Fald skulde Jens ikke ha' noget af at følge det Raad.

Men siden den Ferie havde der hængt Pest-luft over Verden. Alle de grimme Ord derudefra Landet var med ét alle Vegne. De blomstrede paa Gader — i Klassen — paa Legepladsen — som Følfod og Fandens Mælkebøtter. Jens kendte knap Betydningen af dem, men han maatte se sig om, blot han tænkte dem indvendig. Og at tage et af de Ord i sin Mund maatte være som at gaa uden Benklæder paa Gaden.

— — —

Vejen løb over en høj Dæmning med grøn, kratplettet Eng daldybt til begge Sider, og Jens og Duxen gik og snakkede om, hvad de vilde være. Duxen, der var dygtig i Fysik og Geometri, talte om at blive Civilingeniør — anlægge Jærnbaner i Indien som Jules Vernes Helte. Hellere Missionær paa Sydspidsen af Kaplandet, sagde Jens. Han var bleven underlig hidsig af at gaa og høre paa al den raa Drengeludren og følte Trang til at skille sig langt ud fra dem, til at befæste svælgende Dyb mellem sig og dem.

Det svarede Duxen ikke noget til, og saa gik

de begge to tavse en Stund. Jens' Stemme havde dirret, da han sagde det om Kaplandet — han maatte faa sundet sig lidt. Udenfor et Hus, de kom forbi, stod et halvvoxent Pigebarn med lang gul Pisk ned ad Ryggen.

— Sikket dejligt Haar!

— Hvorfor siger Du Haar? Sig »Lokker«! Du skal være poetisk, sagde Jens og lo lidt. Kort efter begyndte han igen:

— Jeg læste forleden et tysk Digt — det hed »An Adele« — der er saadan noget med Lokker i — om Aftenen nede i et Lysthus — hvor Digteren og hans elskede hviler Arm i Arm — og hendes Lokker ringle sig om hans Hals.

Jens maatte gøre et Ophold for at faa Vejret.

— Du! mon — mon Kærestefolk virkelig — virkelig bær sig saadan ad sammen?

— Hvordan?

— Jo — hviler i hinandens Årme — og — og er saadan som i Digtet — —

— Naada! Duxen lo. — Du kan tro, jeg kom en Aften i Mørkningen ind i Dagligstuen, og der var ingen andre end min Søster og hendes Kæreste, men da de hørte mig, fik de frygtelig travlt med at komme op henne fra Sofaen, og Marie begyndte at nynne — — — Der staar ogsaa noget i Konversationslexikonnet om det, sluttede han. —

Jens gik og tav betaget.

Saa Kærligheden var virkelig saadan — saa

nær og tæt og favntagshed — Og alle disse forlovede Mennesker, han saa hjemme paa Gaderne, de oplevede altsaa dette — Disse unge kønne Piger, der lo saa glad i Dagens Lys og havde saa frejdige Øjne, de sneg sig med brændende Kinder Mørkets Veje til nattedulgte Stævnemøders syndefulde Elskov —

Der skød noget stridt, vildt op i Jens — han fik Lyst til at fare voldelig med én af disse unge Kvinder — dænge hende til med Smuds og Haan — flænge hendes Jesabel-Legem med nidkære Hænder og lade Hundene æde hendes Kød . . . Med det samme svingede de af fra den store Landevej — ned ad en Kløftsti, der helt nede løb mellem to Møddingspøle ind gennem Præstegaardens Port.

Hele Drengeflokken blev strax sat til Middagsbordet — sød Suppe og Oxesteg. Jens tog to Portioner Eftermad og kom saaledes til at sidde ganske alene og gøre Støj med Kniv og Gaffel, mens alle de andre saa til i Tavshed. Det var et forfærdeligt stort Stykke — og saa mange Kartofler — og saa megen Sauce at dyppe op — — og Kødet var næsten ikke til at skære for Sejghed, syntes Jens. Og saa svedte han saa voldsomt — han maatte hvert Øjeblik tørre Panden, snart i Lommetørklædet og snart i Servietten. Endelig fik han det da hugget i sig — Præsten bad Bordbøn, og de unge gik udenfor.

Først nu opdagede Jens, hvordan de unge

Piger såa ud, han havde siddet til Bords med. De var tre, blonde og unge allesammen. De kendte Duxen og et Par andre, lod det til, for dem slog de sig strax sammen med og forsvandt i Retning af Kroketplænen. Lidt efter hørte Jens høje Smæld og skingre Raab og Latterlyd dernedefra.

Resten begyndte paa at lege Røver. Tykke Hald fik fat i Jens, lagde Armen om hans Skulder og begyndte at stryge ham over Kinden.

— Sød lille Dreng! Køn lille Dreng! Yndig Unge! sagde tykke Hald. Klassen samlede sig i Kreds om dem og lo. Men Jens sled sig bort — ned gennem en Nøddegang — ind i en høj Kastanjeallé, hvor Jorden laa plettet af blegrøde Blomster. Ingen fulgte efter, og Jens begyndte at gaa langsomt. Han følte sig saa inderlig forskudt af dem allesammen — af de glade Kroketmennesker med de lyskjolede unge Piger, der naturligvis lo ham ud for hans Grimhed og Kejtethed — af Præsten og Præstefruen, der maatte anse ham for en ubehøvlet Ædedolk — —

Men saa var Søen der — Ollerup Sø maatte det være! Blaa og kruset kom den ovre fra de store Skove paa den anden Side og løb op mod Breddens Sand i smaa, tynde Bølger. Der laa en hvidmalet Baad og skrabede mod en Plankebro Pæle. Jens gik derud og lagde sig i Forstavnen med Ansigtet lige i Vejret. Det var ganske stille. Kun Vandets sørgmodige Klukken ind under Baaden

og et sagte Sus fra Havens høje Trær. Nu og da kunde Jens høre Kammeraternes Raaben oppe om Gaarden og ude i Markerne. Til sidst blev den helt borte.

Jens gik ikke op, før der blev kaldt ad ham til Aftensmad. Paa Vejen gennem Haven mødte han Præsten, som gik frem og tilbage i den brede Kastanjeallé, slobrokkklædt og med en lang Pibe dinglede ned fortil.

— Hvadfornoget! Har De ikke været med ude og køre Hø ind — raabte han, da han så Jens.

Jens lo, rystede paa Hovedet, tog sin Hue af og skyndte sig forbi.

Ud paa Aftenen satte den ene af Døtrene sig til Klaveret. Tusmørket steg til Nat, men der blev ikke tændt Lys. Jens sad henne i en Krog paa en Rørstol og lyttede til denne Musik, der blev ved at vælde ud gennem Skumringen — mer og mere blød og vemodig. De andre sad og smaapassiarede — den yngste af Præstedøtrene lo hvert Øjeblik, men dæmpet. Til sidst rejste hun, der havde spillet, sig op og gik hen til Glasdøren ud mod Haven.

— Nej se — nu har vi Maaneskin.

Alle stimlede sammen om Vinduerne.

— Aa, hvor De faar yndigt Vejr at køre hjem i, udbrød saa den yngste til Duxen.

Søsteren havde lukket Døren op og forsvandt ud paa Trappebalkonen.

Der var én, som foreslog at danse. Lyse-

kronen i den store Sal blev tændt — Møblerne kørtes ind langs Væggene — Præstefruen satte sig til Pianoet og slog de første lystige Akkorder an.

Jens maatte udenfor — ud til hende i Maaneskinnet. Sagte listede han den glasklirrende Dør op. Et Ansigt med blonde Pandekruser og store blaa Øjne vendte sig langsomt mod ham og drejede sig langsomt bort igen. Jens gik forbi uden at hilse — ned ad Trappen — ind over den store Plænes Græs, der var vaadt af Dugg.

Dér standsede han. De høje Kastanjer stod tætte og tunge af Mørke mod den maaneblaa Luft og langt ude flimrede Søen som en smal Strime blegt Sølv. Nu og da lufted det i Løvet, og ud gennem Dansesalens aabnede Vinduer kom Lyden af slæbende Trin over sandet Gulv.

Om lidt klirrede Glasdøren deroppe.

Hun var gaaet ind.

Men Jens blev, til Præstens Charabanc rullede op for at befordre Drengene hjem. De tre unge Piger stod paa Trappestenen og viftede Farvel, lige til Vognen blev borte i Porten. Duxen begyndte et Hurra for Præstefamilien, og man svingede med Huer og Lommetørklæder. Jens var én af de ivrigste til at vifte, og jo længer han blev ved, des gladere følte han sig, som om hvert Slag med Lommetørklædet bragte ham denne stille Gaard og den unge blonde Pige i Maaneskinnet et Fodsbred nærmere.

Hele Vejen hjem sad de andre og fortalte
Foraarssagn.

Historier — allesammen om Kvindfolk og allesammen fulde af raa Ord. Især var Fødselsdagsbarnet uudtømmeligt. Kusken grinte gryntende efter hver Fortælling — én Gang sagde han med sin fede Bonderøst:

— Ja den Peter det har nu alletider været en slemme Dreng etter Tøsene.

Saa lo de allesammen.

Jens havde vendt sig fra dem, saa godt den trange Plads tillod — vendt sig ud til de brede Marker, der var graa af den synkende Kvartmaanes Lys. En svag Duft af nyslaat Hø brød nu og da gennem Seletøjets Smørelselugt, og Frørnes gurglende Kvækken løb som en stille Rislen nedenunder Hestetrampet og Hjulenes Skuren over Vejskærverne.

Ude i Synsranden laa en lang, sort Skystribe — næsten som en Drage, med Gab og Vinger og Klør.

Og lidt efter lidt formed Jens' Tanker sig til en Bøn — en Bøn i Nidkærhed og Had — en Bøn til den almægtige om at lade sit Lyn udgaa af hin Skydrages Mund — at lade Ild nedfalde af Himlen at fortære denne Vognfuld ugudelige, som den forstum lagde Sodoma og Gomorra øde for deres Synders Skyld . . .

— Jens sidder og synes, vi er uartige, raabte tykke Hald i det samme.

Jens svarede ikke — bad blot endnu stærkere og hedere end tilforn.

Men Dragen sank langsomt sammen; da de rullede ind ad Vestergades lange Kastanjeallé, var der blot en blaa Skybanke tilbage.

*

*

*

Resten af Sommeren var helt Annas.

Mest mødtes Jens og hun om Aftenen — sad paa Gadetrappens brede Fliser og pludrede og lo. Ovre i Genbogaarden, hvis store sorttjærede Port stod aaben, blev der hugget Brænde og postet Vand. Ned langs Strædet stod Folk i Dørene og røg Piber og passiarede. Daglejere kom forbi i gadespærrende Rader, der fyldte Luften med tung Træskolarm. Mælkevognen raslede op over de toppede Brosten og gjorde Holdt udenfor Spækhøkerens. Saa dukkede Madammen frem af Kældershalsen og løftede de hvidskurede, jærnbundne Bøtter ned med sine nøgne, flæskerøde Arme. Og saa myldrede Tjenestepigerne sammen fra hele Nabolaget med klirrende Blikspande og stod i leende og snakkende Klynge om den lave Dør og ventede paa at komme til. Og Duerne fløj hjem med smældende Vingeslag, Svalerne hvinede højt oppe i den blege Himmel, langt borte var der Raab af legende Børn, og alle Skorstene røg. Men ude over Bytagene stod stille Skove og Marker med hvide Veje.

Jens var ulykkelig, naar han en enkelt Aften ikke traf Anna.

Saa vandred han rundt alle de Gader, han kunde tænke at finde hende, til det blev helt Nat, og alt Haab var ude. Og kom hjem og satte sig op paa Gavlkamret i den højryggede Lænestol og følte, hvor hans Pande var hed som i Feber, og hvor det sved under Øjelaagene. Eller han maatte ned i Haven, ned til sin gamle Bænk under Hylde-træerne. Der laa han og stirrede op i Luften og var tung om Hjærtet og syntes, at det var Foraar endnu og Anna og han Uvenner.

— — Sommermarkedsdagen kom. Aftenen i Forvejen havde Gøglerne slaaet deres Telte op nede ved Havnen, og omme paa Torvet rejste Købmandsboder sig i lange, lige Rader.

Jens vaagnede tidlig. Bare det nu ikke regnede! Han før hen og slog de sammentrukne Gardiner fra hinanden.

Nej — Genbotaget skinnede lyserødt i Solen, og Skorstenene røg op i blaa Luft. Nede fra Gaden kom Lyd af mange Stemmers Summen og Kobrøl og Faars Brægen. Jens gav sig knap Tid til at drikke Morgenkaffe, saa opsat var han paa at komme ud.

Strax ved det første Gadehjørne sad der en Kone med et Bord foran sig fuldt af Honningkager og røde Sukkerbrødshjærter og Kirsebær i Knipper og i Kræmmerhuse. Og op ad Gaden kom der flere. Og alle Købmændene havde Dørene vidt aabne, og Vinduerne laa fulde af brandgule

Lommetørklæder med Frederik den syvende og Kejser Napoleón paa.

Op mod Torvet voxte Mylret — Bondemænd, der røg daarlig Tobak, og svære Kvindfolk i grønne Bomuldskjoler og Bønderdrenge med runde Hatte og tykke, stift foldede Vadmelsklæder. Og Lirekassemænd — og én, der solgte Gummi-balloner — og en Italiener, som blæste Sække-pibe og kunde fløjte som en Nattergal. Et Sted var der stillet Jydepotter og Stentøj ud over hele Fortovet — et andet havde en Bødker fyldt op med Ballier og Spande og Skovle og Stripper og Trillebøre. Markedspladsen selv var bare vild Tummel af Trompettuden og Pibehvin og Tromme-
dundren og raabende Menneskestemmer. Folk puffedede til hverandre og snakkede højt og svedte, og Luften lugtede af Honningkager.

Jens gik og ledte efter Anna og kunde ikke finde hende. Til sidst fik han Hovedpine af al Heden og alt Buldret og vikled sig ud af Trængslen. Han vilde ind paa Kirkegaarden og sunde sig lidt.

Dér var ingen. Blot morgensval Luft og lange gyldne Strimer Sol gennem Ahornløvet og over Gravenes blinkende Græs. Det dufted fra de mange, højstammede Roser, hvis Blomster hang tungt over Jærnehgnene, og fra Buskenes gulhvide Jasminkløvser og Hyldeskærme.

Men da Jens kom gaaende ned ad den høje Midterallé, hvor Lønnens grønne Vingefrugter laa som døde Insekter over den sorte Jord, var der med ét en Stemme, som kaldte.

Og saa stod Anna midt inde mellem Gravstederne og lo og vinkede med sin Rive. Jens maatte endelig hjælpe hende — ellers fik hun aldrig de Gange skuffet færdig. Saa lagde Jens sig ned og begyndte at grave de værste Løvetandsplanter op med sin Lommekniv — Bladet var brækket og rustent i Forvejen — og Anna tog Saxen og gav sig til at kappe Vildskud af Ligusterhækken. Og de hentede Vand sammen henne ved Posten, og Jens maatte hjælpe Anna med at dykke — det var saadan en svær Kande. Til sidst blev Bede og Gange pænt revne — der kom friske Blomster i den lille Underkop midt paa Graven — og saa var de færdige. Vandkanden blev afleveret til Graveren — Riven og Skuffejærnet tog Jens.

Saa fulgtes de ned gennem Gaderne.

Jens fortalte om sin Examen, han nylig havde været oppe til, og som var gaaet saa godt. Det vidste Anna — Mor havde talt om det forleden og sagt, at han nok var en af de flinkeste derude. Anna havde ogsaa været til Examen og faaet bedst i dansk Stil, meget bedre end Olga Jensen, som ellers altid gik og var saa vigtig, fordi hendes Far var Lærer ude paa Realskolen og kongelig — hvad var det nu, det hed?

De havde naaet det snævre Kattesund, der førte om til Torvet.

— En kold Bajer 10 Øre, læste Anna paa et Skilt. Tænk, hvor det er billigt.

Og lidt efter:

— Det er ogsaa en frygtelig Hede i Dag -
man blir virkelig helt tørstig —

Jens sagde ingen Ting til det. Han gik og tænkte paa, at Annas Mor havde rost ham.

Saa var de ved Døren. Jens blev staaende og saa hende blive borte om Trappens første Sving.

Ved Middagsbordet hjemme sagde Moderen, at han var en rigtig tør, gammel Fyr. Jens smilede stille —

Hun skulde bare vide . . .

— — —

Om Aftenen var der Koncert i »Kristiansminde«, og Jens gik derud.

Luften var lummer, og oppe over de stenstive Løvmure hang sort, overskyet Nathimmel. Musikpavillonens røde Lysring naade kun kort ud i Mørket — her og der hang en Lampe og osede i et Lysthus. Paa den store grusede Plads foran det Bindingsværks Gæstgiversted spaserede Folk langsomt op og ned — hilsende og konverserende. Inde i Skovskumringen mødte Jens det ene Par efter det andet, og langt inde mellem Stammerne var der Lyd som af Vandes Rislen og hviskende Stemmer.

Han fandt Anna henne ved Musikken sammen med sin Mor og en lille Søster. Da hun fik Øje paa Jens, lagde hun langsomt Hænderne om paa Ryggen, med Fladen udad, og spillende Fingre. Og saa stillede Jens sig bag hende og tog disse smaa bløde Hænder mellem sine og strøg over dem og

klapped og trykked dem varligt. Saadan blev de staaende længe. Der var ingen, som lagde Mærke til dem.

*

*

*

Kort efter blev det bestemt, at Jens skulde til København og tage Artium. Formaaende Folk i Byen havde skaffet ham en Friplads og vilde sørge for det nødtørftigste Underhold. Faderen syntes ikke om de Udsigter, men det blev alligevel.

Aftenen før Rejsen skulde være, gik Jens og Moderen en Tur. Anna kom netop ud i sin Dør, som de gik forbi — hun skulde over efter Mælk. Jens havde ikke talt med hende siden den Aften i Skoven, men nu skammede han sig for Moderen og turde knap se til hende.

Saa gik han forbi uden at hilse, veg i Knæleddene af Benauelse. Lidt nede vendte han sig og saa tilbage — da stod Anna endnu paa Trappestenen og stirrede efter ham.

V.

Det var midt paa en Dag i Juni. Luften laa lige hed inden og uden de aabnede Vinduer, hvis Florsgardiner hang stive og ubevægelige, og Solen bagte paa Genbotagets røde Tegl.

Jens sad og repeterede til Artium — Oldtidens Historie. Han kunde høre Folk tale inde hos Naboens, og Kanarifuglen i Buret udenfor anden Sal sang, saa det sitrede efter. Saa plaskede det nede ved Posten og skramlede med Ballier. Der var nogen, som gik med Træsko over Gaardens toppede Sten, en Dør blev aabnet og smældet til igen, og der løb Trin op ad en Trappe. Saa dundrede en Vogn forbi ude paa Gaden, det hamrede langt borte, og en Damper tudede.

Jens fór sammen — han glemte nok helt, at han skulde læse. Han så i Bogen for at finde, hvor han var gaaet i Staa.

— Slaget ved Issus — — um — um — Arbela og Gavgamela — — holdt Bryllup med Roxane — dèr var det!

Han huskede, hvordan dette Kvindenavns sære Klang havde baaret ham bort til den gamle Perserstad med Portvogtergriffene og de reliefvæggede Sale. Havde ledet ham over Gulve af Mosaik gennem Hal bag Hal inderst ind, hvor Brudekamrets Luft var tung af Vellugt, og Søvlamper kasted blegt Lys over Lejet, hvor Feltherrefyrsten hviled nogen i den dejlige Perserprinsesses nøgne Arme . . .

Saadan gik det hvert Øjeblik, naar Jens skulde læse. Tankerne vilde altid smutte bort mellem Linjerne som Firben gennem Murrevner. Tit kunde han sidde hele Timer og ruge over et eneste Punktum.

Men ude i Skolen trode alle, han var et Flidsmønster. Bestyreren havde udtalt det i hele Klassens Paahør, saa Jens var bleven hed i Hovedet derved. Han vidste jo med sig selv, at havde han blot faret Lektierne én Gang over, gad han ikke se til dem mere, men skyndte sig ind i sin Morskabslæsning. Naar baade Lærere og Kammerater saa den dygtige i ham, var det jo blot, fordi han ejede saa megen spredt Viden, de andre ikke kendte til.

Det havde ellers taget Tid, før Jens blev hjemme herovre. Han var kommen til København med et daarligt Øje — der var faret noget Kulstøv i det under Vejs paa Jærnbanen. De første Dage maatte han gaa om med et Lommetørklæde skraas over Ansigtet. Det gjorde ondt,

hver Gang han rørte Øjelaaget, og den stærke Avgustsol skar svært. Værten gik rundt med ham og vilde vise ham Seværdigheder — Jens kunde huske en stor Park med gnistrende Sol over Løvet og et Slot i blaanende Dis — men al Ting svømmede ud i taarevrængede Billeder. Og han fik Hovedpine af Gadebuldret og den megen Hede mellem de høje Huse.

Den første Morgen, Jens skulde paa Skolen, kom han for sent. Korridorer og Trapper laa øde og tomme — ud fra Klasseværelserne kom nu og da en skrigende Lærerstemme eller Lyd af stavende Børn. Jens gik Trappen til Ende, helt op til Bestyrerens Dør paa tredje Sal. Saa forsigtig ned igen og gennem en Korridor ud i Gaarden. Der stod en Post lige ved Døren — den satte han sig op paa og begyndte at tromme med Hælene mod dens Træhylster. Han følte sig saa forglemt af al Verden, som han sad der, og havde egentlig mest Lyst til at gaa fra det hele.

I det samme kom der nogen ovre fra den anden Fløj af Skolebygningen — Jens kendte, det var Bestyreren.

— Naa — det er dig, som sidder her og holder Musik — sagde han bløt.

Jens var hoppet ned og begyndte paa noget undskyldende.

Men Bestyreren svarede ikke — gik bare i Forvejen med sin brede, runde Ryg. Jens luskede

efter fire Trapper til Vejrs og ind gennem en bælmørk Gang, hvor han strøjfede Tøj til begge Sider. Med ét lukkede Bestyreren en Dør op — raabte ind gennem den »Her er den nye Mand« — skød Jens frem foran sig — og trak saa atter Døren til bag ham. Jens stod i et lille rødt Værelse og missede mod det stærke, hvide Dagslys. Ovre langs den ene Væg havde en Række unge Mennesker rejst sig — høje, slanke Fyre med blege Ansigter og smukke Profiler. Saa kom en lang Herre med hængende Haar og tynde, hængende Arme frem mod ham og bad ham tage Plads ovre ved Vinduet. Jens havde nær snublet over sine egne Bén paa den korte Vandring over Gulvet, men sat ned blev han da. De andre stod heller ikke op længer — de sad og hviskede med hinanden og såa over paa Jens og lo. Den lange Herre havde taget Plads ved et Bord midt i Stuen. Ét af de unge Mennesker læned sig over mod ham og hviskede noget, hvorpaa den lange lo, slog de magre Hænder ned om Stolesædet og gav sig til at rokke frem og tilbage.

— Man skal ikke skue Hunden paa Haarene, sagde han lidt efter saa højt, at Jens kunde høre det.

Jens følte sig ilde til Mode. Hvad kom nu hans Udseende dem ved? Hvad Ret havde de til at tale haanligt om ham og le ad ham? — — — Se om de saa meget som spurgte til hans daarlige Øje — det gjorde netop saa ondt. Og de kunde

jo dog se, der var noget i Vej med det! — — Bare han vel var hjemme igen!

— — — Nu havde Jens gaaet to Aar derude paa Skolen, men rigtig forligt med den var han ikke bleven. Lærerne havde jo nok opdaget, at han var et nemt Hoved, men det kunde endnu den Dag i Dag godt falde den lange med Hængehaaret ind midt i en Time at raabe:

— Sid dog ikke og se saa ulidelig dum ud, Jens!

Saa lo hele Klassen, og Jens knugede Næverne sammen, til Neglene skar i Kødet, og fik Rykninger om Mundvigene.

Og Gymnastiklæreren — en stor, tung Krop med et lille Hoved uden Nakke — var altid saa frygtelig raa mod ham. Det var som alle fine Tanker i Verden var døde, syntes Jens, naar han stod der og maatte tage mod alle disse Underofficersord fra en Mund, der stank af Toddy. Naar sligt kunde ske, var der ingen Gud til og ingen Retfærdighed — Jens kunde ligesaa godt strax gaa ud paa Langebro og springe i Vandet — saa var det hele overstaaet. Hele Vejen hjem efter slig en Time gik han og luskede saa vanæret langs Husene med Munden fyldt af en ram, utilpas Smag.

Kammeraterne kaldte ham *Ἰδιότης* — Manden, der havde alt sit for sig selv. Om Vinteren gik han ned paa Pladsen i Frikvartererne, som skrevet stod i Skoleinstruxerne, i Steden for at trodse

Bestyreren og blive oppe. Han vilde aldrig med paa deres smaa Skovture — som plejede at ende paa »Bakken« — eller deres Vinteraftens-Gilder, hvor der splejsedes til Toddy og Tobak. En Gang for et Par Maaneder tilbage havde de trængt stærkt ind paa ham — han maatte dog en Gang lære lidt af Livet at kende; det var dumt altid at sidde saadan indemuret; de vilde jo blot ha lidt uskyldig Morskab, drikke et Bæger sammen og ryge et Par Cigarer — han kunde jo være saa sober, han vilde, bare han gik med.

Men Jens vægede standhaftig for sig — til sidst næsten vildt, som en Kvinde, der kæmper mod sin Forfører. Og det var med asketisk Jubel i Hjærtet, at han endelig mærkede dem trække sig tilbage, som Sankt Antonius saa Frielserne fly over Ørken. Den Aften, Gildet stod, sad han hjemme og læste »Faust«.

Der kom aldrig nogen ud at besøge Jens, og han bad heller ingen. Han var jo saa angst for, at nogen blot skulde ane, hvordan han boede i det gamle Hus derude paa Kristianshavn. Først den stejle snævre Trappe med de bølgeslidte Trin og Trærækværket, hvis Staver var brune og glatte af Menneskealdres Hænder. Paa alle Afsatser Tøj til Tørring eller gamle Sække eller Klipfisk og Skinker. Alt det fyldte Luften med sin Lugt, og ud fra de aabne Køkkendøre Trappen op kom Mados og Kulrøg, Petroleumsdunst og Strygelugt og Lugt af Mennesker.

Værelset var helt oppe paa tredje Sal.

Et lille lavt Rum med Skraatag i den ene Ende og en bredbringet Skorsten frem fra Længdevæggen. Den meste Plads var ellers optagen af et stort gult Klædeskab, der stod og rokkede paa tre Ben, og en gammel brun Kommode med en Dynge Papir og Bøger over. Paa Væggen lige for Døren en lille tætstoppet Reol, halvt hvilende paa Sengekanten, halvt paa en Stabel Træklodser. Under den laa fuldt med støvede Papirer og Boglaser uden Samling.

Langs Vindusvæggen stod Seng og Bord — begge lige dunede og tilstøvede af Kulfnug. Over dem stirrede de to grønrudede Vindusfag ud i en snæver Gaardskakt. Der var Køkken ovre paa den anden Side Brønden, og over Køkkenet en hullet Tagrende og et rødt Tegltag og flere Tage og gamle, spidstakkede Skorstene og længst tilbage en svær, gul Brandmur med lidt Himmel over.

Der var som et evigt Graavejr i det Kammer. De lange, slidfyldte Læsetimer igennem, naar Jens maatte sidde og stave sig igennem glade Grækeres glade Elskov og Æventyrfærd over vinblaat Hav og fjærne fremmede Bjærge, grode der en Følelse op i ham af Udlændighed i tom Grammatikvidens støvede Vrængverden. Han havde jo egentlig slet ikke noget at gøre med denne Artium. Han vilde hundred Gange heller være bleven hjemme, hvor Anna var, og de stille Sommeraftener var, end trave dette to-Aars-Ridt gennem klassisk Ørk

med et halvt Dusin utrættelige Kameldrivere i Hælene. Hvor han hadede dem med deres evige Hujen om »en god Examen«!

Det var mest ud paa Natten, naar han havde slæbt sig træt og led paa alle de tunge Sprog-blokke, at den Følelse kom over ham. Saa vidste han ikke bedre at dulme med end krybe op ovenover paa Loftet, stikke Hovedet ud ad Taglugen saa langt han kunde og give sig til at se op mod den mørke, stjärnetætte Himmel med Karlsvognens og Orions kendte Tegn. Saa kom der over ham noget af det, han havde følt som Barn, naar han stod nede i Skolepladsens Hjørne og så hjem mod det røde Tag og Gavlvinduet langt ude over Havenes grønne Hav af Løv og vidste, at under det Tag gik Mor nu omkring, Mor med sit store, gode Ansigt, Mor, der holdt af ham som ingen anden i Verden. Og saa maatte han altid blive deroppe, lige til han fik Snue af Nattekulden og maatte skynde sig ned og gaa i Seng med en Strømpe om Halsen.

Men stærkere og stærkere tog det ham bort fra Bøgerne og Læringsarbejdet. Tog ham ud i det gryende Foraars milde, mørke Nætter, hvor elskende Par hviskede og lo langs Stadsgravens blanksorte Vand, og Jorden laa nøgen, syntes han, nøgen og hed og givende sig hen som et uhyre Kvindelegem under den sorte Himmels Favntag.

En Paaskedag i April tog han med Dampsporvognen til Skoven.

I Villahaverne langs Vejen soledede hvide Vintergække og blaa Krokus sig op mod sydvendte Mure, og de første Lærketriller fyldte Luften over Charlottenlunds vissengule Strandmarker. Ude i Dyrehaven var ikke mange Mennesker. De faa, som stod ud sammen med Jens, søgte han bort fra. Han drev alene og langsomt ind i den lune Sol under de nøgne, røde Kroner og lytted efter sine egne Trins Raslen gennem Løvet og deres Døen bort i bløde Mospuders vaade Lydløshed. Helt længst inde satte han sig med Ryggen mod et Træ. Rundt om blot rød Skovbund og graa Stammer og Stammer bag dem og Stammer helt ud i blaa Dis. Og alle tav de. Der var ingen Lyd i Luften uden et vissent Blads Raslen nu og da og et Hanegal langt borte.

Jens sad og rodede i det tykke, vaade Løv-dække og fik saa fat i en spæd Surkløverplante og i én til. Dem gav han sig til at tygge paa. De smagte mest af Muld — han havde nok taget Rødderne med. Men han blev ved at tygge alligevel.

Og saa var det med ét, som en Bølge af noget tungt og vældigt gik over ham som Blæst over dønnende Korn og bøjed hans Hoved og fyldte hans Sjæl som et Sejl i Storm. En rullende Bølge af noget, der havde suget al Bladfaldets ramme Jordduft og al det muldnende Løvs vaade Spirefylde i sig og som nu bar ud over

hededirrende Sommermarker mod tæt, purpurtung Lykke.

Siden kunde det tit bæres Jens for, at en Flig af det Purpur strøg ham snelt forbi — men voved han saa at vende sig, var det der aldrig.

Det kunde summe for hans Øre med Lyd som Insektsangen hjemme i den middagssovende Have langt langt borte.

Det kunde stryge gennem Gadernes kvalme Luft som en Duft af Violer, der bar bort til grønne, solfyldte Sommerskove.

Det kunde gaa forbi, ungt og raskt og smidigt, med blanke Øjne og bløde Læber, og betage alt hans Blod og sortne for hans Blik, saa han længe efter ikke vidste, hvor han traadte.

Men al Tid var det saa fjærnt.

Jens sad al Tid som bag et Gitter, bag et Klostervindus Stænger og kunde se ud i en stor Have, hvor der dryssed blegrød Blomstersne over brede Græssletter, og Solen gik gylden gennem svalende Løv, og der spilled Musik, og spasered mange. Lapse og Borgerfolk og Soldater og et Mylr af unge Piger, hvis unge Friskhed gjorde ham syg . . . Men de sorte Øjne og de blaa Øjne saa ham ikke derinde bag Gitret — de havde travlt med at smile til de elegante Vaarfrakker og Glacéhandskerne og de stive Flipper. Og saa kom der underlig dobbelttydige Smil om alle disse Kvinde-læber, og de hvisked og fniste til hinanden, saa Jens maatte skamme sig derved . . .

Og op af hans Attraas hede Muld skød saa et giftigt Had som røde Svampe — et nidkært Flammehad, der sænkede alle disse Syndersjæle i Have af brændende Svovl og evige Luers Pine — —

Men Længslen løftede sig atter, vagere og lempeligere end før, usikkert som flyvende Sommers spinkle Traade.

Det laa jo dog derude, det store fjærne.

Det laa der som røde Aftenskyr i stille Himmel, og den synkende Sol drog sin Guldsti ud derimod.

Men søgte han at gribe Drømmenes vage Taager i fast Form, saa klædte de sig al Tid i Hjemmets bløde Banker og Sommerkvældens Lød derud over og Annas fine Barneansigt og mørke Øje.

Timer igennem kunde Jens saa sidde og blive borte i Minderne fra den Gang og grave stadig fler og fler frem af Glemslen. En Stump Vej mod Skumring med dunkel Græskant og høje, mørke Popler mod Guldhimmel. En solhed Middag i Lysthuset med afskaarne Roser over den grønne Bordplade og summende Bier om den rød-blomstrende Busk udenfor og Annas Hænder, der flettede Kranse, og et lille Ar i hendes Pande, han havde siddet og set paa. Hver ny Mindebid, han saadan fik for Dagen, var som et kostbart Vasefund for en Oldgransker.

Sidste Sommer havde han været hjemme — fire korte Ferieuger.

Han var rejst med saa store Haab. Hans første Gang havde været ned i Haven for at se, om Anna ikke som sædvanlig gik derinde i de ribshegnede Gange. Men han saa ingen. Han mødte hende heller ikke paa Gaden. Saadan gik otte Dage — han turde ikke spørge. Rent tilfældig fik han at høre, at hun slet ikke bode derinde længer men var flyttet helt ned i den anden Ende af Byen.

Jens syntes med ét, hun blev saa umulig at naa. Og han havde heller ikke nogen rigtig god Samvittighed — han var jo rejst uden at sige hende Farvel.

Endelig mødte han hende en Aften nede i Dronningemaen. Han opdagede hende ikke før lige tæt ved. Hans Kinder blev med ét brændende hede — Knæene gav sig under ham — og det var, som en tung Haand tog ham om Hjærtet. Han stirrede stift paa hende uden at kunne røre en Fiber i sit Ansigt — stirrede paa den lille, lige Næse, de mørke Øjne under de svære Bryn og det lille hvide Ar i hendes Pande, som han kendte saa godt — —

Saa var hun forbi.

Og han, der ikke havde hilst!

Han vendte sig. Hun havde ogsaa drejet Hovedet men tog det nu hastig til sig igen og skyndte sig videre.

Jens blev staaende og såa efter hende, til hun blev borte om et Hjørne af Alleen.

Saa gik han hjem. Hans Knæ var helt vege endnu, og det var, som han flyttede Benene gennem Vand.

Hjemme laa han i Vinduet hele Aftenen og hørte paa Svalernes hjemlige Hvinen højt oppe i det blegnende blaa. Moderen kom hen og vilde snakke med ham; han kunde knap svare. Det eneste, han havde Lyst til, var at krumme sig sammen, krumme sig helt rundt i sig selv — og skrige.

Resten af Ferien blev blot den gamle Vanden rundt i sorgtungt Savn ad alle de kendte Veje. For hvert Haab var jo ude. Han havde selv i kejtet Dumhed knust sin Lykke.

Han mødte Anna et Par Gange endnu, inden han rejste, men hun såa ikke til ham.

Langt ind i de lyse Sommernætter laa Jens i sit Vindu og tænkte disse samme Tanker om og om igen. Han kunde høre den sagte Susen fra Træerne oppe om Kirketaarnet, der stod sort og stort mod bleggrøn Himmel. Saa kunde der gaa nogen et Steds i de halvmørke Gader, og en Hund gøede langt borte.

Altsammen som den Gang!

Kun hans Lykke var død — for evig død!

Aa, om han dog kunde glemme — — som hun allerede havde glemt!

*

*

*

Nej, det blev bestemt ikke til noget med Læsningen i Dag! Han var ogsaa helst fri — endda Examen begyndte om tre Dage!

Han maatte ud.

Han maatte være alene med grøn Jord og blaa Himmel.

Jens tog sin Hue, entrede ned ad Trapperne, tog et Spring over Gaardspladsen og ind i en lang, mørk Gang. For Enden af Gangen lyste Gadens Sol gennem den aabne Dør, og Luften slog varm og blød imod ham.

Og Jens gik.

Bort fra de rumlende Gader — over grøngraa, raadne Kanaler — forbi Glaciet, hvor han plejede at spasere om Aftenen, og ud ad den brede skyggede Allé med havegemte Villaer til begge Sider.

Snart laa Byen bag ham i blaalig Hededis med solluende Ruder. Lidt efter lidt dykked den dybere og dybere i Solrøgen — nu stod kun et Par slanke Spir og en Klynge rygende Fabrik-skorstene over Jordranden — til sidst var Jens alene med den støvhvide, solbagte Vej, der løb lige ind i den skinnende Himmel. Helt ude i de yderste Sving krøb en sort Prik langsomt af Sted — ellers var der intet Menneskevæsen at øjne. Til begge Sider blot grønne Enge og Duft af Kløver og Duft af Kiddike fra Vintersædens gulspættede Marker. Blot Duft af Høet, der laa paa Skaar, og usynlige Lærkers Sang ned over dette

Havblik af Tavshed og Fred. Fra hvidtlysende Bondegaares Længer langt ovre kom nu og da et ubestemt Raab, et Hanegal, et Slag med en Øxe — underlige Lydfugle, der vakte Jens til Længsel mod det fremmede fjærne, hvorfra de var fløjet ud.

Saa lagde han sig i Grøftkantens Græs med Armene ud til begge Sider og Ansigtet i Vejret. Det var saa køligt at ligge i, dette høje Grønne; paa Hænderne følte det som en hel Fugtighed. Han kunde ikke se andet end et Par slanke Straa, der vippede svagt med de dræende Ax, og en enlig Myg, der dansede højt oppe i den blaaahvide Himmel. Og der var ikke andet at høre end Lærkernes evige Tonerislen og det svage Sus fra Vejpoplernes Blade.

VI.

Jens var kørt fra Kjøbenhavn tidlig om Morgen — i Sommerdagens første, friske Lys — med sin flunkende Studenterhue fra Madam Thrane i Klareboderne paa Hovedet.

Han havde naturligvis været altfor tidlig paa Banegaarden af bare Frygt for at komme for sént til Toget. Lidt efter at han var kommen, blev der lukket et Billetkontor op. Han turde ikke gaa derhen strax — saadan første Mand —; han gik lidt frem og tilbage i Vestibulen med sin Vadsæk i Haanden og ventede. Saa begyndte der at komme Folk. De stillede sig op henne ved Billethullet, og Jens sluttede til bag dem. En Politibetjent kom hen og sagde noget til ham, som han ikke forstod.

— Vabbehar?

— Ska' Di med Ør-Toget, syntes han, Politimanden sagde.

Jens trode, det var Jargon for Korsørtoget og skyndte sig at sige Ja. Ingen skulde mærke, han ikke var med paa populære Udtryk.

Saa rykkede han langsomt frem i Queuen — nu hørte han sin Formand tage Billet.

Det var til Hillerød! Saa var det dog ikke Korsørtoget!

Jens snode sig ud ved Siden og hen til Betjenten.

— Undskyld, hvad mente De egentlig med Ør-Toget? spurgte han og hilste med den nye Hue.

— Ør-Toget? Den store, svære Mand grinede. Helsingørtoget, sa' jeg. Ska' Di til Helsingør eller Hillerød eller nogen Steder den Vej?

Jens stod og havde Mas med at faa Huen til at sidde — han havde taget den ved Skyggen i Steden for oveni.

Nej — han skulde til Fyen.

— Ja, saa er det ovre ved det andet Kontor — der blir lukket op lige nu.

Endelig fik Jens sin Billet; saa skulde han have Vadsækken indskreven.

Det varede længe.

Hver Gang han stak sin Billet frem og nævnede sin Fødebys Navn med den brøsigste Røst, han kunde opdrive, var der altid en anden, som trængte sig frem og blev expederet først. Endelig kom en lille graaskægget Drager og slæbte hans Vadsæk hen til Vægten og tog hans Billet. Jens syntes, det varede en evig Tid, inden han fik Garantisledlen. Bare Manden ikke helt havde glemmt ham. Han stod nok saa ugenært og passiarede ind gennem Kontorvinduets Luge og havde slet ikke travlt. Der var et Lokomotiv, som peb. Sæt,

Toget nu kørte, mens Jens stod her. Og hans Billet galdt naturligvis ikke til næste Tog. Og Jens havde ikke Penge til en ny. Eller sæt, Dragere beholdt Vadsækken. Sligt kunde godt tænkes. Saa skulde man ha' Politivrøvl og møde i Retten som Anklager og slet ingen Sommerferie faa! Og hjemme vilde de staa og vente paa Perronen — gaa derned til Tog efter Tog — men han kom ikke. Aa, hvor de vilde ængste sig! Han var vis paa, Mor vilde tænke sig det værste — og græde for ham. Han kunde ikke en Gang telegrafere hjem . . .

— Værsgo, sagde Dragere.

Jens tog Billet og Garantiseddél — han var endnu helt borte i det, han havde staaet og tænkt. Saa fik han den lange røde Strimmel stoppet i Portemonnæen og gik med Billetten i Munden forbi Dørvogteren ind gennem Ventesalen, ud paa den skyggekolé Perron, hvor Toget holdt med gabende Døre.

Saa var de kørt.

Det første Stykke Vej havde Jens siddet og læst i Petit-Senns »Maximer«, som han lige havde købt sig — de havde for Resten lét saa ubehageligt i den Boglade, de lange Kommisser — Jens var sikker paa, de havde lét ad ham.

Der var et Par andre Mennesker i Kupéen — en gammel Herre med en Avis — nogen Børn — Jens saa ikke videre paa dem. Han vidste ikke en Gang, om der var fuldt eller ej.

Læsningen blev han snart ked af. Saa bøjed han sig frem for Vinduet og gav sig til at sé ud. Tjørnehækkene langs Skinnevejen smuttede forbi i endeløs Følge, snart lavt nede, snart oppe paa høje Skrænter. Ude bag dem drejed det store brede Land sig af Sted — snart med Kør i Enge, snart med dybe Kornagre, der glinsed blødt som Silke i Solen, snart stille grønne Skove med Solspæt over svale Skovveje, der drog Jens ind mod ukendte, underlige Verdner.

Det var et Iltog — de holdt ikke før Ringsted.

— Fem Minutters Ophold!

Jens stod ud et Øjeblik. Han turde ikke gaa bort fra Kupéen men blev staaende ud for den og stirrede ned ad Banelinjen. De blanke Skinner løb lige frem — forbi Stationens langbenede Vandtønder og Signalstængerne — længer og længer ud, tættere og tættere sammen, til de svinged om bag en solblaa Skovkam. Telegrafstængerne med deres brede Rær, hvor Porcellænsklokkerne sad som Duer paa Pinde, flimrede frem og tilbage i Hededisen.

Saa kørte de videre — ned mod Korsør.

Det sidste Stykke Vej sad Jens i Rædsel — han huskede Bæltturen sidst, hvor han havde ligget søsyg ud ad en Bænk paa Dækket og bedt Gud hjælpe sig ud af dette grøngraa Havs Vold, der gyngede Skibet, saa han kunde se Himmelranden stige og dale ude over Rælingen.

Men i Dag laa Vandet blankt og stille — stille som en Mølle-dam — og den store Færge gik støt og hurtigt over de brede, glatte Vande med Sølvskum agter og lange, svagt riflede Bølgefølde ud til begge Sider. Alle Passagerer var paa Dækket — Kahytterne stod tomme og svale med Solflimmer over det gulmalede Loft ind gennem de aabne Køjner. Jens gik ude agter og saa paa Maageflokken, som fulgte Skibet — store, kridthvide Fugle, der lyste i Solen og skreg. Langt ude i Synsranden laa Pletter og Striber af blaa Landdis og spejlede sig i Havblikket.

Før Jens vidste det, løb Damperen langs Knudshoveds flade Marker og stenede Strand, der skinnede hvid i Middagssolen.

Ved Nyborg var Jens mellem de sidste til at komme fra Borde; der var saadan en Trængsel om Landgangsbrættet, at han ikke havde Mod til at puffe sig frem. Da han endelig kom op til Toget, kunde han ingen Plads finde. Langt om længe saa han paa sit ilfærdige Løb langs Perronen en Kupé med kun to i — et Par unge flotte Herrer med kulørte Slips og snode Overskæg. Men i det samme Jens vilde til at stige ind, blev Vogndøren smældet til for Næsen af ham.

— Vi skal ingen Dreng ha' ind her — kom det oppe fra Vaggonvinduet med en leende overmodig Røst.

Med sitrende Stemme spurgte Jens en Konduktør, »om der ingen Plads var til ham«.

Konduktøren snakkede færdig med et Par Kolleger og trak saa af med Jens. Helt bagude fandtes en Kupé med kun syv i — der blev Jens stoppet ind. Men denne Gang var det ikke ved Vinduet.

Efterhaanden havde alle de smaa Landstationer faaet tømt Kupéen for dens Bondeindhold, og Jens blev ene tilbage.

Og nu holdt de ved Sørup Station.

Jens fik Hovedet udenfor.

Perronens Gulv af hvide Fliser laa i hed Sol. Henne ved Klokken, hvis blanke Messing lynede i Solen, stod Stationsforvalteren og passiarede med Togføreren — lange Nielsen med de to røde Whiskers. Omme i Stationsgavlens Skygge laa en lille Have med Stikkelsbærbuske og et Par Bi-stader. Bag den kom et Risgærde med nogen brede Pile og en høj, grøn Havremarksbanke op mod blaa, hvidskyet Sommerhimmel. Alt var stille — kun de to Jærnbanemænds Passiar og den svage Susen fra Lokomotivet.

Saa slog den ene af de to blaafrakkede et Slag paa Klokken, og den anden fløjtede, og saa peb det forude, og Toget gled langsomt i Gang — ind i en Gennemskæring med høje gule Grus-skrænter op til begge Sider.

Jens laa og ventede paa, at det gule skulde holde op. Og da det endelig tog Slut, og Toget fri og glad snode sig ud paa en lang, høj Dæmning, saa laa hele Hjemlandet aabent for ham med

Byen i Daltragtens Bund og det blaa, smalle Vand og Skovenes bankebaarne Kamme i blaa Solrøg.

De kørte langs Kapelvejen med dens store Rugmark og alle de smaa Kartoffelhaver og Kirkegaardens Mur af grønt med Poppel-Minareter længst ude — over Langestræde, hvor et Par hvidhaarede Unger laa i Grøftens Græs — de skar Brogade, hvor Folk stod langs Kæden og ventede og saa op til Vaggonvinduerne — og saa var Perronen der.

— Alle stiger ud, raabte Konduktøren og lukkede op.

Jens kom ogsaa ned fra Vognen og begyndte at kigge omkring men kunde ingen opdage, han kendte.

Saa med ét hørte han Stemmer lige bag sig:

— Der er han! Der er han!

Og der var nogen, som tog fat i ham.

Det var Moderen og de to smaa Søstre. Jens saa, de lo over hele Ansigtet men kunde ikke rigtig faa sig selv til at le. Det blev blot til noget stramt om Mundvigene. De var mindre, end han havde tænkt sig, og deres Ansigter stod som bag en Taage. De kyssede ham.

— Er Far ikke med?

— Nej, han gaar jo aldrig nogen Steds mere. Men Tante Mine og Tante Else sidder inde i Ventesalen.

Jens syntes, Folk samlede sig om dem. Han blev underlig forlegen ved sig selv — paa Morens

Vegne — hans Studenterhue maatte genere hende, syntes han.

Og saa at tromme hele Familien sammen for den Smule Hjemkomsts Skyld!

Han gik i Forvejen med sin Vadsæk. Han syntes, alle Gadens Huse var saa lave, at han godt kunde kigge over dem, naar han stod paa Tær.

— — —

Eftermiddagen gik nede i Haven.

Efter Aftensmad lavede Moderen Kaffe, som de drak i Hyldelysthuset. Jens svarede kort og knapt paa alle de mange Spørgsmaal og skød de smaa bort, der vilde ride Ranke hos ham. Han er træt af Turen, mente Moren; lad os ikke plage ham. Saa fik Jens Lov at sidde i Fred og spise Kaffen med sin Ske og fylde sig med Aftensvalernes Skrig og den stærke duggkolde Duft fra Hyldens store, hvide Blomstflager.

Lidt over ti gik de op — Jens maatte trænge til Hvile efter den lange Rejse. Saa blev de smaa klædt af og kom i Seng, og Jens var inde og kysse Godnat. Siden fandt han sig en Plads ved Dagligstuevinduet, der stod aabent ud til Gaarden og Haven. Lidt efter kom Moderen med en Stol og satte sig lige overfor. Jens blev ved at se ud i den lyse Sommernat, hvor alt stod saa kært og kendt med bløde Rids — Vaskehusets lange Tagflade og Sandskuret og den lave, firkantede Brændestabel og Savladet og Huggeblokken. Vandet dryppede plaskende fra den

utætte Posttud nede i Gaarden, en Faarekylling
peb, og der gik nu og da et Sus gennem Havens
mørke Trætoppe.

— Ved du, vi har været ved at sælge Huset,
Jens, sagde Moderen saa med ét.

Jens saa op.

Det vidste han ikke.

— Jo — det er jo gaaet saa svært tilbage
for os, véd du nok. Og din Far blir gammel
snart, og der er saa meget at betale paa Huset, at
vi syntes det var bedst, om vi kunde blive det
kvit. Men da de saa begyndte at maale op nede
i Haven — for dér vilde de ogsaa bygge — og
det gamle Pæretræ skulde hugges om — saa
kunde jeg ikke bære det over mit Hjærte. Der-
nede har jeg jo gaaet og leget i min Barndom —
og din Bedstefar før mig — og hans Far igen
— — Og saa skulde vi bort herfra, og fremmede
rykke ind i vort Sted.

Hun tav lidt.

— Og saa tænkte jeg ogsaa, det vilde be-
drøve dig, Jens, om vi gjorde det; jeg véd jo, du
holder saa meget af den Have.

Jens sad og kunde ikke svare. Hvert Ord,
han tænkte sig frem, saa saa koldt og dødt ud
for ham. Han var saa veg til Mode, og Graaden
sad ham i Halsen.

Og om Aarhundreder, tænkte han, vil der
maaske sidde to Mennesker paa denne samme
Plet — en Moder med sin Søn — og tale om

samme Ting i samme Ord. Og alle, der nu lever, vilde være gravlagte og glemte — Jens med og hans Moder — og det vilde være, som de aldrig havde levet paa Jorden, og ingen vilde nævne deres Navne. Men Sommernatten vilde staa lige lys og stille over Havens mørke Trær, og Vinden gaa gennem Løvet i sagte Susen . . .

Det varede længe, før Moderen rejste sig og kyssede ham til Godnat.

— Gaa nu snart op; du sidder til sidst og bliver forkølet her.

Men Jens blev siddende længe endnu. Sommernatsluften laa som en tynd Dis over de dunkle Haver. Op fra det sovende Løv kom blød Sang og sagtelig Latter og Musik langt borte.

Langt om længe listed han op paa sit Gavlkammer. Vindverne stod vidtaabne, og nede i den halvlyse Gade var glade Kvindestemmer. Ude over Byens vage Tagdyngede med hvide Pletter af Gavle og Skorstene stod Græsholmeskovens lange-lig dragne Skyggerids mod gyldenbleg Luft.

Saa lukked Jens sit Vindu og lagde sig til Sengs i Mindevemod og tung Længsel.

Det med Husets Salg havde han glemt.

— — —

Det var Søndag Morgen. Vor Frues Malmklokker ringede, og Jens sad nede i Havelysthuset og læste. Inde om ham var frisk Skygge, men i Aabningen ud mod Haven gløded Snebærbuskenes Blade i guldgrøn Sol og svirred Fluerne

frem og tilbage som hvide Gnister. En Fugleskygge svipped over den sollyse Gang, der løb op mellem Blomsterbedets lyse Rosenbuske og det frønnede, hældende Stakit. Oppe, hvor Haven endte, stod et ungt, blankløvet Pæretre i Espalier mod et højt Tremmeværk. Derbag laa Gaarden, mørk og kølig i Husets Skygge. Der kom Stemmer og klaprende Træskotrin deroppefra; en Barnerøst pludred sagte inde fra Nabohaven, og der blev banket Tæpper et Steds længer borte.

— Die Nacht war lang, die Nacht war kalt,
es waren so kalt die Steine —
es lugt aus dem Fenster die blasse Gestalt,
beleuchtet vom Mondenscheine.

Jens gentog Verset en Gang endnu — langsomt og smerteligt.

For saadan havde det jo været i Gaar Aftes. Gaderne hvide af Maaneskin — og det store, øde Torv, hvor hans Trin vakte Genlyd, og hans Skygge krøb sammen for hans Fødder som en sky Hund. Og Timers langsom Slentren nedenfor Annas Vinduer i forfængeligt Haab om at fange blot et Glimt af en Skygge over et Gardin. Til Maanen havde drejet sig, saa den fyldte hele Gaden med bleg Klarhed, og glimted i alle Ruder med kold Staaltindren, og han maatte hjem.

Jens bladed om bag i Bogen og fandt et

Stykke Papir med sin egen Haandskrift. Han læste med sagte Stemme:

— Saa vandrer jeg atter den gamle Vej
op over de bølgende Banker,
mens Nattergalen sætter Musik
til mine vemodige Tanker.
Mit Hjærte drømmer saa sært og saart,
mens al Naturen sover —
der vugges i Natten en Vemodssang
paa mindehviskende Vover.
En Drøm om en Smaafugl, der pipper glad
og kvidrer paa alle Kviste —
Anna — du dræbte mit unge Liv,
saa lidet derom du vidste — —

Hjemme havde de ikke megen Fornøjelse af Jens den Ferie. Han stod sjælden op før til Frokost, og efter Frokosten skulde han strax »ud at løbe«, som Faren sagde. Og over Middag gik han ogsaa igen, for først at komme hjem mod Aften. Og saa skulde han altid ned i Haven og ligge paa Bænken og se op i Lysthusets Løv, til det blev helt mørkt. Snakke kunde man knap faa ham til. Somme Tider, naar Moderen havde faaet ham op og trode ham vel i Seng, hørte hun ham liste ned ad Trapperne igen og ud ad Gadedøren. Men inden hun kom til Vinduet, var Jens borte om Hjørnet — hun hørte

blot hans Trin dø bort langt nede i den maane-hvide Gade.

Naar hun havde Tid, foreslog hun gjerne Sønnen, at de skulde gaa en Aftentur sammen. Jens lod aldrig til at blive hverken glad eller ked over Forslaget. Men Moderen gik alligevel ind og tog sin graa Havelock paa, og saa spaserede de af Sted, mest ned til Sundet. Jens havde Moderen under Armen og maatte gaa lidt langsomt. En Aften mødte de Præsten — han hilste venlig og raabte i Forbigaaende:

— Naa, Deres Søn voxer Dem nok snart over Hovedet!

Moderen lo og nikkede og saa op til Jens.

Da de kom ned til Vandet, var Aftenrødens Guldstrøg allerede svundne bort i den bleggrønne Himmel inde over Land. Luften duftede af Hyld og føltes som fin Svaling over Kinderne. Sundet laa blegt og blankt over mod Taasinges skumrende Banker og hvide Huse, der spejled sig med lange Strimer. Henne paa Brohovedet gik et Par unge Piger op og ned og snakkede, og man kunde høre Folk tale ude paa Vandet.

Jens og Moderen satte sig paa en Bænk nede ved Bolværket.

— Hvor det er stille! sagde Moderen. Det minder mig altid om den Gang, jeg var ung Pige.

Jens svarede ikke. Han havde ingen Ro paa sig — det var, som om han ikke kunde nyde

rigtig, naar der var nogen med. De gik snart igen, skønt Moderen nok vilde have siddet lidt endnu.

Nede ved Jærnbanen mødte de Anna og hendes Forældre.

— Du maa da hilse paa Fru Klavsén, Jens!

Jens så dem ikke før nu, han var lige nær ved, og blev som sædvanlig veg i Knæene og syntes, Luften var saa tung at flytte Benene i.

Da de gik forbi, hørte han Anna sige:

— Nu har han faaet Studenterhue paa — og så Fru Klavsén hilse med et stille Nik. Anna fik han slet ikke set.

Den Aften laa Jens længe oppe i sit Gavlvindu og lytted til Faarekyllingens Klynk ud over den maanehvide Gade. Der stod tre Mandfolk nede under den utændte Lygte paa Hjørnet og snakkede sammen. Langt borte i Byen er Latter og højrøstet Tale. Saa glammer en Hund højt, og Genlyden glammer Svar mellem de tavse Huse. En Rotte farer pibende over Gaden, og en hvid Kat lister sig langsomt frem i den smalle Husskygge. Der er nogen, som lukker Døre et Steds, og det klirrer med Vinduer. Saa bliver der pjasket med Vand henne i Gaden. De tre under Lygten siger Godnat, og deres Fodtrin dør langsomt bort hver sin Vej. Det bliver stille. Blot en sort Pudel kommer luskende forbi — dens Klør klirre mod Stenbroen. Til der langt ude fødes en durende Vognrullen — den voxer sig nærmere — nærmere endnu — glade Stemmers Sang og Hestenes

Trampen og Hjulenes Knirken over Skærver og Grus bliver til at høre — de maa snart være inde paa Byens Stenbro. Men saa vender Lyden — viger ud ad igen — fjærnere og fjærnere bort — nærmer sig et Minut med stærk Raslen — flygter atter, svinder bort og dør udover det sovende Lands maanehvide Veje.

Jens laa og tænkte paa Mødet i Dag og paa en Aften forleden, de ogsaa havde truffen hende.

Det havde været ved Musikken ude i Skoven. Anna gik sammen med en anden ung Pige, en i lysegraa Kjole og mørkblaa Jaquet — selv var hun i blegrødt. Begge bar smaa Straahatte med smalle, ombøjede Kanter. Jens og Moderen havde siddet ved et Bord og ingen Ting haft at drikke. Anna drak Kaffe — hver Gang hun førte Koppen til Munden, saa Jens hende i Profil — den fine Næse, Mundens fyldige Læber og Barmen, der runded sig ung og fuld under den tynde Kjole.

Om lidt kom et Par unge Herrer hen og hilste og fik Lov at sidde med ved Bordet. Jens kunde høre dem vrøvle og le men ikke skælne Ordene.

Det blev mørkere og mørkere. Værten kom ud og hængte sine Lamper op — gamle Blikkander med Væge ud gennem Tuden. De lyste rødt og osende over den brune Bund og de tykke graa Stammer. Foroven kiggede Dagens Blaa endnu ned mellem Bøgekronerne.

Saa blev der et stort Latterbrag henne ved det andet Bord.

— Tag den op! Tag den op!

— En Oldenborre!

— Fy, smid den væk!

— Nej, den skal straffes for sin Uartighed!

— Hvad er'et dog?

— Brænd den med Cigaren!

— Ja, brænd den — —

— Brænd den paa Bagkroppen -- der har den sine Aandehuller!

Det sidste kom fra Annas Veninde.

— Skal vi gaa, Jens, spurgte Moderen.

Jens skottede hen til det andet Bord. Han vilde helst blive lidt endnu, sagde han.

Moderen fulgte hans Blik.

— Nej — det er altfor sent for mig at være ude længer. Tag du nu pænt og gaa med. Jeg synes saamænd, du har været nok omkring i Dag.

— — —

Alt det laa Jens og tænkte paa.

Javist havde Moderen Ret, da hun forleden sagde, at Anna var en Flane og en Skabedukke, der rendte med hvem det skulde være — — Men det var jo Jens det samme. Om hun blot vilde lege med ham et flygtigt Minut, til Tidsfordriv i en ledig Stund, saa vilde han gaa med dertil — Blot et Ord af hendes Mund vilde være Salighed for ham. Han var jo uløseligt i hendes Vold — i hendes Vold, som nu gik ude i denne hvide

Nat med en andens Arm om sit Liv og lod sig kysse af andre Læber — —

Aa Gud ogsaa, at hans Ungdom skulde rinde saa uhjælpelig lykkeløst hen! Havde Skæbnen virkelig lukket ham ude for evig fra den Livsens Paradishave, hele hans Sjæl highed saa tungt imod? Altid se til — altid gaa ensom forbi — mens lykkelige Par fandt sammen paa Tusmørkets tyste Veje og Arm i Arm vandred ind i den glødende Nat — — — Altid lige sky og plump og uden Mod til at gribe et Greb efter Lykken? Og denne lyse Sommernat skulde komme igen Aar efter Aar, og Aar efter Aar finde ham lige ulykkelig og lige ene — ene i Maanens kolde Lys — ene i denne Nat for lykkelige Sjæle . . .

Der gik en Sky for Maanen, og det ruskede koldt i Vinduets hvide Gardiner. Og Jens rejste sig for at gaa i Seng.

*

*

*

En Aften, Jens kom hjem, gik hans Søstre nede i Haven og legede med en ung Pige. Jens opdagede hende, da han var halvt nede i Gangen, og var i sin Forlegenhed lige ved at vende om. Men saa havde han ikke Mod til at gaa hele det lange Stykke tilbage med hendes Øjne paa sin Ryg og sin Flytten-Ben. Der blev ingen Præsentation. De smaa kom bare løbende og bad ham lege med.

Jens sagde »Ja« uden at se ned til dem — hans Øjne var ved den unge Pige. Et blondt Hoved med Pandekruser — mørke Øjne — og et ungt Legemes bløde Former under en tynd, sort Kjole. Han blev hed blot ved at tænke sig tage om hendes runde Arme i Legen.

Og saa begyndte de igen paa Tagfatten op og ned i den lille Have — sprang over Rabatterne og skændtes — for det var Snyderi — og løb i de smaa Gange mellem Urtebedene, hvor Far havde forbudt det. Klokken var over ti, da Jens og Smaapigerne fulgte Francisca ud til Gadedøren.

— Har De ingen Tøj at ta' paa, spurgte han.

— Ne — ej — ved De ikke det — jeg er jo herinde ved Siden af hos gamle Andrésens. Derfor er det, jeg saa nemt kan svippe ind og slaa en lille Leg af med Børnene.

— Ja, Jens, det er akkurat ligesom den Gang med Anna, sagde den ældste.

Da de kom op, var Faderen vred — han havde set dem trampe i Gulerødderne.

Mor gik og slog Sengene op.

Til sidst sagde hun:

— Du kan tro, Far, Franciska er stolt over at have leget med Studenten i Aften.

Og lidt efter:

— Hun er virkelig, hvad man plejer at kalde en køn Pige.

— — —

Det blev ikke den eneste Gang, Jens traf

Francisca. Hun kom tit ned i Haven inde ved Siden af, og Jens begyndte at holde sig mere hjemme end før. En Eftermiddag såa han hende ude i Skoven til Koncert, men da var hun med Andrésens. Somme Tider mødte han hende ogsaa paa Gaden og sagde Goddag og fik et glad Nik igen.

Saa en silde Aften i Avgust, Jens gik ned for at ligge lidt paa sin Bænk, såa han noget mørkt staa bøjet over et Bed inde i Nabohaven. Han standsede ud for Stedet. Nu rejste det mørke sig — det var én med Kjole paa.

— Er det Dem, Franciska, spurgte han sagte.

— Ja. Jeg gaar og spiser Gulerødder!

Hun lod slet ikke overrasket.

— Faar jeg én med?

— Det kan De godt. Vent bare lidt, saa skal jeg skylle den til Dem.

Hun løb ned ad Gangen, ned mod Bækken bag Havehegnet. Han såa hende dukke ned ad Trappetrinene, og der kom en skvulpende Lyd. Det varede længe.

— Værsaaartig!

Han var langsomt gaaet Gangen ud og stod nu helt nede ved Bækken, ludet ind over Stakittet. Hun satte sig paa en Bænk lige indenfor, drejede Hovedet halvt, saa hun ikke vendte Nakken til ham, og gav sig til at spise. Jens gnaskede ogsaa..

— Smager den Dem?

— Dejligt!

Jens stod og såa paa det hvide, der lyste i Mørket og var hendes Ansigt og Hals. Han var ikke rigtig fast i Knæene.

— Hvor gammel er De, Franciska?

— Sexten Aar.

De tav lidt.

— Og De?

— Snart atten.

— Tænk! hele to Aar ældre!

Atter Tavshed. Jens havde langsomt listet sin Arm om hendes Hals — nu laa hans Haand helt nede paa hendes Bryst og steg og sank med hendes Aandedræt.

Hun flyttede lidt paa hans Haand, men sagde ikke noget.

Jens turde ikke røre sig.

Med ét raslede det stærkt i Løvet ved Siden af dem — Franciska fór sammen med et lille Raab og knugede sin Kind mod hans. Han følte, den var hed og klæbrig.

— Aa Gud — hvor jeg blev forskrækket. Hvad kan det dog ha' været?

— En Vandrotte, mente Jens. Han vilde sige, at dem var der nok af nede i Bækken, men dristede sig ikke til det — r'et havde allerede voldt ham Bryderier nok.

Om han kyssede hende? Virkelig, for ramme Alvor kyssede hende — som man kyssede i Bøger og Digte. Hvor det maatte være underligt! Jens følte sig helt stor og stolt — her stod han og

havde en dejlig Kvinde i sin Arm og kunde kysse hende, hvad Øjeblik han vilde.

Men hun vilde blive vred! Aa, hun vilde blive vred! Rejse sig — og græde — og løbe sin Vej — og han skulde aldrig se hende mere.

Nej, det var for meget at tabe!

Saa stod han ogsaa saa ubekvemt med de Stakitstaver i Maven. Blot han i det mindste sad ved hendes Side paa Bænken derindenfor.

Men Jens blev, hvor han var. Alt var bleven stille. Nu og da kun en brudt Lyd af Stemmer langt borte eller en Laages Knirken under Løvet. Stjærnerne laa som taagetætte Dynger Guld Korn over den sortblaa Himmel, og nu og da ridsed et Stjærneskud sin Guldstreg ned mod Havekronernes nattevage Rand.

— Franciska! Franc-i-i-ska! kaldte det med ét oppe fra Huset.

Og Franciska rev sig hastig løs og raslede op mellem Havegangens Buske.

— Ja — nu kommer jeg . . .

Jens naaede slet ikke at faa sagt Farvel.

Han hørte Klinken falde til oppe ved Laagen — hurtige Trin over Gaardens Sten — og en gammel Stemme, der spurgte, hvad hun havde bestilt nede i Haven saa længe. En Dør blev lukket, et Vindu klirred og smælded i, og alt var stille.

— — —

Jens var i Haven næste Aften ved samme

Tid. Der var fremmede oppe — Tante Else og Tante Mine — men han var løbet alligevel. Blot ingen nu kom ned for at hente ham! Men der gik et helt Kvarter, og Franciska viste sig ikke. Jens begyndte saa smaat at blive modløs. Hun var naturligvis ked af ham — saa fæet han vist havde været i Gaar. Ja, han havde sikkert været meget dum i Gaar!

Men Franciska kom.

Denne Gang lod hun til at blive forbavset over igen at træffe ham her, og om at sidde paa Bænken var der ikke Tale.

De stod og tav begge to.

— Hvad mon Klokken kan være, spurgte saa hun.

Jens havde nylig hørt den ringe ti, men nægtede alligevel at vide noget. Nu skulde han se paa sit Ur, sagde han. Men Aftenen var allerede bleven for mørk — det var ham umuligt at skælne Tallene paa Skiven.

Og han rakte den lille, hvide Plade frem mod hende.

Hun nærmede sig langsomt og satte sig saa ned for i Ro og Mag at tyde Cifrene. Urkæden var kort, saa Jens maatte bøje sig frem over hende og over Stakittet.

— Et Kvarter paa elleve.

Saa puttede Jens Uret til sig igen. Og Franciska blev siddende. Og ligesom i Gaar lagde han Armen om hendes Hals, og hun drog sig

ikke bort. Og han begyndte sagte at vugge hendes Hoved frem og tilbage i sine Arme — ind mod sig og ud igen. Og han mærkede, hvor Blodet løb hedt og hastigt, og Læberne blev tørre, og det sitrede i Mundvigene, og hele hans Ansigt var som overprikket af fine Naale.

Men endnu vippede det i ham mellem bange Tvivl og vild Voven . . .

Til der med ét blev en Drejen rundt inde i hans Hoved, og hans Øjne ikke saa længer, og han mærkede sin Arms Muskler drage noget blødt, varmt op mod hans Læber . . .

Saa var der til sidst en Stemme, der sagde som langt nede under en Dyne:

— Slip mig, slip dog, De kvæler mig jo —

Men hans Kys blev ved at fyge ned over hende, over Kinder og Mund og Nakke, til hun med ét skød ham fra sig.

— Fy, hvor kan dog det falde Dem ind?

— Aa, De maa ikke være vred paa mig, Franciska, men jeg skal jo rejse i Morgen . . .

Hun svarede ikke.

— Og naar jeg saa kommer igen, saa er De her maaske ikke mere — eller De er forlovet — eller gift maaske.

— Hvorfor i al Verden tror De dog det?

— Aa, der er vel altid en eller anden, De bryder Dem om?

— Nej — jeg véd ikke — jeg fordrer saa meget —

— Fordrer?

— Ja — den, jeg vil ha, skulde være lidt mere end . . . end saadan . . .

Han havde draget hende til sig igen og kysede blødt hendes venstre Kind.

— Jeg vædder alligevel paa, at De er forlovet, inden Aaret er omme — —

— Jeg vædder nej —

— Om hvor meget?

— Hvor meget? Aa — en Flaske Champagne, for Exempel.

I det samme rejste hun sig og rakte ham sin Haand.

— Hvorfor gaar De? Er De vred paa mig?

— Jeg tør ikke blive længer for Fru Andréen.

— Jamen — er De vred paa mig?

Hun svarede ikke.

— De maa ikke være vred paa mig — det kan jeg ikke taale.

— Jajada, siden De siger saadan —

Og hun bøjede sig hastig ned mod ham og kyssede i Mørket hans Næse.

Saa rasled hun af Sted op gennem Haven og blev borte i den sorte, tordenvarme Nat.

VII.

Jens sad paa den bagerste Bænk i det store Avditorium og ridsede i Bordpladens sorte Lak. Foran ham Rad efter Rad af bøjede Rygge og Hoveder, som ludede over opslagne Bøger. Dagslyset kom ned fra det høje Vindu i en bred, bleg Strime, der lagde mat Glans over de mange haarede Nakker. Længst oppe, hvor Skyggerne atter tætnede sig sammen, var Professorens graa Stubmarksansigt med Skæggets tynde Pilehegn om Randen.

Jens havde været oppe og havde oversat daarligt og havde ikke vidst, hvad Herakles' Sønner hed. I den Anledning havde Professorens erklæret, at det var absolut nødvendigt at vide for enhver, der vilde give sig af med klassiske Studier, ja, at det udgjorde en Hovedhjørnen i Filologiens Forgaard. Nu sad Jens og skammede sig og så paa Professorens lange Hals, der for fra den ene Side til den anden, saa den

gamle, gule Hud slog frem og tilbage i løse Folder som slappe Sejl om en Mast.

Udenfor Vindvet stod vintersorte Lindekroner mod frostblaa Luft, og der var sén Sol over Bibliotheksfaçadens røde Murstenstinder.

— Vil Hr. Strøm fortsætte?

Strøm var en høj ung Mand med mørkt Haar og meget røde Læber. Jens fandt ham køn. Som sædvanlig oversatte han fejlfrit og vidste, hvad Herakles' Sønner hed.

Ja, han var lykkelig! Smuk og klog og klædt i pænt Tøj! Hvem der var ham!

Eller hvem der blot var fri for denne Latin! Hvad skulde Jens med Latin? Ja, Bestyreren havde raadet ham til at »kaste sig over Sprog« — og Lærerne sagde det samme — og hjemme mente de, det kunde føre til pæne Embeder — og han vidste ikke noget bedre selv.

Men nu sad han i det med Forpligtelse til at tage en Examen om et vist Antal Aar.

Skønt det var ham det ligegyldigste af alt, hvorfor der stod Konjunktiv og der Infinitiv, og hvordan Romernes Comitier var indrettede, og hvad Aar Catul havde skreven et Digt om sin Kærestes tamme Spurv.

Det var ham umuligt at kappes med alle disse Mennesker, han såa her for sig og om sig, følte han. De var begejstrede for disse støvede Sager og disse Skændsmaal om Tødler — de halede tappert ud efter Examensmaalet, mens han blot

listede langs Rendebanens Mur og søgte en Smutdør, der førte ud og førte hjem . . .

Professoren smældede sin Bog sammen og løb over Gulvet med en underlig museagtig Hurtighed.

Timen var ude.

Jens ventede med at gaa — han vilde ikke trænge sig ud mellem alle disse Mennesker, der vidste, at det var ham, som ikke kendte Herakles' Sønner. Han blev staaende og lagde sine Bøger sammen og tog dem fra hinanden igen og ordnede dem paa ny for at vinde Tid. Endelig var han ene tilbage og kunde komme bort. I Gangen mødte han Portneren med den langskafte Lysetænder i Haanden.

Udenfor faldt Mørket. Der var en let Taage i Luften, og rødgyldne Gasblus skød et efter et frem af den violette Skumring og ridsede Gadernes forvaskede Linjer op med Ild.

Jens gad ikke gaa hjem. Hvad skulde han dér? Sidde ved Vinduet og se ud paa de mørkende Tage mod den matte Himmel og føle den lange Aften og den lange Nat rulle frem mod sig som et stort, trøstløst Øde. Og til sidst tænde Lys og i trist Ensomhed sætte sig hen og forberede sig paa Ciceros fire og halvfjerdsindstyvende Brev til sin gode Ven Atticus, der for nitten Hundrede Aar siden sad og drak gylden Falerner paa en Marmorveranda ved det blaa Middelhav og var født med at kunne latinsk Grammatik.

Jens blev gaaende paa Gaden. Det blev mørkere og mørkere, og der kom mange unge Piger imod ham og forbi. Og hvert af disse fine Ansigter med mørke Øjne og blodrød Mund gled bort som noget, der egentlig hørte ham til med Rette, men som en ond Hex hindrede ham i at naa. Hvert af disse hvide Ansigter, der vippede som Skumblomster over den mørke Menneskeflod, havde Bud til ham fra en Lykke, der levedes saa milefjernt, at hans bange Blik næppe naade dens Bræm, en solfaldsgylden, taageblaa Lykke, der hidsed hans Blod i Brand. Til andre Øjnes kolde Overmod vakte alt hans Had til sig selv, saa han i Afsky vendte sig fra alt sit eget og skreg op mod den Tilværelse, der for evig havde vist ham ud fra Lykkens Guldsale i haabløs Nat.

Jens var ved Ranchs Hjørne.

Han blev staaende og saa ned ad Østergade.

Dér turde han ikke vove sig ind. Han havde allerede nu en Fornemmelse af, at alle Folk lo ad ham, endda han løb alt det, han kunde, gennem Vrimlen. Der stod en slank, ung Pige under Uret og saa sig om. En flotklædt Herre med Stokken op af den ene Lomme gik langsomt forbi hende, drejede Næsen lige ind mod hendes Ansigt og gav et sagte Smæk med Læberne.

Jens misundte ham og begyndte saa at drive tilbage.

Gennem Vimmelskafte og Nygade og Frederiksberggade, til han helt ude blev ene med det

sløjfede Voldsteds furede Jord og nøgne Trær. Inde over Byen slog blodigt Lys op bag de mørke Husmasser, men nede ad Kallebodstrand til laa alt i blaagraa Skumring. Kun her og der en fjærn Lysprik, eller en Skorsten sort mod Natteluften. Der gik Trin ude i Mørket, men ingen var at se. Nede ved Ridehuset kom en Række Ryttere tavse ud. Hestehovene slog ikke, og der blev ikke talt. En for en red de bort — op ad Voldgaden.

Jens gik videre ud i Mørket, hvor Lygterne trykkede sig tættere og tættere sammen. Ind gennem en lille snæver Gade med Provinsbrosten, hvide Katte listede om paa. En gammel Kone hinkede forbi, og ovre paa det andet Fortov gik et Par unge Piger og snakkede.

— Og han dansede med mig hele Tiden . . . og saa kan du tænke dig . . .

Resten blev borte i Hvisken. Langt oppe i Gaden hørte Jens dem le højt, saa det gav Genlyd mellem de stille Huse.

Saa stod Slottet der og stirrede paa ham med sit Mylr af tomme Øjenhuler — graat og stort og koldt mod Himlens Røde. Der kom Trin henne i Buegangene, og en Vogn rullede forbi ude paa Pladsen. En vejvild Hund luskede hen til Jens, snusede om ham og labbede videre med ludende Hoved og sænket Svans.

Saa kom Vandet. De sortblaa Bølger skvulpede langs Færgebaadene og indunder den flade Flaade. Ovre paa Kajen var alle Lygterne tændte

og sendte dryppende Luerødder ned i Vandets Mørke. Inde fra Dampmøllen kunde han høre Axlerne skrige i store, genlydende Rum.

Han standsede paa Broen og saå ud. Intet uden skummelt Vand og røde Lyspletter og længst nede Langebros Snor af Guldperler. En sort Baad roede lydløst ind i Natten.

Og Jens fik en underlig Lyst til at blive ved med at gaa — ud gennem Byen — gennem Forstæderne — de yderste Kaserneblokke forbi — langt ud ad øde Veje, hvor ensomme Hjulspor løber mellem nøgne, taagedryppende Trær — forbi dunkle Bøndergaarde, hvor ingen aner ham og hans Sorg — en Pilgrimsgang efter Rosers Duft og lyse Nætter, under hvis Sølvvinger umulig Lykke blunder — —

Men Jens gik hjem.

Han maatte ind gennem Butikken for at faa hængt sit Tøj. Der lugtede af Læder og Skomagerklister. En Svend sad bag Disken og slog Pløkker i.

— Jeg skulde sige fra Madammen, at der stod Mad til Dem inde i Stuen, sagde Svenden.

Jens gik ind. Der var sød Grynssuppe paa Bunden af en Terrin, og et Par Skiver fed Flæskesteg, som havde staaet sig kolde. Han satte sig i den Voxdugs Sofa og begyndte.

Ude fra Køkkenet kom en spids Stemme.

— Du kan sige, hvad du lyster, men det er ved Gud for galt, Jespersen! Her skal man staa

paa Pinde fra Morgen til Aften for saadan en Dreng, ja, mer regner jeg ham ikke for — —

En tyk Stemme mumlede noget.

— Javist! Nej herefter skal han værsgo faa Lov til at børste sine Sko selv. Saadan en bilder sig ind, han kan gaa rundt og møge sig til, og man andre saa skal skrabe Skidt af efter ham — — Saadan en Stodderunge vil gaa og spille fin — —

Jens kunde ikke faa mer af det kolde fedene. Han sad og følte sig uhyggelig til Mode under denne skrigende Stemme, han kendte saa godt. Og han maatte den Vej ud for at komme op til sit Kammer!

Endelig tog han Mod til sig. Madammen tav, mens han skubbede sig gennem det smalle Køkken. Manden sagde ingen Ting, og Jens skyndte sig blot.

— Der sér du! Gud véd, hvad saadan en Hvalp bilder sig ind! hørte Jens bag den lukkede Dør. Han satte i Løb op ad de stejle Trapper for at slippe for mere.

Oppe paa Værelset var alle Vinduer lukkede, og der lugtede af Seng. Han smækkede op ud til de sorte Tage og den kolde Luft. Og satte sig saa paa Værelsets eneste Stol med det løse Sæde og lagde Albuerne ind over Bordet. Foran ham stod Petroleumslampen og stank.

Han havde løbet om hele Dagen og endda ikke bestilt det Guds Gran. Først været paa Universitetet og købt Ansøgningsblanketter — saa ud-

fyldt dem hjemme i Hast og Huj, for i Morgen var sidste Indleveringsdag — ledt efter Flidsseddel og Anbefalinger, der naturligvis laa gemt paa Bunden af den Skuffe, han sidst ledte i — løbet ud paa Østerbro efter en Attest fra en Lærer — endelig købt Konvolut, skrevet Udskrift, sat Frimærke paa og faaet det hele i en Postkasse.

Efter det havde han været saa træt, at han mest lysted at lægge sig ned i de gule Gadepytter og lade sig køre flad af Arbejdsvognenes tunge Hjul.

Men han var gaaet paa Forelæsning i Steden.

Og i Morgen var der en Sæk, som skulde paa Posthuset, og han skulde gøre en Visit og skaffe Blæk og en Pennevisker — —

Og saadan gik alle hans Dage, og de vilde blive ved at gaa saadan.

Han havde længtes saa meget mod Franciska.

I Efteraarets Maanenætter følte han atter hendes hede Kind mod sin, og hans Fingre sansed igen den unge Barms korte Aanden, og hendes Læber knugede sig mod hans som hin fjærne Aften i August. Og Mindet om hende kom, blødt som Blade-fald og stille som visne Sivskoves Susen, naar han gik sine Dage bort ude i Østre Anlæg og så paa Trækronernes mange Lød — sølvgraat og blaagrønt, rustødt og kastanjebrunt, vissenblegt og citronskingrende. Og der hang fine Guldknip-linger over Birkernes hvide Silkestammer, og Ahorn-

bladene faldt paa den sorte Sti som store gule Sneflager.

Saa var han kommen hjem i Julen.

Strax den første Aften havde han truffen Franciska paa Gaden og faaet at vide, at hun var ene hjemme anden Juledag.

Kort efter Frokost gik Jens derind og bankede paa. Han hørte hende famle med Nøglen mod Døren, før hun fik den i og kunde dreje om.

— Aa, det er Dem, sagde hun — forbavset, syntes Jens.

Der laa en sær, fugtig Glans over de sorte Øjne, og Brynene bued sig fint, og Kinder og Læber brændte i dyb Glød. Der stod en svag Vellugt om hende, og den sorte Kjole sad tæt over Arme og Bryst. Jens mærkede, hvordan Vejret var ved at gaa fra ham, og han maatte stille sig op mod Væggen og stemme Foden mod Gulvet, for at hun ikke skulde blive væk, hvor han skælved. Det var ham umuligt at huske, hvad de havde sagt hinanden, men tilsidst havde han taget hende om Livet og kysset — han vidste ikke, hvor eller hvor længe. Saa opdagede han, at der laa en Stol væltet paa Gulvet, og at hun stod lænet mod en Dørstolpe og sagde med klagende Røst:

— Hvorfor er De dog saadan mod mig — hvorfor er De saadan?

— Fordi jeg holder af Dem?

— Nej, det gør De ikke — saa var De

ganske anderledes. Aa, der er heller slet ingen, som bryder sig om mig . . .

Hun stod og så paa Gulvet. Haaret var i Uorden, og hun var ildrød.

Han greb hendes Haand og strøg den kærende.

— Tror De da ikke, jeg gør det?

Hun rev Haanden til sig.

— Nej, De gør ikke. Det er blot Flygtighed altsammen. Men se De at faa Dem én ovre i København til at kysse saadan og ikke mig.

Han kunde se, at hendes Mundvige sitrede.

Han begyndte igen at tale godt for hende. Han tog hendes Haand mellem sine og kyssede og klappede. Han drog hende langsomt til sig og kyssede hendes Mund.

Men hun vred sig ud fra ham.

— Nej, ikke mere . . . ikke mere.

Jens tog sin Hue og gik. Da han lukkede Gadedøren efter sig, havde han alligevel en mærkelig stolt Fornemmelse. Folk kom gaaende fra Kirke, og han syntes, de allesammen så paa hans Mund. Luften var høj og blaa. Han maatte ud i de store vintertavse Skove.

Siden havde han været derinde et Par Aftener, han vidste, hun var ene. Sneg sig til hende med hamrende Hjærte og Blodet hedt af vilde Drømme om Kys og Favntag under Skumringens lune Skygge. Men hun tændte altid Lys for ham og bød ham sætte sig ind i Stuen og vente — hun var optaget.

En Aften kunde han ikke holde det ud mer

men fulgte efter ud i Køkkenet. Hun bad ham ikke gaa igen, men gav sig rolig til at vaske op. Jens stod i en Krog henne ved Huggeblokken og saa, hvor hun gik frem og tilbage, ung og fyldig, med runde Arme.

— Saa De holder virkelig ikke en Smule af mig mer, Franciska, brød han endelig Tavsheden.

— Holde af Dem? Men hvor falder De dog paa det? sagde hun tørt.

Jens vidste ikke, hvad han skulde svare. Han stod lidt og hørte paa Tallerkenernes Klirren og Lampens sagte Kogen.

— Vilde De ogsaa have svaret saadan i Sommer?

— I Sommer? Hvorfor skulde jeg have svaret anderledes i Sommer end nu?

Saa vidste Jens ikke mer.

Han nærmede sig langsomt Franciska. Og med et hurtigt Tag fik hans ene Haand Lampen slukket, mens den anden søgte Franciska. Men i det samme følte han sig tvungen tilbage af en Arm, der var stærkere end hans — han fik et Stød for Brystet — og sad med ét paa Køkkenets haarde Murstensgulv.

Saa samlede han sig op og luskede ud gennem Korridoren. Franciska fulgte med og laasede Døren bag ham.

Og saa var ogsaa det forbi, og der var ikke en Gang noget at længes efter.

— — —

Jens flyttede sin Stol hen til Vinduet og gav sig til at sé ud. I Nabogaardens Baghus blev der tændt Lys paa tredje Sal — Jens kunde se helt ind i Stuen gennem de to smaa Fag Vinduer. Der laa noget hvidt i en stor krammet Bunke ud over et Bord i stærkt Lys som fra en Lampe med Skærm. Nu var der en Haand og en Kvindearm i sort, stramt Ærme, som før henover det. Jens lænede sig bedre ud ad Vinduet, men der var ikke mer at opdage. Haanden og Ærmet kom igen én Gang til men blev saa helt borte. Tilsidst forsvandt Lyset derovre — helt tilbage i Værelset laa en smal bleg Strime som ud fra en Dør paa Klem.

Jens lukkede Vinduet. Han havde ingen Lyst til at tænde Lys — hvad var der at tænde Lys for? Han maatte ud at gaa — se Mennesker — bare ikke være ene med sig selv.

Nede havde Disen tætnet sig til Taage.

Langs Bolværket laa Skibene i mørke Rids mod den blege Taagevæg. Vandet kom sort og skvulpende ud under det tætte Hvide og med det Stemmer fra usynlige Baade ude paa Kanalen. Inde om Kajens Lygter steg Taagen op som klamme Dampe fra en mægtig Vandkedel, pustedes gennem Gaslysets brede Vifte og blev borte i Natten ovenover.

Jens skyndte sig gennem Torvegades meget Lys og mange Mennesker. Han turde ikke gaa langsomt — han forekom sig selv saa kejtet og

latterlig, at han maatte løbe for ikke at blive sét. Og dog hørte han dem fnise bag sig — alle de, han længtes imod saa tungt men aldrig skulde vinde i Eje — alle de, der ejed bløde Legemers Skønhed og fine Profiler. Der skulde være mørkt i denne Gade — mørkt, saa han ukendt kunde bøje sig over et af disse unge Kvindehoveder, et af dem, det første, det bedste — bøje sig mod det og knuge det til sig i Kys — — alle de smaa, blege Ansigter — og alle de hvide Nakker med opstrøget Haar — —

Før han vidste det, var han ude paa den anden Side Broen. Han standsede under en Lygte. Lyset faldt paa Grøfterandens vaade, visne Græs og det nederste af en vaad, sort Stamme. Lidt fremme slugtes Allétræerne af den hvide Taage. Det dryppede fra nøgne Grene, og der sjappede Skridt forude. Jens kunde skimte et vagt Rids som af et sidt Overstykke langt nede i Alléen under en Lygte.

En Kvinde!

Jens' Hjærte begyndte at banke, stærkere og stærkere. Tilsidt rystede han som et Damper-skrog for Stempelslagene. Og han gik — ud mod det vage Kvinderids i Taagen.

Han naaede hende hurtig og passerede forbi.

Det var et fint Ansigt, mørkt Haar, svagt røde Kinder.

Han lod sig atter drive bag hende og be-

gyndte at gaa langsomt. Hun lod ikke til at have travlt.

Saadan gik de længe.

Jens var mange Gange paa Nippet til at gaa hen og hilse, men i det afgørende Øjeblik dukkede der altid nogen frem — en gammel Kone, et Par Kærestefolk, en Vogn ude paa Vejen.

Ved Køhlersvej drejede hun af. Der stod et Postbud paa Hjørnet — lige under en Lygte — rød som Ribs midt i alt det tykke hvide.

Han lettede Kasketten.

— God Aften, Frøken, det er da en Evighed, siden man har set Dem.

— Nej, er det Dem selv, Petersen! Naa, saa det synes De?

Jens gik forbi de to. Hendes Stemme var blød og klingende. Han blev ved at gaa videre op ad Vejen, som blev mere og mere sølet. Et Steds inde til Venstre var der store, glødende Pletter i Taagen, og en durende Maskinlyd kom ud derfra. Tilsidst vendte han og gik tilbage, mødte hende igen — alene — og fulgte atter efter et langt Stykke. Endelig samlede han sig sammen til at gaa hen paa Siden af hende.

— Maa jeg ikke følge Dem hjem, Frøken?

Han tog Huen af men kunde ikke faa Hovedet vendt om mod hende, saa stiv i Nakken var han.

— De følge mig hjem!

Jens så paa hende nu — det fine Ansigt blev hvast og haanligt som Stemmen.

— Pas De Dem selv! Hvad bilder De Dem ind? Hva' Fa'n render De og bisser her bag efter mig for?

Jens gik og lagde Mærke til sig selv, mens hun sagde dette. Han fandt, at han var forbløffet — at han ynkede sin egen Dumhed — og at han kom til at tænke paa Schacks Fantasterne. Iøvrigt kom det hele ham ikke videre ved.

— Bisser? sagde han saa meget sagtmodigt. Hvad mener De med det?

— Véd De ikke det?

— Nej.

Intet Svar.

— Kanske Postbudet kan sige mig det, sagde saa Jens.

— De er nok vittig?

— Saa? Er De?

Jens følte det nu, som naar han i sin Barn-dom var oppe at skændes med Søstrene.

Der kom intet Svar. Jens begyndte at faa en bitter Smag i Munden. Og hans Sko trak vaadt, mærkede han.

— Skal De langt?

— Ja.

Pavse.

— Saa er De maaske bange for, at jeg skal blive træt?

— De? ja, det bliver De vist.

— Det er dog pænt af Dem at være saa omhyggelig for mig — — — Godnat, Frøken!

Jens lagde sit allerblødeste Tonelag over Ordene.

— God Nat.

Saa vendte han om. Et Stykke nede kom et Par Arbejdsmænd ud af Taagen med Skovl og Hakker over Skuldrene. De hilste, og han besvarede deres »Godaften« med høj og venlig Røst.

Jens gik lige hjem. Han mødte mange unge Piger, men voved ikke at sé til dem. De var vel alle som hun derude — hun, der nu sad hjemme i sin Stue og fortalte om den lange, dumme Fyr, der havde villet følge hende, og som hun havde kostet fra sig.

Og sæt Strøm eller en af de andre havde sét ham rende efter hende! Jens blev helt hed ved Tanken. Han saa dem liste sig efter ham og puffe hinanden paa Albuerne og le, da han blev vist af — —

Han kunde ikke faa dem bort igen. Hver Gang, han havde tænkt Vejen tom og mørk ind under Taagen, kom de igen, stillede sig bag et Murhjørne, i en Porthvælving, paa en Gadetrappe og stod og lyttede, mens Jens sagde de usalige Ord om og om igen . . .

Hjemme fandt han Gadedøren aaben, skønt Klokken var godt over ti. Den stod paa Klem, og indenfor, paa Trappetrinene op til den lange Gang, snublede Jens over noget langt mørkt. Der kom en stor, hvid Plet frem i det sorte, og en Mandsstemme sagde

— God Aften.

— God Aften, svarede Jens og gik hurtig op ad Trinene — hans Knæ var ikke rigtig sikre. Ovenfor vendte han sig — nu syntes han, der var to hvide Pletter, og mens han gik ned gennem Gangen, var det, som en Kvinde lo sagte bag ham. Udenfor Gaarddøren blev han staaende og lyttede. I Begyndelsen var der ingen Ting at høre — hans Hjærte bankede ogsaa saa stærkt endnu — men lidt efter lidt kom der ud af Stilheden Lyd af Kys og Latter og kælné Ordklange. Og saa tav det altsammen med ét, tav under en sær, skælvende Stønnen, der slæbte sig saa kort og tungt og fik Jens til at ryste og hedede hans Kinder, som stod han bøjet over en Ild. Og pludselig med Kvinderøst:

— Nej, De maa ikke, jeg skriger . . . De maa ikke . . .

Intet Svar. Blot samme tunge Stønnen.

Og intet Skrig. Kun tilsidst en stakaandet Mandsrøst:

— Din lille, søde Unge!

Jens kunde ikke flytte sig. Taagen var bleven til Regn, der sivede ned over ham, men han blev staaende. Og inde fra Gangen kom stadig Lyd af Kys og sagtelig Latter og fortrolig Hvisken. Klokken havde lige slaaet halvtolv, da han hørte Trin gennem Gangen. Han veg over i den aabentstaaende Kælderhals og saa derfra først én og saa én til liste sig over Gaarden. Og saa gik

Jens op. Hans Hænder rystede, saa han knap kunde klæde sig af, og Stuens Luft laa som tør Hede mod hans Ansigt.

Det varede længe, før han faldt i Søvn.

— Saa var det dog sandt, alt det onde, Skomagermadammen forleden havde sagt om Klaraovre fra Baghuset. For det havde jo været hende — han kendte Stemmen og hendes Gang. Den lille, kønne Klara med de mørke Øjne og det runde Bryst.

Jens havde nu og da staaet og snakket med hende de Sommeraftener i Gadedøren. Men hun havde altid haft travlt og skullet op — undtagen naar Soldatenovre fra tredje Sal var der; saa blev hun altid nede. Men saa gav hun sig bare af med ham, og saa gik Jens ind.

En Aften havde hun været i sin lille, lyse Foraarsjaket — hun skulde ud og gaa Tur. Jens havde bedt, om han maatte gaa med, og havde faaet Lov. De var gaaet Torvegade ud og om langs Stadsgraven. Jens havde ikke sagt meget — hans Stemme slog Klik hvert Øjeblik, og saa for der Kuldegysning efter Kuldegysning gennem ham, til Tænderne klaprede i hans Mund. Hun havde tilsidst spurgt, om han frøs. Han havde svaret »Nej« og stukken Tungen mellem Tænderne for at holde dem i Ro. Tilsidst lykkedes det ham, og han prøvede at konversere lidt. Nede paa Glacivejen var Klara begyndt at gaa langsomt, og han fulgte Trit — saa tæt ind til

hende, han kunde. Han kunde mærke hendes Arm mod sin og hendes Hoftes Bevægelser, hver Gang hun tog et Skridt.

Jens vidste ikke, hvor længe de gik saadan. Alt udenom drog forbi som lange, vage Taagestrimler. Der var ikke andet til end Klaras lille, fine Ansigt og Overstykket, der runded sig ud over hendes Barm og blev borte bag den, og saa Grusvejen, de gik paa. Et Sted løb en lille, brun Sti ud fra den, op over den grønne Vold. Jens' Tanker fulgte den — ned paa den anden Side, hvor der maatte være godt at sidde i det høje Græs.

— Skal vi ikke gaa derop? spurgte han saa. Der er mere ugenært.

Hun saa langt derop over, lo og gik videre. Jens turde ikke tale tiere om den Ting.

— Kommer De ikke ned igen, spurgte han, da de stod ved Gadedøren.

— Aa jo — om en halv Times Tid maaske.

Og Jens blev staaende og ventede, baade en halv Time og en hel. Der begyndte at dryppe Regn, og henne fra tysk Kirke ringed Klokkerne Kvartér efter Kvartér ud, til alt Haab var slukt. Saa listede Jens op og skulde til at læse. Men hvert Øjeblik sneg hans Tanker sig fra Bogen, og hvert Øjeblik fablede hans Øre om lette Trin over Gaardens Sten, og saa maatte han til Vindvet og se ned. Men der var ingen. Oppe i den mørketunge Natteluft klynkede Fugletrækket vegt og fjærnt.

Og nu havde han, denne store, raa Soldat, holdt hende i sine Arme, gjort hende til sin — holdt hende i sine favnende Arme — sine Arme, der knugede hendes Ungdom til sig — holdt hende i sine Arme . . .

*

*

*

Næste Morgen vaagnede Jens til mat, regngraat Dagslys, og han vendte sig i Sengen og sov videre. Op paa Formiddagen vaagnede han igen, og der var det samme skidne Lys skummelt og blegt ind over Kammeret, og han kunde høre Regnen risle i Tagrenden udenfor. Jens laa og lyttede efter og saa hen paa sit Ur i Vinduskarmen, hvordan Sekundviseren drejede sig, og den lange Viser drejede sig, Minut for Minut, fem Minutter efter fem Minutter, tilsidst et helt Kvartér . . . Saa faldt han lidt i Blund igen og drømte, at Klara stod ude paa Hjørnet af Køhlersvej i en rød Frakke, og at han tog Mudder op fra Vejen og vilde dænge hende, men saa sagde hun »Nej, De maa ikke — jeg skriger — De maa ikke« og fór hen og tog ham om Armen med sine smaa, faste Hænder.

Og saa vaagnede Jens, og der var gaaet fem Minutter til, og Klokken var snart halvelve. Der havde været Forelæsning Klokken ti

— Fro—kost! skingrede en gammel Fruentimmerstemme nede i Trappen.

Jens vendte sig en Gang endnu — slog Dynen til Side — slog den til igen og puttede Armene ned — fik saa endelig Benene ud paa Gulvet og Strømperne fat.

Nede i den lave Skomagerstue havde der ikke været lukket Vinduer op for det daarlige Vejr. Luften var tung af Sengenes Svedstank, og paa Frokostbordets smudsiggraa Halvdug stod en halv Gammelost, en Champagneflaske med Øl og en Assiette Fedt med Mærker af mange Knive mellem Krumkamme, hæklede Stykker og krøllede Numre af »Avisen« og »Dags-Telegrafen«. Jens slugte bare sin Kaffe og gik saa i sin gamle Sommerfrakke, som ogsaa gjorde Tjeneste om Vinteren.

Udenfor regnede det stadig, koldt og tæt. Der stod gult Vand i de hulede Fliser og over Gadens Sten. Folk gik forbi med vaade Paraplyer, og store, tunge Vogne sprøjtede af Sted gennem Sølen.

Jens gik langsomt og ligegyldigt. Han havde ingen Steder at gaa hen, og hjemme hos ham selv blev der ikke i Orden før henad halvét. Han var nødt til at være paa Gaden, og han havde heller ikke noget derimod. For inderst i ham var en underlig vag Forestilling om, at naar han blot blev ved at gaa, maatte det tilsidst munde ud i et Sted, hvor der var Varme og grønne Blade. Og lige med et skød dette sære Haab sig sammen i en fast Tanke — Franciska var i Byen, Fran-

ciska stod ude paa Strandvejen og ventede; dør maatte han ud.

Saa gik han.

Bort fra Byens lange graa Husrader gennem den kolde, tætte Regn ud, hvor den opblødte Vej begyndte. Fælledeerne laa grønne og øde ud mod den gulblege Synsrand, der strimedes staa-graat af brede Byger. Saa kom der store forladte Haver med sort løvspættet Jord og sorte vaade Stammer og sorte Kanaler. Og til den anden Side Kystengene i rugende graat Mørke og Havet sortgraat og Himlen som et stort blindt Øje over det altsammen. Jens blev ved at gaa ud ad Gangstiens gule Lerælte og for hver Gang der kom en Kvindeskikkelse mod ham, troede han det var Franciska. Men det blev aldrig til andet end en gammel Bondekone.

Tilslidst var han ved Charlottenlund.

Han gik ind i Skoven. Der var alt endnu mere mørkt og skummelt. Jens fulgte en nøgen, jordbrun Sti langt ind gennem filtret, løvløst Krat frem til en Grøft med lange, visne Stængler op fra Bunden. Der satte han sig i det vaade, sortbrune Løv og gav sig til skiftevis at se paa sine sølede Sko og paa den mørke Mur af visne Risbøge ovre bag Grøften.

Og der sneg sig langsomt en tung Uhygge over ham, som sad han der og ventede paa noget ræddeligt, noget stort og stygt, som skulde komme lydløst listende ud fra Buskenes vaade Kobberløv

eller nærme sig bagfra, uden at han anede det, og med ét gribe ham i Skulderen og knuge ham bagover ned og knuge ham til Døde . . .

Men han blev siddende under Uhyggen og stirrede.

Og Regnen rasled og drypped, og Himlen stod kold og bleggraa over de mørke, nøgne Toppe.

VIII.

Det blev Aften. Oppe over Husenes Tage var endnu et mat Dagskær, men i Gadens lange Dalstrøg samlede Skyggen sig til Skumring. Enkelte Butikker havde allerede tændt Lys. Den lune Luft var fyldt med Lyd af Sporvognes Hjulskuren og Bjælderinglen og Dønnet af mange Fødder og mange Munde.

Jens drev langsomt ind ad Byen til. Han følte sig stærk efter Aftensmaden og rettede sig i den lange Overfrakke. Hans Tanker var endnu farvede af Dagens skyløse Vaarhimmel og blide Sol. Han havde ingen Ønsker andre end at blive ved med denne fredsommelige Gliden frem langs Fliserne gennem Menneskestrømmen, som veg og aabnede Vej for ham og lukkede sig i hans Kølvand.

Saa strøg en rank ung Pige tæt forbi ham — lige i et Konditorvindus skarpe Lysvifte. Han saa blot Hudens matte Bleghed og et Par store blanke Øjne under Pandehaaret, der var mørkt, men han vendte strax.

Hun var ikke kommen ret langt. Ud ad Vesterbrogade gik det — ned ad Værnedamsvejen og op ad gamle Kongevejs mørke Fortov. Jens så, at hun havde en lille, spids Hat, Jaket med graa Skindkanter, og at Kjolen var lidt for kort.

Da de var kommen den sidste Butik forbi, og Vejen laa tom og mørk langs de sorte Villahaver, gik Jens paa Siden af hende og hilste og tilbød sit Følgeskab.

Hun vendte Hovedet om mod ham og mod Lygtelyset. Munden 'saà smal og alvorlig ud, men Øjnene lo og videde sig ud.

— Men jeg kender Dem jo slet ikke.

— Og jeg kender heller ikke Dem. Det kan vel gaa lige op.

Saa lo hun og begyndte at gaa langsommere. Jens anstrængte sig med sin Snakken, og hendes Latter fulgte taknemlig hvert morsomt Ord, han fik frem. Saa var hun ved at snuble over en Sten og bad om hans Arm. Men han tog hendes i Steden og trykkede den til sig og hviskede forpustet i hendes Øre, at hun var sød. Men hun lo med sin svage Latter og svarede, at det mente han jo slet ikke.

— Naa, nu skal De have Tak. Her bor jeg.

Hun standsede ved et højt, hvidt Hus med alle Vinduer mørke og blanke. Han blev ved at holde hendes Arm.

— Allerede — aa, hvor det er kedeligt. Skal vi ikke spasere et lille Stykke til?

— Er det ikke for sént? Jeg véd ikke rigtig.

— Bare hen til Vejen dér?

— Jajada, men lad mig saa faa Deres Arm rigtig -- saa tror Folk, vi er forlovede. Ellers kan de let falde paa, at De er én, jeg lige har truffen.

Saa gik de hen til Vejen. Dernede var alle Lygter slukkede. Jens vilde »blot tre Skridt til«.

— Ne—ej! Jeg er et Lysets Barn og hader Mørket!

Og hun lo og drejede ham rundt og trak ham tilbage til den høje Stentrappe. Saa lukkede hun sin Dør op, vendte sig om mod ham og bød sin hanskeklædte Haand til Godnat.

— Skal jeg virkelig ikke sé Dem mere? spurgte Jens.

— Se mig mere? Hvorfor skulde De ikke det? Jeg gaar tit her paa gamle Kongevej.

— Ja, saadan! Men vil De ikke møde mig — i Morgen Aften, f. Ex.

— Tante passer saadan paa mig.

— Paa Søndag Aften da?

Hun svarede ikke. Han tog hendes Haand og lod sine Fingre glide op under Ærmet.

— Forstaar De ikke, at man gjerne vil træffe saadan en sød ung Pige som Dem igen?

Saa lo hun.

— Jo, det begriber jeg udmærket. Lad os sige Søndag. Men det bliver ikke mer end et Par Minutter.

Jens lettede Hatten til et sidste Farvel og gik saa ned ad Vejen. Han kom hvert Øjeblik i Rendestenen eller ind mod Villahavernes vaade Stakit. Hans Tanker steg, lette og sølvskinnende, som Luftbobler gennem Vand. Dette var hans Livs vidunderligste Æventyr. Dette var Paradisets Port og Guds Sted, hvor Himmelstigen skulde staa. Dette var alle hans Drømme og alle Minder om Anna og Klara og Franciska i fint Kød og Blod. Nu kom den Foraarets fagre Tid, han ventede saa længe . . .

Og over ham løfted Lindene deres sorte, knoppetætte Grene mod graa Natteluft.

— — —

Det var Søndag Aften, og Jens gik ude ved den lille Villavej og ventede. Han var kommen et Kvarter før Tiden. Skumringen laa endnu som blaa Em over Havernes Kuppelby, og Omnibus-sens Lygte var det eneste lysende paa hele gamle Kongevej. Ellers tynd Mørketaage med vage Menneskerids, mest unge Piger, der skyndte sig og havde hvide Papirspakker dinglende ned fra Haandleddet.

Jens vidste ikke sikkert, hvordan den unge Pige fra i Forgaars saa ud, og det gav et Sæt i ham, hver Gang én kom gaaende lidt langsomt. Men de gled forbi allesammen, og Klokken blev over otte. Jens begyndte at gaa længere og længere ned ad Vejen og være mistrøstig. Til hun med ét stod deroppe ved Hjørnet og saa sig om,

og han kendte den spidse Hat og Skindkanterne og skyndte sig til hende. Og hun fik Øje paa ham og kom ham i Møde med et alvorligt lille Nik, og han fik hende under Armen, og de gik ned ad Vejen.

Saa tog hun en lille Rulle Papir op af den højre Lomme og begyndte at skalle det ene Lag Avis af efter det andet.

— Hvad har De dér?

— Det ser De jo!

— Papir bare?

— Ja — jeg sagde til Tante, at jeg gik over til min Veninde paa Enghavevej — og saa maatte jeg jo have et Ærinde til hende.

Hun lo og smed hele Pakken fra sig.

— Hvor De er kær!

Jens bøjede sig ned over hende, men hun skød ham bort og blev alvorlig.

— Hvis De vil gaa med mig, maa De være ordenlig. Jeg gaar kun med pæne Herrer.

Jens holdt op med at trykke hendes Arm og begyndte omhyggelig at lempe sine lange Skridt efter hendes.

— De er vist vant til at gaa med Damer?

Jens svarede ikke.

— Naa, De vil ikke være ved det. Men jeg kan netop godt lide det, — De gaar saa rart — og man støtter sig saadan paa Dem.

— De har nok ogsaa Deres Erfaringer.

— Aa! Der kommer en hel Del unge Herrer

hjemme hos Tante — mest studerende — omme fra Landbohøjskolen. Og saa morer det mig at følges med dem, naar jeg falder over dem paa Vejen.

De var naaet ned til Frederiksberg Allé, hvis Lygterader smalnede bort gennem Mørket og løb sammen langt ude i gule Gløddyrer. Helt nede ringled en rødøjet Sporvogn frem, og inde mellem Træerne sad to paa en Bænk og kyssedes.

Saa ned ad en lille Vej med regnvaade Haver bag bladløst Grenespind. De standsede ud for et stort oplyst Villavindu med Skygger af Bladplanter over Gardinet. Et Klavér lød.

— Saadan et Sted skulde vi bo sammen.

Hun svarede ikke men gav et lille Hop over en Afløbsrende.

Og de gik videre, mens Aftenen led.

Forbi Beværtningshaver med Karusselmusik og brede Trækroner hvide af flakkende Gaslys. Ned ad Pilealléens vaade Asfaltfortov, hvor en lille Pige fulgte efter et langt Stykke og klynkede »Violer, Herre! Violer!« Over den store Runddel, hvor Sporvognsheste blev spændt fra og Kuske gik rundt mellem de gule Vognkolosser med Lygter, der lagde firkantede Duge af blegt Lys over Pladsens vaade Grus. Til de kom bort paa øde Veje, hvor der ingen Lyd var uden Omnibussens fjærne Duren og klagende Fugleskrig højt oppe i den sorte Himmel.

De gik og fik lidt at vide om hinanden — Navne og Fødebyer og Livsskæbner. Hun var

Urmagerdatter og fra Randers; herovre havde hun ikke været mer end et Aars Tid.

Et Sted paa Grundtvigsvej var der Lys højt oppe i et rødt, vedbendgrot Taarn.

Jenny pegede derop.

— Der bor en Veterinær oppe, som kommer hos Tante. Han har saadan et nydeligt Værelse.

Jens svarede ikke. Han kunde ikke lide, at Jenny kendte de Vinduer og vidste, at det Værelse var nydeligt.

— Og hvor bor saa De?

— I Danmarksgade.

— Nr?

— 17, anden Sal.

— Det kan være, at jeg kommer ned i Deres Gade en af Dagene. Saa svipper jeg op og sér, om det er sandt, De siger.

— Ja, gør det. — Jens blev helt befippet; det var sagt saa aabent og ligetil. — Men lad det saa være en Dag, jeg er hjemme.

— Nej, hvorfor det da? Ja, hvis Tante vilde gaa med — eller min Veninde —

Jens sagde ikke mer. Han havde nok været graadig. De gik lidt og tav begge to.

— Men du gode Gud! hvad mon Klokken er.

— Strax ti.

— Og jeg, som ingen Gadedørnøgle har! Nej, saa længe har jeg aldrig spaseret med nogen før.

— — —

Ugedagen efter var det stille Graavejr med

Grødeluft over knoppetætte Villahaver. Mod Aften sænkede det graa sig lavere og lunere — der faldt store sorte Draaber i Villavejenes hvide Støv — Luften svaledes og lugtede som Vanille — tilsidst var Jorden helt brun og fast af Væde.

Da Jens henad Syv stod paa Hjørnet af Værnedamsvejen under Café Osbornes Vinduer og fulgte Minutviserens Gang paa det store Ur ligeoverfor, var alt drivende Regn og flade Regnsøer over Fortovet og Folk forbi under blanke Paraplyer. Jens stod og lod sig gennembløde, mens Viseren derovre drejede sig baade fem og ti Minutter over Tiden. Men da et Kvarter var gaaet, begyndte han at tvivle. At han ogsaa havde kunnet tro, hun vilde trodse sligt et Vejr for hans Skyld.

Han vendte sig for at gaa hjem.

Og fik saa Øje paa hendes lyse Kanter langt nede i Gaden. Hun gik hurtigt, i smaa Trip og med Blikket i Brostenene. Først helt henne ved ham saa hun op med et Smil, der ikke var det ringeste overrasket.

— Gud, hvor De er vaad? Har De ventet længe? Jeg saa Dem helt oppe fra Hjørnet!

De drev indad mod Byen.

— Hvor skal vi egentlig hen?

— »Nationall« naturlig.

Jens havde aldrig været i »National« men sagde saa flot som mulig:

— Ja, det havde jeg ogsaa nærmest tænkt.

Da de kom derind, var der ikke lukket op endnu.

— Saa maa vi i Cirkus, sagde Jenny.

»Cirkus Variété« gav ingen Forestilling i Aften. Og »National« begyndte først om en halv Time. Der var ikke andet for end at staa i Porten og vente.

— Vi har rigtignok ikke Held med os, sagde Jens, da de var bleven stillet op foran et Cigarvindu, som aabnede sig ud i Portrummet.

— Neej — og det er endda min Fødselsdag.

— Deres Fødselsdag? Og det siger De først nu! Jeg gratulerer.

— Hvor gammel, tror De saa, jeg er?

— Atten Aar, sagde han langsomt.

I det samme smilede Jenny ind i Butikken. Jens saa derind og fik Øje paa en sortskægget Herre, der stod bag Disken og lo ud til hende. Han tog hendes Arm for at gaa, men hun »vilde se paa det tossede Mandfolk lidt endnu«.

Endelig blev Klokken otte. De gik over en mørk, asfaltlagt Gaard og fandt en Dør, hvorpaa der stod »Indgang«. Indenfor den var en Garderobe, hvor de vilde af med deres Tøj, men Damen, som sad dér, meddelte dem, at de maatte have Billetter først. De gik videre og kom ind i et stort, halvmørkt Rum, fyldt af Borde og Stole. En Mand gik og tændte Gasblus langs den ene Side, og Lyset glimtede mat paa forgyldte Søjler, der steg op og blev borte i Mørke. Ovre til

den anden Side lyste det bredt ud gennem store Glasdøre.

— Vi skal vist den Vej!

De skramlede af Sted i dette Øhav af Borde med strittende Stole om. Endelig naaede de ind, hvor Lyset kom fra, ind i en anden stor Sal med Gaskroner højt oppe under et dekoreret Loft. Henne i et Hjørne stod nogle Opvartere — ellers var der ingen.

— Skal vi sætte os derovre? Jens nikkede hen mod de store Buevinduers gulbrune Trækgardiner.

De satte sig i Gang, kom fra hinanden mellem Stolene og naade endelig hver sit Bord ved hver sit Vindu. Jens blev staaende, tog Hatten af, lagde den paa Marmorpladen og sagde

— Det var her, jeg mente.

Jenny havde allerede sat sig; saa rejste hun sig igen og kom langsomt hen til ham. De saa ikke paa hinanden, og ingen af dem sagde noget. Jens prøvede paa at faa hende om Livet, men kunde ikke for Stoleryggen. En af Opvarterne rømmede sig, saa det rungede.

Og Tavsheden voxede sig bredere og bredere mellem dem og laa tilsidst som et Hav, hvis Fred Jens ikke turde forstyrre. Blot Opvarteren vilde rømme sig igen — det var dog en Art Indledning.

For han burde jo byde hende et eller andet. Chokolade, Limonade — saadan noget var det vel,

Damer drak. Naar Mor i sin Tid havde fremmede, fik de Chokolade. Men han kunde ikke faa det ud. Ordføjning efter Ordføjning blev formet og atter brudt i Tankerne, men Tavsheden blev ved at ligge der lige urørlig. Og Jenny blev ved at sidde og sé frem for sig, alvorlig som Sten. Til sidst havde Jens mest Lyst til at løbe fra det hele. tage sin Hat og skynde sig ud gennem Døren og gaa i Regn og Mørke gennem vaade Gader og ad øde Veje . . .

Glasvinduerne ind til Nabosalen var efterhaanden bleven lyse, og der kom Folk fra Gaden forbi, hvor de sad, hen til Tælleapparatet, der tyggede Menneskeklumperne itu med smaa, knækkende Bid.

Saa rejste Jenny sig.

— Vi kan vist godt gaa ind nu.

— Program, Herre!

Jens maatte op med en Tiøre, og Jenny tog den lange Papirstrimmel og gik foran ham ind i den store Sal, hvor der nu var fuldt lyst, og alle Stole paa Benene.

— Vi skal vel ovenpaa? Hernede er det jo ikke til at sidde — mellem alle Slags —

Jens anede ikke, hvad »ovenpaa« var, eller hvordan man bar sig ad med at komme der, men sagde Ja. I det samme opdagede han en Glasdør med en bred Trappe bagved. Han gik i Forvejen og lukkede op for sin Dame; her maatte det sikkert være.

Oppe fandt de sig en Loge lige midt for — en lille trang Baas med brune Plydsstole og brun Plydsbrystning. En høj Mand med graat Skæg og en Messingrulle paa Maven ligesom en Sporvognskonduktør, kom hen og rev to gule Lapper af sin Billetstrimmel.

— Man betaler aparte her, sagde Jenny kort, da Jens så spørgende paa hende.

— Halvtreds Øre, sagde Manden.

Jens betalte, og de satte sig.

Nede var der kun Folk paa de forreste Stole, og langs Logerandene saas en fire—fem Ansigter. Men rundt om var der Lyd af knirkende Døre og Trin over Bræddegulv, og nede i Orkestret stod Musikerne og smældede med Violinkasser og satte Nodestole til Rette. Contrabassen havde faaet det store grønne Klæde af sit Instrument og begyndte nu at stryge og skure og stryge, og Violiner peb, og Fløjter pippede højt og lavt, og der steg tilsidst en Skratten og Skrigen og Kaglen som fra et Marked. Til Dirigenten, der havde puslet stille ved sin Nodepult, med ét vendte sit Ansigts fede Øjenlaag og gule Preusser-Snurbart ud mod Publikum og sendte det første Musiknummer gennem Salen.

Jens var glad for Musikken — den friede ham fra at konversere. Han vidste stadig ikke, hvad i al Verden han skulde finde paa at tale med hende om.

— Nu kan vi jo beskue Menneskenes Børn lidt, sagde han, da Musikken var ude.

Jenny lo.

Jens var stolt over, at hun lo. Det saa ellers saa dumt ud at sidde her paa første Række i »National« med højtidelige Ansigter. Han vilde have det som de andre Par rundt om, der hviskede og lo i ét væk — han maatte se at finde mér morsomt.

En Opvarter for forbi. Jens kom i Tanker om, at han ingen Aftensmad havde faaet, og Jenny vel heller ikke.

— Vi skulde vel ha' noget at spise og drikke?

— Tak, jeg er ikke sulten.

— Jamen jeg er skam. Saa maa De forbarme Dem og spise med for Selskabs Skyld.

Saa smilede Jenny, og Jens følte sig vel til Mode og kiggede rundt efter en Opvarter. Han fra før var naturligvis borte, og der var heller ingen anden at øjne. Jo, ovre i den anden Side af Logerækken, men det var for langt at raabe. Men oppe mellem Bænkene bag dem skinnede noget hvidt frem.

— Opvarter!

Jens sad lidt og ventede, men det hvide forsvandt igen i Mørket. Først den næste lykkedes det at fange.

— Maa jeg faa sex Stykker Smørrebrød og to halve Bajere.

— Sex Stykker Smørrebrød! Gærne, Herre! Hvad ønsker De paa?

Opvarteren støttede den ene Haand mod Jennys Stol, med den anden pillede han koket ved Skulderservietten. Den smalle Mund under det lyse Overskæg smilede forekommende, de blege Øjne søgte Jenny.

— Hvad De selv vil.

— Gærne, Herre. Skal det være Rugbrød altsammen? Maaske et Par Stykker Surbrød?

— Det er skam mig det samme. Men De, Frøken?

Jenny vred med Munden:

— Blot jeg faar et Stykke Surbrød med Roquefort, er jeg ligeglad.

Opvarteren smilede og forsvandt. I det samme revnede Tæppet bag Orkestret paa Midten og veg bort til begge Sider.

En Herre i Kjole og sorte Trikots og hvid Vest med Guldkæde over kom ind fra en Dør i Baggrunden. Munden saa bedrøvet ud, Næsen var en stor, rød Klump og Panden furet som en Skoleplads efter Regnskyl. Men med et kom der blankt Lys i Øjnene, Læberne krusedes lystig, han klaskede Haanden mod Laaret og begyndte saa at synge.

— Hvad hedder han?

Jens saa paa Programmet.

— Nr. 5. Hr. Messer Feldo.

— Er det fransk, han synger?

Jens sad lidt og hørte efter.

— Nej, tysk.

»Viele Mädchen gehen zum Theater,
viele Knaben haben keinen Vater«

kom det bekræftende dernedefra.

— Forstaar De noget af det?

I det samme skød en Bakke sig klirrende ind mellem dem.

— Værsaagod, Herre!

Opvarteren tog Flaskerne og trak dem op. Jens sad og saa paa Maden; den var voldsom fin. Kød, der var rødt som et Blad i Høst og linnedhvidt Kød med brune Geléstrimler og svovlgule Æggeskiver med irgrøn Lød om Randene og tynde Skiver af en lerfarvet Ost og noget andet noget, der var smulret ud som Knapost, men lignede Lav i Farven. Og saa en Tallerken til hver, og Knive, og Servietter af Silkepapir med Priskurant paa og Platdemenage og Saltkar og Glas — der var næsten ikke Plads til det altsammen.

I det samme bragede det nedefra med Haandklap og Banken af Stokke. Tæppet havde lukket sig, men maatte atter gaa til Side for Hr. Messer Feldo. Den Sang hørte Jens imidlertid slet ikke, saa optagen var han af at skænke Øllet op og skære Smørrebrødet over.

Efter Aftensmaden vilde Jens have noget til at skylle ned med. Jenny mente ikke, det be-

høvedes, men saa alligevel efter i Priskuranten og fandt til sidst, at Rødvinstoddy kunde være passende.

— Puh, hvor her er varmt.

Hun knappede Jaketen op, saa den hang løst om hendes ranke Legem. Jens sad og saa paa Hagens Gliden ned mod Halsen, paa det runde Bryst og de fyldige Armes fine Føjning til Skuldren. Saa fik han Armen ind under hendes og lagde sin ene Haand i hendes Skød. Han tog hendes Fingre mellem sine og trykkede dem. De Vaskeskindshandsker var ikke helt rene, saa Jens. Hans anden Haand laa handskeløs og gulbleg af Varmen paa Rækværkets røde Plyds. Han syntes, den tog sig ud og spillede med Fingrene, for at Jenny skulde lægge Mærke til den.

Saa kom Toddyen, varm og mørkerød i store Glas.

Og saa foreslog Jens, at de skulde drikke dus, og Jenny havde ikke noget imod det.

Nede paa Scenen var Akrobater, der snurrede rundt i Reck som Vejrmøllevinger og stablede sig op til Babelstaarne og spilled Fjerboldt med hverandre og fangede tunge Jærnkugler i deres Nakkehuler med klaskende Smæk, der fik Jenny til at fare sammen. Og der var en fransk Sangerinde, som larmede for et helt Messingorkester og blev kaldt ind Gang efter Gang og galopperede ud igen, smækkende med Hovedet som en Hest, der vrinsker. Og Messer Feldo kom igen, og mens han sang, stod han og drejede sin Næse helt lang og spids

— trykked den sammen til en flad Lap, der hang ned for Munden — og blæste den saa med et Smæk op mod Panden, hvor den slog sig fast som en Hank paa hans røde Ansigt. Jens og Jenny laa bagud over Stolene af Latter, og Folk hujede som Indianere.

Jenny saà paa Programmet.

— Skal vi ikke gaa? Her er saa hedt, og der er bare den kedelige Ballet tilbage.

De rejste sig.

— Opvarter, pst!

— Saadan kalder man ikke paa pæne Steder, sagde Jenny, slaa med Kniven paa Glasset.

Saa kom han, og Jens blev af med sine 6 Kroner og 62 Øre — Skomageren fik saa vente til næste Maaned — og gav en Tiøre i Drikkepenge. Opvarteren saà haanlig op og ned ad ham og sagde et meget ironisk Tak.

Da de gik gennem Døren nedenunder, vendte Jens sig og saà tilbage over den sorte Menneskeslette. Scenen var aaben, og en hel Mængde nøgne Ben og korte Skørter hvirvlede rundt i stærkt hvidt Lys.

Udenfor regnede det ikke længer. Natteluften slog frisk og fugtig mod dem, og Fortovsfliserne, de gik paa, laa vaade og blanke med brede Guldbaand under Gaslygterne.

Hvor var det, De . . . Du boede?

Danmarksgade 17.

— Aa, det er jo ikke langt. Saa gaar jeg med hjem og sér, hvordan du bor.

Jens slap i Befippelse hendes Arm. Hun vilde med ham hjem? Hvad mente hun? Var hun af den Slags . . .

De kom forbi Petersens Passage, der gabede skummel og øde. Jens var lige ved at løbe sin Vej, løbe fra hende og ned i Mørket og Stilheden.

Men de naade alligevel hans Port sammen. Den stod paa Klem — han lukkede den vidt aaben og stillede sig op ved den i et ærbødigt Buk, han ikke ret tænkte over. Hun standsede imidlertid udenfor og saa tvivlraadig ind.

Jens fik atter Mod. Nu vilde han netop have hende med op. Han trængte ind paa hende.

— Jajada, siden De hér saa pænt. Men jeg gaar strax igen.

— Det maa Du selv om. Men du kan jo nok se, at du er ventet: Porten stod aaben.

— Hvor De vrøvler . . . De er somme Tider saa fjantet.

— Saa det mener du, din lille søde . . .

De stod i den mørke Port, og han tog hende om Livet og kyssede.

— Nej, slip — ellers gaar jeg ikke med. Løb nu i Forvejen og se, om der ingen er paa Trapperne.

Der var ingen. Jens lukkede Entrédøren og sin egen Dør op og vinkede saa ad hende.

- Kom nu, men sagte . . .

Saa stod de inde i det lille, natmørke Værelse. Gardinernes Frynsebræmmer og Vinduskarmens Blomster saas sorte mod de matlyse Ruder.

Han kyssede hende igen.

— Nej, lad mig dog være, jeg bliver virkelig vred. Se heller at faa Lampen tændt.

Lidt efter sad de i Sofaen, han med Armen om hendes Liv, hun med de handskedækte Hænder i Skødet. Hun værgede sig ikke mer mod hans Kys. Han kildrede hende i Mundvigene og under Hagen, og hun snappede efter hans Fingre med sine smaa Kattetænder og lo.

De sad længe. Han kaldte hende »sin søde, dejlige Pige«, og hun blev ved at paastaa, at det »bare var noget, han sagde. Han holdt slet ikke af hende — hun saà helst, han tog sit Tøj og fulgte hende hjem — hun vilde gaa og aldrig komme igen mere«.

Alligevel slog Klokken to fra Mathæuskirken, før de stod ved Venindens Dør ovre paa Enghavevej, hvor hun skulde være i Nat.

— Hvad mente du med, at du ikke vilde komme op til mig mere? spurgte Jens alvorlig.

Hun lo.

— Aa, hvor du er dum. Noget skal man jo finde paa at sige.

Og hun lagde Armene om hans Hals og kyssede ham — et blødt, fugtigt Kys.

— Saa! nu bliver du staaende her nedenfor

Trappen, til du hører, jeg er kommen ind. Godnat og Tak for i Aften!

Hendes Skridt løb op ad fem, sex Trapper og standsede saa. En Gangklokke klingrede stærkt og længe. Saa Tavshed, der bar et sidste svagt Godnat ned til ham. Og Lyd af en Nøgle, der blev drejet om, en Dørs Knirken og en forsovet Stemme:

— Er det dig?

— Ja.

Døren blev lukket.

Udefra Vejen så Jens, at der var Lys i to Vinduer paa tredje Sal. Saa drev han hjem i stille, regnsval Nat. Himlen var graalys; der maatte være Maane bag.

— — —

Jenny plejede at komme om Aftenen, lige naar Jens havde faaet sat sig til sit Arbejd. Saa trippede raske Fjed ilsomt gennem Korridoren — det bankede varligt paa hans Dør — og Jenny skød sig ind i Værelset. Saa kravlede Jens op fra Sofaen og kom hen og kyssede hende og knappede den stramme Jaket op, at hun kunde faa Armene om hans Hals. Bagefter vendte hun Ryggen til og bad ham tage ved, og han sled i de snævre Ærmer, til han brækkede Neglene. Men Hatten vilde hun ikke lægge — »saa pjusker du mit Haar altfor meget«.

Timelænge kunde de sidde i Sofaen sammen. Og Jens kyssede hendes blege Ansigt, hvis

Hud var sval som en Sommernat, og knuged hendes bløde Legem i sine Arme og lagde sit Hoved til Hvile mod det runde Bryst, der sank og steg under det tynde Liv. Og hun sad og strøg over hans Haar og sagde intet, men saa stille paa ham med store, brune Øjne og veg, mørkerød Mund.

Andre Aftener var hun lystig og vilde ud — i Panoptikon og Cirkus og National. Jens solgte Bøger for at faa Penge og kom endnu senere op end ellers.

— Hvor skal vi hen i Morgen? spurgte Jenny saadan en Aften, de fulgtes ud ad Vesterbro.

— I Morgen? Har du fri fra Forretningen i Morgen da?

— Du er nok ikke vell! Om jeg har fri Paaskedag?

Saa det var Paaskedag i Morgen. Det vidste Jens slet ikke noget om. Ja, saa maatte de naturligvis i Skoven.

Og saa stillede de ved det første Klampenborgtog — Jenny helt rødprykket i Ansigtet af den skarpe Morgenluft, og Jens med nyblækkede Rande paa Overfrakken.

De kom op ovenpaa. Havde ikke meget at tale om, men sad Arm i Arm og saa ud over Foraarsjorden. En gammel Herre ligeoverfor kiggede venlig paa dem.

De spiste Frokost paa Strandpavillonens Altan — meget Smørrebrød og høje Glas med skummende

Øl, der lagde Guldflimmer om alle Tanker. Bagefter gik de ned paa Dampskibsbroen og satte sig. Solen bagte — der var Lærkesang højt oppe i den hvid-blaa Himmel — og Havet laa bredt og blaat med hvide Sejlpletter helt over mod Skaanes violette Strime og Hveens gule Grusklinter. Blodet løb saa varmt i Jens — Havet lo saa bredt og mægtigt — Lærketrillerne dryssed ned som en Regn af Sølv. Jens maatte have Armen om Jenny og kysse hende for Havets Aasyn.

Saa gik de op i Skoven. Flakkede udenfor al Sti og Vej mellem de graa Bøge og dyngede Løvet op for sig i raslende Bølger, som Dampere, der sætte Sø. Samlede Agern og Bog, som de spiste, og Grankogler, som Jens maatte stoppe sine Lemmer helt puklede med, og fandt de første Skovsyrrers spinkle Grønne. Og Jenny løb fra Jens, og Jens satte efter og naaede hende, og saa tog de hinanden om Livet og løb videre over Bakker og brune Dale.

Men helt inde naaede de en bred, græsgul Slette, hvor Luften stod lavt over de visne Tuer og flimrede i Solheden som Spind af flyvende Sommer. Der holdt de Hvil.

Og han laa og saå paa hendes Ansigts stærke Profil og det ranke Legems Linjer mod den lysende Solluft. Laa med Armen om hendes Liv og kyssed hendes Mund og tilbød i forelskede Ord hendes brune Pandepur, de store Øjne og Kindernes

Broncelød og det opstrøgne Nakkehaar, der glimted gyldent i Solen.

Og ud fra den brune Skovmur kom Bogfinkens Sang og Solsortens Fløjt og den første Skovdues sommerbløde Kurren, og der var raabende Stemmer langt borte i den store Stilhed og fjærn Klokkelyd, der dirred spæd og spinkel i den tyste Luft under den store, solblaa Himmel.

— — —

De maatte tidlig hjem — Jens havde ikke Raad til Middagsmad derude. Paa Ørstedesvej skiltes de, trætte og støvede, Jenny lidt utilfreds over at Turen allerede var omme. Jens gik hjem og lagde sig paa Sofaen og sov. Da han vaagnede, var det mørkt. Han følte sig tør i Halsen, havde lidt Snue og var bedrøvet. Det tyktes ham, som der laa lange Tider mellem Formiddagen i Skoven og nu. Han kom til at længes, saa han fik Hjærtbanken, og Graaden steg til Halsen. Han gik hen til Vinduet og lagde sig ud af det. Over Genbohuset stod to store Stjærner, Jenny havde siddet en Aften og sét op til og funden saa sære med deres evige Blinken. Det var den Aften, han havde spurgt, om de ikke var Kærrester, og hun havde svaret: — Nej, vi er blot to tossede Menneskebørn.

Og der laa en Grankogle i Karmen; den tog Jens og lugtede til, og saa huskede han den stille, fjærne Solkrog, hvor den havde ligget i Græsset. Der var en Ugle, som skreg, og et Steds henne

i Gaden spillede de — vegt og vemodigt. Jens var nær ved at græde.

*

*

*

— Det er skrækkeligt, saa længe det er lyst nu.

— Skrækkeligt?

— Ja, maatte vi ikke dér rende hele St. Jørgenssø rundt, før det blev mørkt nok til, at du kunde gaa med herop.

— Vød du noget?

— Naa?

— Madammen saa mig.

— Hun var der jo ikke.

— Jo, hun kom ud i Korridoren med det samme, jeg lukkede Døren her op.

— Ja, hvad saa?

— Nej! Og hun bar sig desuden saa pænt ad. Strax hun opdagede mig, trak hun sig ind igen.

— Ja, det var net.

— Hvad er det, du staar og maser med, Dreng?

— Appelsinerne.

— Det er skam sandt. Den Bavian af en Frugthandler, der kaldte mig »lille Frue«.

— Gud give, du var det.

— Hvis?

— Min.

Jens' Stemme sitrede lidt.

— Det bli'r jeg aldrig, sagde Jenny alvorligt.

— — Har du en Tallerken?

Jens gik hen og tog Underkoppen fra Vandkaraffen.

— Vi behøver vel ikke at tænde Lys?

— Nej! Det er jo næsten lyst endnu. Og vi kan ogsaa nok finde Munden i Mørke.

Jens kyssede hende.

— Saa, sæt dig nu og spis. Skallerne smider jeg i din Vandkande; det parfumerer.

— Hvor du ryster, sagde Jenny lidt efter. De var færdige med Appelsinerne og sad nu tæt sammen i Sofaen.

Jens svarede ikke.

Han havde lempelig listet Knap ved Knap i hendes Kjoleliv op, og for hver skælved hans Fingre stærkere. Jenny sad tavs og værgede sig ikke mod hans Kys over Hals og Barm. Blot et Øjeblik vendte hun sig bort, men strax mod ham igen — hun havde hældt noget stærkt duftende over sit Linned.

— Om nu Mor så mig, sagde hun saa.

Og atter Tavshed. Ude i Køkkenet klirrede Madammen med Opvaskningen, og en Spurvogn ringlede forbi oppe paa gamle Kongevej.

Til Jenny med et vred sig fra ham — for op af Sofaen — over Gulvet — hen til Dørhængslet, hvor hendes Tøj hang. Jens kom efter, men hun stødte ham voldsomt fra sig.

— Saa slip dog — lad mig gaa —

Men Jens løb frem og tilbage foran hende i smaa Trin, alt mens han holdt for Døren.

— Du maa ikke gaa saadan fra mig — gaa fra al vor Kærlighed og Lykke — Det kan du ikke mene — du kan ikke, Jenny — Du maa tilgive — jeg kan ikke undvære dig — nej, du maa ikke gaa fra mig — det kan ikke være forbi altsammen saa brat — hører du? — saa svar dog — aa, tilgiv mig, hav Medlidenhed med mig — Jenny!

Hun svarede ikke, tog blot haardt om hans Haand, der dækkede Dørgrebet.

— Kan du virkelig ikke tilgive? Er der intet Haab? Maa jeg ikke i det mindste skrive til dig? Blot skrive til dig — forklare dig — — — Eller, bare følge dig hjem denne eneste Gang endnu?

— Tag Frakken paa da og kom.

Jens listede stille Tøjet paa sig, ydmygt og omhyggeligt. Hun var allerede nede ad Trapperne, saa han naade hende først i Porten. Han vilde tage hendes Arm, men hun rev den til sig.

Saa sluktes den sidste Dagstrime for Jens.

Jenny gik til, saa han næsten havde Møje med at følge. Og hvert Skridt bar ham nærmere mod denne Skilsmisse, der var ramme Alvor. Der kom ved denne Tanke en Rædsel over ham, som skød en ubønhørlig Jættehaand ham nærmere og nærmere ud mod Randen af et svælgende Dyb, hvorfra ingen Redning var at finde. Saa begyndte det at regne. Jens gik og så ned paa de fedtede Fliser, der blinkede i Lygtelyset med

mange smaa Prikker, og han blev ved at minde Jenny om det, der var dødt, og at bede for sin Lykke.

Tilslidst sagde hun knapt og hæst:

— De kan godt lade være med at gaa der og skabe Dem . . . Havde De virkelig holdt af mig, havde De ikke budt mig det, De bød mig — — men De tror, fordi jeg er ung og uerfaren og har ladet mig lokke op af Dem, at de saa kan være uforskammet mod mig — — men det vil jeg sige Dem, at at holde af én, som ikke holder af én igen, det kalder jeg for Narrestreger — —

Jens saa hen paa hende. Det blinkede vaadt i hendes Øjenhaar og ned over Kinden.

Men hun blev ved at gaa uden at sige et Ord mer.

De naade Døren paa Enghavevej. I Entréen sagde hun Godnat uden at række ham Haanden.

— Faar jeg dig aldrig at se mere?

— Nej.

— Maa jeg heller ikke skrive dig til?

— Deres Breve vil blive sendt Dem uaabnede tilbage.

Stemmen var tør og formel.

— Saa har du heller aldrig brudt dig om mig, raabte Jens og løb udenfor. Der brast han i Hulken, saa han maatte støtte sig mod den haarde Cementmur — hørte saa Trin nede i Vejen — løb et Stykke, stadig grædende — kom i Tanke om, at saadan et løbende og grædende

Mandfolk maatte tage sig løjerlig ud — bøjede om i en Sidegade, hvor Blæsten huggede en hel Hagl af Grus imod ham, forbi en klirrende Gaslygte — »i Gaslygten Ruderne klirre«, citerede han ved sig selv — endelig tilbage igen, op og ned udenfor Jennys Hus, stadig mumlende »Aa Gud, aa Gud, hvad skal jeg gribe til, hvad skal jeg gribe til.«

Tilsidst vovede han sig ind i Entréen.

— Er det dig, Jens, var der en Stemme, som spurgte. — Hvordan er det dog, du bærer dig ad, Menneske, jeg har aldrig hørt nogen tage saadan paa Vej.

— Aa Gud, Jenny, hvor det er godt, jeg har dig igen; jeg havde ikke holdt det ud ellers.

Han vilde kysse hende.

— Lad mig være. Jeg har ingen Fortrolighed til dig længer.

— Vil du slet ikke møde mig mere.

— Nej — men du maa skrive til mig.

— Aa ja, Jenny!

Hun begyndte at gaa op men standsede og sagde ud over Rækværket

— Vent til i Morgen med at skrive.

— Hvorfor?

Der kom ingen Svar.

— Skal jeg blive hernede, til du er kommen ind?

— Det kan du gerne, lød det højt oppe fra.

I det samme hørte han hende sætte Nøglen i og dreje om.

— Godnat, Jenny!

Døren smældede til.

*

*

*

Næste Eftermiddag laa der Brev til Jens, da han kom hjem. En lille Konvolut med Fingerpletter og kluntet Udskrift. Han rev den aaben.

— Jeg véd ikke, hvorledes jeg bedst skal tilstille dem disse Linnjer; De sagde jo selv en gang, At hvist jeg ikke holdt af Dem saa skulde jeg sigge Dem det, Jeg vil der for være oprigtig imod dem og sige dem, at jeg holder ikke saa meget af dem, som de kan fodre, det er kun venskab jeg føller for dem og ikke Kjærlighed. Jeg har selv trodt at jeg holdt af dem men jeg er ved nøjagtig overvejning kommen til den overbevisning at jeg aldrig har nærret andet end Venskab for Dem. Nu haaber jeg at de tager det fornuftig og ikke bebræider mig fordi jeg har truffet dem.

De er hilset fra

Jenny West.

Jens satte sig hen og skrev tilbage:

Kære Jenny!

Det anede mig strax, at dit Brev intet godt betød. Saa du vil altsaa virkelig gaa fra mig,

du, som har kysset mig og sagt: »Du véd jo, jeg holder af Dig.«

Jeg bebrejder dig intet, dertil holder jeg for meget af dig. Du er blot som alle andre Kvinder — ikke til at lide paa.

Men du har holdt af mig — det har jeg mærket i dine Kys.

Min egen kære! hvor jeg vil komme til at savne dig. Hvor jeg tit vil tænke paa dig og paa alle vore glade Timer, naar jeg nu sidder ene hjemme i mit triste Værelse, som du før fyldte med din glade Latter, og naar jeg vandrør alle de Veje og kommer alle de Steder, jeg en Gang har været med dig.

Og hvor det vil blive underligt at møde dig paa Gaden og gaa dig fremmed forbi, du, ved hvis Barm jeg en Gang har hvilet mit Hoved.

Men jeg bebrejder dig intet. Jeg siger dig Tak, inderlig Tak, min egen elskede, for alle lyse Timer, du har skænket mig, og jeg ønsker al Lykke over dit Liv.

Og dog — behøver det at være saa helt forbi? Kan vi ikke være Venner, selv om du ikke føler Kærlighed for mig? Jeg skal ikke plage dig, og dette pludselige Brud er saa tungt.

Men om du ikke vil det, har du dog alle Dage en trofast Ven i

Din hengivne

Jens.

En Maaneskinsaften kom Jens gaaende ned gennem Frederiksberg Allé.

Det duftede af Balsampoppel, af Røn i Blomst og af Villahavernes Frugtsne. Nu og da brød et sødmetungt Pust af tidlig Jasmin eller en kvalm Lugt af japansk Sølvblad ud gennem det unge Løv om de maanehvide Huse. Et Sted stod der en høj Guldregn og rakte de blege Klaser op mod Himlen i lange Grenefingre, og en Poppel paa en Plæne blinkede uafbrudt med de smaa, dugvaade Blade. Den store Allé laa i brede Skifter af Skygge og Maanehvidt, men ud over Haverne sov alt det unge Løv og alle de skiferblanke Tage i fin Lysdis. Langt nede i Alléen kom der Stemmer og oppe fra Runddelen den klingrende og traskende Lyd af Sporvognshestene, der gik i Stald.

Paa en Bænk lige midt i en Maanestribe sad to — en Herre, der holdt en ung Pige om Livet. Det gav et Ryk i Jens — den unge Pige var jo Jenny.

Den skindkantede Jaket, Hatten over Pande-haaret — han tog ikke Fejl. Det saa ogsaa ud, som hun kendte ham, for hun gjorde sig fri fra det unge Menneskes Arm og begyndte at tromme med Haanden paa Bænkens Jærnværk.

Han gik forbi uden at hilse. Et Stykke nede vendte han sig om. Og saa syntes han, at Jenny sad foroverbøjet paa Bænken og stirrede efter ham.

